

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-18/2
URBROJ: 613-01-05-2-24-31
Zagreb, 26. ožujka 2024.

Izvješće o obavljenoj reviziji usklađenosti

**Zagrebački holding d.o.o.,
Zagreb
za 2021., 2022. i 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O DRUŠTVU	8
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	8
	Sustav unutarnjih kontrola	14
	Planiranje	14
	Potraživanja	18
	Obveze	32
III.	REVIZIJA ZA 2021., 2022. I DO KONCA RUJNA 2023.	43
	Ciljevi i područja revizije	43
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	43
	Metode i postupci revizije	44
	Nalaz za 2021., 2022. i do konca rujna 2023.	45
	Provedba naloga i preporuka	77
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	82

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija usklađenosti poslovanja društva Zagrebački holding d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2021., 2022. i 2023. (podaci su dani do konca rujna 2023.).

Predmet revizije bila je usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija koje se odnose na naplatu potraživanja te nastanka i podmirenja obveza sa zakonima, propisima i unutarnjim aktima koji uređuju poslovanje Društva, kao i postupaka nabave sa Zakonom o javnoj nabavi i drugim propisima.

Revizijom usklađenosti obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, naplata potraživanja, nastanak i podmirenje obveza, javna nabava te provjera provedbe naloga i preporuka iz prošlih revizija.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja je li poslovanje u vezi s predmetom revizije usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O usklađenosti poslovanja izraženo je uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20), Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Društva u vezi s predmetom revizije za 2021., 2022. i 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021., 2022. I DO KONCA RUJNA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Društvo je u studenome 2019. ustrojilo Registar rizika prema kojem su utvrđeni operativni i strateški rizici i vjerojatnost nastanka te mjere za ublažavanje i otklanjanje rizika po organizacijskim jedinicama Društva, kao i osobe zadužene za upravljanje rizikom.

Posljednja procjena te ažuriranje Registra rizika obavljeno je u svibnju 2020., što nije u skladu s odredbama točke 4. Metodologije upravljanja rizicima kojima je određeno da se u okviru sustava upravljanja rizicima kontinuirano obavlja i procjena utvrđenih rizika te da je potrebno redovito ažurirati Registar rizika, odnosno najmanje jednom godišnje pri operativnom planiranju poslovnih aktivnosti uz praćenje djelatnosti mjera za ublažavanje rizika.

Društvo obavlja temeljne djelatnosti (komunalnu, prometnu i tržišnu) u okviru 12 podružnica. Podružnice Društva te Korporativni servisi ustrojani unutar Društva imaju vlastite informacijske sustave. Objedinjavanje podataka o dospelosti potraživanja i ročnosti obveza svih podružnica provodi se u Korporativnim servisima mjesečno putem tabličnih evidencija, a podaci se preuzimaju od podružnica u ukupnim iznosima, pri čemu postoji rizik pogreške i dobivanja nepotpunih i netočnih podataka. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva računovodstveni programi podružnica ne omogućavaju objedinjavanje izvještaja koji bi prikazao koliko je naplaćeno potraživanja odnosno koliko je podmireno obveza iz prethodne godine, nego prikazuju koliko je ukupno naplaćeno potraživanja odnosno koliko su ukupno podmirene obveze tijekom tekuće godine.

Nadalje, podružnice Društva i Korporativni servisi za postupke nabave koriste računalni program za nabavu (INabava2) u koji upisuju zahtjeve za nabavu, postupke nabave, vrijednosti zaključenih ugovora te povezuju ugovore s računima dobavljača u svrhu unosa podataka o izvršenju u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Informacijski sustavi u Korporativnim servisima i podružnicama Društva nisu povezani s računalnim programom za nabavu (INabava2) u koji se ručno unose plaćeni računi u podružnicama Društva i Korporativnim servisima (Služba za financije). Zbog navedenog postoji rizik pogreške i dobivanja nepotpunih, netočnih i neusklađenih podataka. (točka 1. Nalaza)

- Ukupna potraživanja Društva koncem 2021. iznosila su 1.377.626.976,00 kn (od čega su dugotrajna potraživanja 895.235.254,00 kn te kratkotrajna potraživanja 482.391.722,00 kn), a koncem 2022. iznosila su 1.591.748.592,00 kn (dugotrajna potraživanja 883.861.184,00 kn te kratkotrajna potraživanja 707.887.408,00 kn). Od ukupno iskazanih potraživanja Društva, koncem 2021. potraživanja od Grada iznosila su 925.643.838,00 kn i čine 67,2 % ukupnih potraživanja, a odnose se na dugotrajna potraživanja u iznosu od 610.644.996,00 kn te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 314.998.842,00 kn. Dugotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja Korporativnih servisa (preuzeta od prijašnje Podružnice Upravljanje projektima) za zakupnine objekata javne namjene (osnovne i srednje škole, bazeni i drugi objekti javne namjene) u iznosu od 502.461.816,00 kn, potraživanja Podružnice Arena Zagreb za zakupninu dvorane Arena u iznosu od 277.612.943,00 kn, potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 9.162.419,00 kn te na ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja u iznosu od 178.592.182,00 kn. Kratkotrajna potraživanja od Grada odnosila su se na potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 231.334.072,00 kn, potraživanja za zakupnine koje dospijevaju na naplatu u 2022. u iznosu od 81.236.859,00 kn, zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije u iznosu od 12.408.020,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 15.138.575,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 5.007.555,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja od Grada u iznosu od 30.126.239,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja Društva, koncem 2022. potraživanja od Grada iznosila su 1.177.306.671,00 kn i čine 74,0 % ukupnih potraživanja, a odnosila su se na dugotrajna potraživanja u iznosu od 620.918.872,00 kn te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 556.387.799,00 kn.

Dugotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja Korporativnih servisa za zakupnine objekata javne namjene u iznosu od 488.433.843,00 kn, potraživanja Podružnice Arena Zagreb za zakupninu dvorane Arena u iznosu od 262.747.113,00 kn, potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 9.162.419,00 kn te na ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja od Grada u iznosu od 139.424.503,00 kn. Kratkotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja za obavljene usluge skladištenja i uporabe (čišćenje i usitnjavanje) građevinskog otpada na području grada Zagreba nakon potresa (dalje u tekstu: usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada) u iznosu od 255.760.464,00 kn, za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 208.828.924,00 kn, potraživanja za zakupnine koje dospijevaju na naplatu u 2023. u iznosu od 100.040.527,00 kn, na zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije 17.189.061,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja od Grada u iznosu od 27.959.021,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 4.722.397,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja od Grada 58.112.595,00 kn.

Od ukupno iskazanih potraživanja Društva, koncem rujna 2023. potraživanja od Grada iznose 115.145.021,18 eura (867.560.162,00 kn) i čine 67,2 % ukupnih potraživanja, a odnose se na dugotrajna potraživanja u iznosu od 77.522.966,11 eura (584.096.788,00 kn) te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 37.622.055,07 eura (283.463.374,00 kn). Dugotrajna potraživanja odnose se na potraživanja za zakupnine objekata javne namjene u iznosu od 57.151.881,64 eura (430.610.852,00 kn), zakupninu dvorane Arena u iznosu od 33.384.155,55 eura (251.532.920,00 kn), potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 1.216.062,03 eura (9.162.419,00 kn) te na ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja od Grada u iznosu od 14.229.133,11 eura (107.209.403,00 kn). Kratkotrajna potraživanja odnose se na potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 27.079.709,22 eura (204.032.069,00 kn), potraživanja za zakupnine koje dospijevaju na naplatu do konca rujna 2024. u iznosu od 10.438.693,97 eura (78.650.340,00 kn), zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije od 3.020.986,25 eura (22.761.621,00 kn), sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 2.431.157,98 eura (18.317.560,00 kn), druga potraživanja u iznosu od 1.090.932,39 eura (8.219.630,00 kn) te na ispravak vrijednosti potraživanja od Grada u iznosu od 6.439.424,74 eura (48.517.846,00 kn). Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za Pravilnik o naplati potraživanja, ispravak vrijednosti potraživanja od Grada, potraživanja za izvedene radove nerazvrstanih cesta, potraživanja za obavljene usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada, utvrđivanje međusobnih prava i obveza s Gradom, obračun zateznih kamata na dospjela potraživanja od Grada te potraživanja od Grada za koja Društvo nema dokumentaciju.

Pravilnik o naplati potraživanja donijela je Uprava Društva u prosincu 2011. Prema navedenom Pravilniku, Društvo je grupiralo kupce u četiri skupine: fizičke osobe (građanstvo), zakupnici i drugi korisnici poslovnih prostora (pravne i fizičke osobe), druge pravne osobe (osim Grada) te Grad. Za navedene skupine kupaca, osim za Grad, uređeni su načini i vrijeme upućivanja opomena, aktiviranje instrumenata osiguranja plaćanja, obračuni i naplate zateznih kamata, korištenje agencije za naplatu potraživanja, utuživanje potraživanja te vrijednosno usklađenje potraživanja. Odredbama točke 5. navedenog Pravilnika određeno je da će se odnosi s Gradom urediti posebnim dokumentom. Do konca rujna 2023. Društvo nije donijelo dokument kojim se uređuje naplata potraživanja s Gradom.

Koncem 2021. kratkotrajna potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge iznosila su 231.334.072,00 kn, koncem 2022. iznosila su 208.828.924,00 kn, a koncem rujna 2023. iznosila su 27.079.709,00 eura (204.032.067,00 kn).

Društvo je do konca 2022. naplatilo od Grada 204.399.996,00 kn ili 88,4 % ukupnih potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge iz 2021., a do konca rujna 2023. naplaćeno je 166.773.292,00 kn ili 79,9 % ukupnih potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge iz 2022. Za nenaplaćena potraživanja od Grada proveden je ispravak vrijednosti koji je koncem 2021. iznosio 30.126.239,00 kn, a koncem 2022. iznosio je 58.112.595,00 kn. Pojedine podružnice (Arena Zagreb, Robni terminali i Vladimir Nazor) te Korporativni servisi provode ispravak vrijednosti na prijedlog popisnih povjerenstava i u skladu s odlukama voditelja podružnica, dok pojedine podružnice ispravak vrijednosti provode bez odluka odgovornih osoba (Zagrebačke ceste i Čistoća). Društvo nije uredilo postupak provođenja ispravka vrijednosti potraživanja starijih od godine dana od datuma dospijeca računa Računovodstvenim politikama niti drugim unutarnjim aktima, a posljedica toga je neujednačena procedura provođenja ispravaka vrijednosti potraživanja u Društvu.

Kratkotrajna potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge koncem 2021. iznosila su 231.334.072,00 kn, od čega su vrijednosno značajnija kratkotrajna potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste od Grada u iznosu od 121.791.256,00 kn, a odnosila su se na potraživanja za izvedene radove održavanja nerazvrstanih cesta na temelju Ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti redovnog održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada u 2021. u vrijednosti od 217.557.633,00 kn s porezom na dodanu vrijednost zaključenog u veljači 2021.

Navedeni Ugovor zaključen je na temelju programa održavanja komunalne infrastrukture na području gradskih četvrti Grada u 2021. te planova malih komunalnih akcija vijeća mjesnih odbora u 2021. u dijelu koji se odnosi na održavanje nerazvrstanih cesta. Za više izvedene radove u vrijednosti od 5.531.268,00 kn ili 2,5 % više od ugovorene vrijednosti Podružnica Zagrebačke ceste nije zaključila dodatke Ugovoru. Nadalje, koncem 2021., nakon završetka svih radova, Podružnica Zagrebačke ceste nije sastavila i dostavila Gradu okončani obračun za izvedene radove, što je trebala učiniti u skladu s odredbama navedenog Ugovora kojim je propisano da se Podružnica Zagrebačke ceste obvezuje na koncu godine dostaviti okončani obračun za obavljene radove. Također, nije donijela operativne i terminske planove redovnog održavanja nerazvrstanih cesta s troškovnicima za sve radove iz programa održavanja komunalne infrastrukture na području gradskih četvrti Grada i planova malih komunalnih akcija vijeća mjesnih odbora za 2021., što je također propisano odredbama navedenog Ugovora.

Koncem 2022. od ukupno iskazanih kratkotrajnih potraživanja od Grada u iznosu od 556.387.799,00 kn na potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste od Grada za uslugu skladištenja i oporabe građevinskog otpada odnosilo se 255.760.464,00 kn ili 46,0 %. Navedena Podružnica je koncem prosinca 2022. evidentirala u poslovnim knjigama obračunane prihode (nedospjela naplata prihoda) u ukupnom iznosu od 255.760.464,00 kn (33.945.247,00 eura) s porezom na dodanu vrijednost za obavljene usluge skladištenja i oporabe građevinskog otpada za 2020., 2021., i 2022., a u Financijskim izvještajima za 2022. iskazala potraživanja od Grada. Obavljene usluge obračunane su na temelju Cjenika za skladištenje i obradu građevinskog materijala koji je donijela Uprava Društva u listopadu 2022.

Podružnica Zagrebačke ceste je u siječnju 2023. ispostavila račune prema Gradu za obavljene usluge skladištenja i oporabe građevinskog otpada za 2020. u iznosu od 8.091.083,00 eura (60.962.261,00 kn) s datumom obavljenih usluga do konca svibnja 2021., za 2021. u iznosu od 16.655.308,00 eura (125.489.419,00 kn) s datumom obavljenih usluga koncem ožujka 2022. i za 2022. u iznosu od 9.198.856,00 eura (69.308.780,00 kn) s datumom obavljenih usluga koncem prosinca 2022.

Računi su ispostavljeni na temelju Ugovora o podmirenju troškova skladištenja i uporabe građevinskog otpada na području Grada Zagreba nakon potresa zaključenog između Društva i Grada koncem prosinca 2022. s primjenom od 1. siječnja 2023. u iznosu od 35.617.330,00 eura (268.358.773,00 kn). Do konca lipnja 2023. naplaćena su potraživanja od Grada. Društvo nije pravodobno zaključilo ugovor kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze te cijene usluga skladištenja i uporabe građevinskog otpada u cilju priznavanja prihoda na temelju nastanka poslovnog događaja, odnosno stupnja dovršenosti usluge jer su usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada obavljene tijekom 2020., 2021. i 2022., a evidentirane u poslovnim knjigama koncem 2022. S obzirom na navedeno Podružnica Zagrebačke ceste nije pravodobno ispostavila račune prema Gradu, što nije u skladu s odredbama članaka 7. i 19. Zakona o računovodstvu kojima je, između ostalog, propisano da je poduzetnik dužan u svojim poslovnim knjigama evidentirati sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini te da godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika.

Nadalje, dokument (temeljnica) na temelju kojega su koncem prosinca 2022. u poslovnim knjigama evidentirani obračunani prihodi (nedospjela naplata prihoda) u ukupnom iznosu od 255.760.464,00 kn (33.945.247,00 eura) s porezom na dodanu vrijednost nije prethodno odobrena od strane rukovoditelja računovodstva i voditelja Podružnice Zagrebačke ceste, što nije u skladu s odredbama članka 9. Zakona o računovodstvu, kojim je, između ostalog, propisano da je prije unosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige poduzetnik ili osoba koju on odredi dužna provjeriti vjerodostojnost knjigovodstvene isprave te istu potpisati odnosno odobriti na način iz kojeg se može jednoznačno utvrditi njezin identitet.

Koncem 2021. potraživanja od kupaca iznosila su 94.884.834,00 kn, a odnosila su se na potraživanja od građana u iznosu od 328.272.275,00 kn, pravnih osoba u iznosu od 146.142.503,00 kn, potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 231.469,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 379.761.413,00 kn. Dospjela potraživanja od kupaca koncem prosinca 2021. iznosila su 38.014.270,00 kn, od čega su dospjela potraživanja do 30 dana iznosila 13.537.820,00 kn, od 31 do 60 dana 6.468.553,00 kn, od 61 do 90 dana 4.029.835,00 kn, od 91 do 180 dana 5.438.108,00 kn, od 181 do 365 dana 7.144.086,00 kn te više od 365 dana 1.395.868,00 kn. Nedospjela potraživanja iznosila su 56.870.564,00 kn. Koncem 2022. potraživanja od kupaca iznosila su 106.920.148,00 kn, a odnosila su se na potraživanja od građana u iznosu od 324.067.451,00 kn, pravnih osoba u iznosu od 146.653.557,00 kn, potraživanja od trgovačkih lanaca za prodaju vrećica za miješani komunalni otpad u iznosu od 16.002.075,00 kn, potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 182.857,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 379.985.792,00 kn. Dospjela potraživanja od kupaca koncem prosinca 2022. iznosila su 46.531.765,00 kn, od čega su dospjela potraživanja do 30 dana iznosila 22.971.121,00 kn, od 31 do 60 dana 5.544.058,00 kn, od 61 do 90 dana 2.647.353,00 kn, od 91 do 180 dana 8.137.651,00 kn, od 181 do 365 dana 7.178.458,00 kn te više od 365 dana 53.124,00 kn. Nedospjela potraživanja iznosila su 60.388.383,00 kn.

Potraživanja od kupaca koncem rujna 2023. u iznosu od 16.056.427,70 eura (120.977.155,00 kn) odnose se na potraživanja od građana u iznosu od 44.071.151,84 eura (332.054.094,00 kn), pravnih osoba u iznosu od 21.122.097,13 eura (159.144.441,00 kn), potraživanja od trgovačkih lanaca za prodaju vrećica za miješani komunalni otpad u iznosu od 2.726.319,36 eura (20.541.453,00 kn), potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 246.950,89 eura (1.860.651,00 kn) te na ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 52.110.091,52 eura (392.623.484,00 kn). Dospjela potraživanja od kupaca koncem rujna 2023. iznose 7.997.578,27 eura (60.257.754,00 kn), od čega su dospjela potraživanja do 30 dana 2.999.036,00 eura (22.596.237,00 kn), od 31 do 60 dana 772.963,77 eura (5.823.896,00 kn), od 61 do 90 dana 1.398.908,09 eura (10.540.073,00 kn), od 91 do 180 dana 773.075,38 eura (5.824.736,00 kn), od 181 do 365 dana 1.151.837,02 eura (8.678.516,00 kn) te više od 365 dana 901.758,01 euro (6.794.296,00 kn). Nedospjela potraživanja iznosila su 8.058.849,43 eura (60.719.401,00 kn).

Kod četiri pregledane opomene iz lipnja 2022. za 63 neplaćena računa u vrijednosti od 2.721.742,00 kn koje je Podružnica Zagrebačke ceste izdala pravnim osobama (njih četiri) za isporuku roba i izvedene radove, revizijom je utvrđeno da su kod jedne opomene za devet računa potraživanja u iznosu od 60.655,00 kn dospijevala na naplatu od svibnja 2019. do lipnja 2020. Kašnjenja pravne osobe s plaćanjem računa iznosila su od 734 do 1 135 dana, za koje je navedena Podružnica u studenome te u prosincu 2021. izdala opomene, ali nije poduzela mjere utuženja za nenaplaćena potraživanja koja su starija od dvije godine.

Također, tijekom 2022. nije pokrenut niti jedan sudski postupak protiv pravnih osoba/dužnika, a do rujna 2023. pokrenuta su četiri postupka za tri pravne osobe u ukupnom iznosu od 15.782,57 eura (118.914,00 kn). Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja kojima je određeno da se sva nenaplaćena potraživanja pravnih osoba (osim Grada) utužuju najkasnije u roku od dvije godine, a u slučaju kraćeg roka zastare najkasnije 30 dana prije isteka tog roka. Nadalje, Podružnica Tržnice Zagreb zaključila je u srpnju 2010. s vlasnikom obrta dva ugovora o zakupu poslovnog prostora na određeno vrijeme od sredine srpnja 2010. do konca 2012. Ugovoreni rok nije produljen zbog nepodmirenog dugovanja, a vlasnik obrta nastavio je koristiti prostor do listopada 2021. Navedena Podružnica utužila je potraživanja od vlasnika obrta za korištenje poslovnog prostora, osim potraživanja za razdoblje od lipnja 2020. do rujna 2021. (kada je prostor vraćen Podružnici Tržnice Zagreb) u iznosu od 122.227,00 kn, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja kojima je određeno da je u slučaju nemogućnosti naplate potraživanja za zakupnike poslovnog prostora određeno pokretanje sudskog ili drugog odgovarajućeg postupka radi naplate dužnog iznosa po ugovoru o zakupu poslovnog prostora. (točka 3. Nalaza)

- Obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe koncem 2021. iznosile su 170.535.221,00 kn. Odnosile su se na obveze za kratkoročne pozajmice od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 170.000.000,00 kn i obveze za kamate na kratkoročne zajmove od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 535.221,00 kn na temelju osam ugovora o pozajmicama u iznosu od 180.000.000,00 kn zaključenih s tri trgovačka društva i Ustanovom unutar grupe. Obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe koncem 2022. iznosile su 139.525.127,00 kn, a koncem rujna 2023. iznose 17.767.760,11 eura (133.871.189,00 kn). Društvo nije donijelo unutarnji akt kojim bi bila uređena procedura zaduživanja putem pozajmica odnosno u kojim slučajevima se Društvo može zadužiti putem pozajmica, u slučaju opravdanih razloga tko pokreće postupak, tko donosi odluke i odobrava zaduživanje. (točka 4. Nalaza)

- Plan nabave roba, radova i usluga za 2021. donijela je Uprava koncem svibnja 2021. procijenjene vrijednosti od 1.218.992.204,00 kn. Plan nabave roba, radova i usluga za 2022. donijela je Uprava koncem veljače 2022. procijenjene vrijednosti od 1.121.832.952,00 kn. Plan nabave roba, radova i usluga za 2023. donijela je Uprava sredinom svibnja 2023. procijenjene vrijednosti od 150.662.926,81 euro (1.135.169.822,00 kn).

Planovi nabave roba, radova i usluga za 2021., 2022. i 2023. nisu doneseni pravodobno, odnosno prije početka godine na koju se odnose. Odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi propisano je da je naručitelj obavezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati prema potrebi. (točka 5. Nalaza).

Obveze Društva

Društvo je obvezno namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

Prema Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, ISSAI 400 točka 13. Načela revizije usklađenosti, cilj revizije usklađenosti je izraziti mišljenje o tome je li subjekt revizije obavljao poslovanje u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021., 2022. I DO KONCA RUJNA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Društvo je osnovano početkom 2006. pod nazivom Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. prijenosom poslovnih udjela 21 trgovačkog društva u vlasništvu Grada Zagreba (dalje u tekstu: Grad). U siječnju 2007. promijenjen je naziv u Zagrebački holding d.o.o. Temeljni kapital Društva upisan je u iznosu od 3.177.043.600,00 kn i u 100-postotnom je vlasništvu Grada kao jedinog osnivača Društva. Sjedište je Ulica grada Vukovara 41, Zagreb. Društvo obavlja svoju djelatnost putem 12 podružnica.

Društvo posluje u javnom interesu, a temeljne djelatnosti su komunalna, prometna i tržišna. Prema odredbi članka 7., stavka 3. Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99 – vjerodostojno tumačenje, 52/00 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23 i 130/23), podružnice nisu pravne osobe, a njihovim poslovanjem prava i obveze stječe Društvo. U tablici u nastavku prikazane su podružnice Društva i njihove djelatnosti.

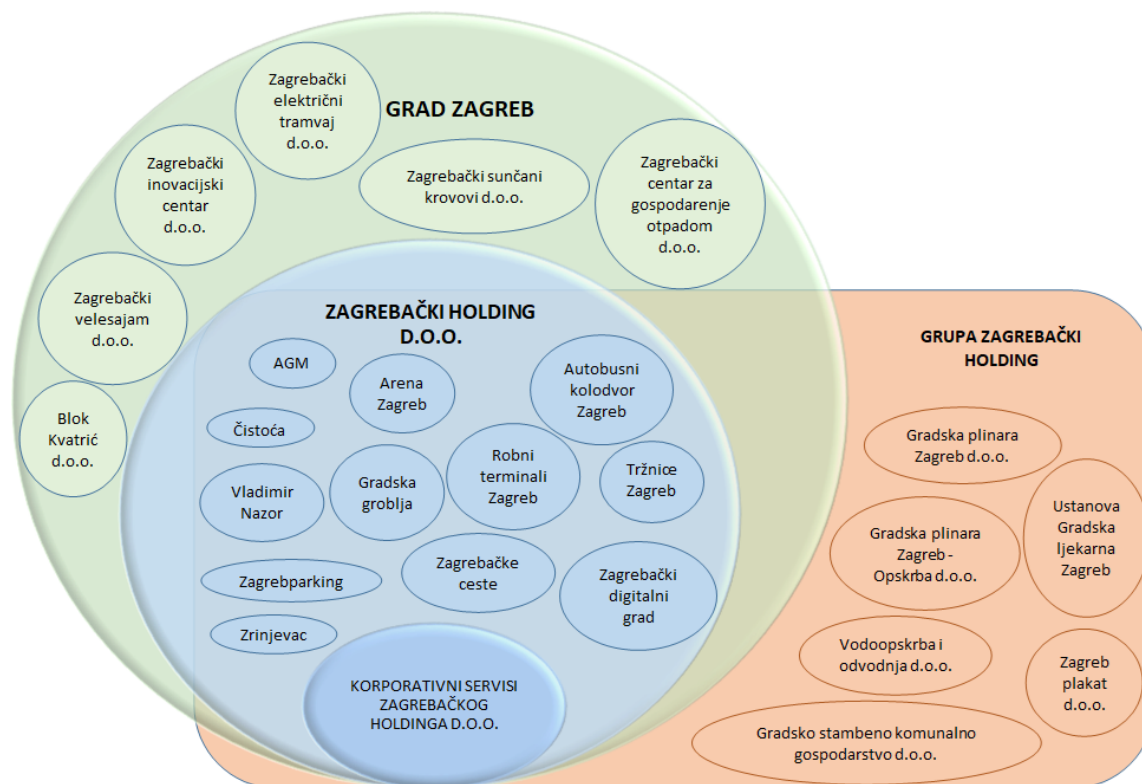
Tablica broj 1

Podružnice Društva i njihove djelatnosti

REDNI BROJ	PODRUŽNICA	DJELATNOST
1.	AGM	izdavaštvo i usluge
2.	Arena Zagreb	upravljanje dvoranom Arena Zagreb, organizacija koncerata, sajмова, zabavnih parkova, savjetovanja, građenje, projektiranje i nadzor, sportska rekreacija, promidžba
3.	Autobusni kolodvor Zagreb	prihvat i otprema autobusa i prtljage, prodaja vozničkih karata, rezervacija mjesta u autobusima, usluge informacija
4.	Čistoća	javna usluga skupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada i usluga povezanih s javnom uslugom u gradu Zagrebu, održavanje čistoće javnih površina
5.	Gradska groblja	održavanje groblja i Krematorija te obavljanje pogrebnih poslova i poslova ukopa
6.	Robni terminali Zagreb	usluge skladištenja robe te gradnja, upravljanje i iznajmljivanje
7.	Tržnice Zagreb	organizacija prodaje na malo i veliko živežnih namirnica domaćeg podrijetla na otvorenim prostorima te upravljanje i iznajmljivanje skladišnih i poslovnih prostora u Zagrebu
8.	Vladimir Nazor	organiziranje putovanja djece i mladih u dobi od 6 do 17 godina te ugostiteljske usluge
9.	Zagrebačke ceste	održavanje, upravljanje i zaštita nerazvrstanih cesta u gradu Zagrebu, sakupljanje i oporaba neopasnog otpada
10.	Zagrebački digitalni grad	izgradnja i gospodarenje lokalnim svjetlovodnim mrežama (FTTH mrežama) u naseljima Grada, gospodarenje i iznajmljivanje kabelaške kanalizacije
11.	Zagrebparking	pružanje usluga parkiranja u Gradu promicanje te unapređenje prometne kulture
12.	Zrinjevac	uređenje i održavanje javne i ostale zelene površine, dječjih igrališta sportskih i rekreacijskih objekata

Grupu Zagrebački holding koncem rujna 2023. čini Društvo te trgovačka društva u njegovom vlasništvu Gradska plinara Zagreb d.o.o., Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o., Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o., Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Zagreb plakat d.o.o. i Ustanova Gradska ljekarna Zagreb. U grafičkom prikazu u nastavku dana je organizacijska struktura Grupe Zagrebački holding.

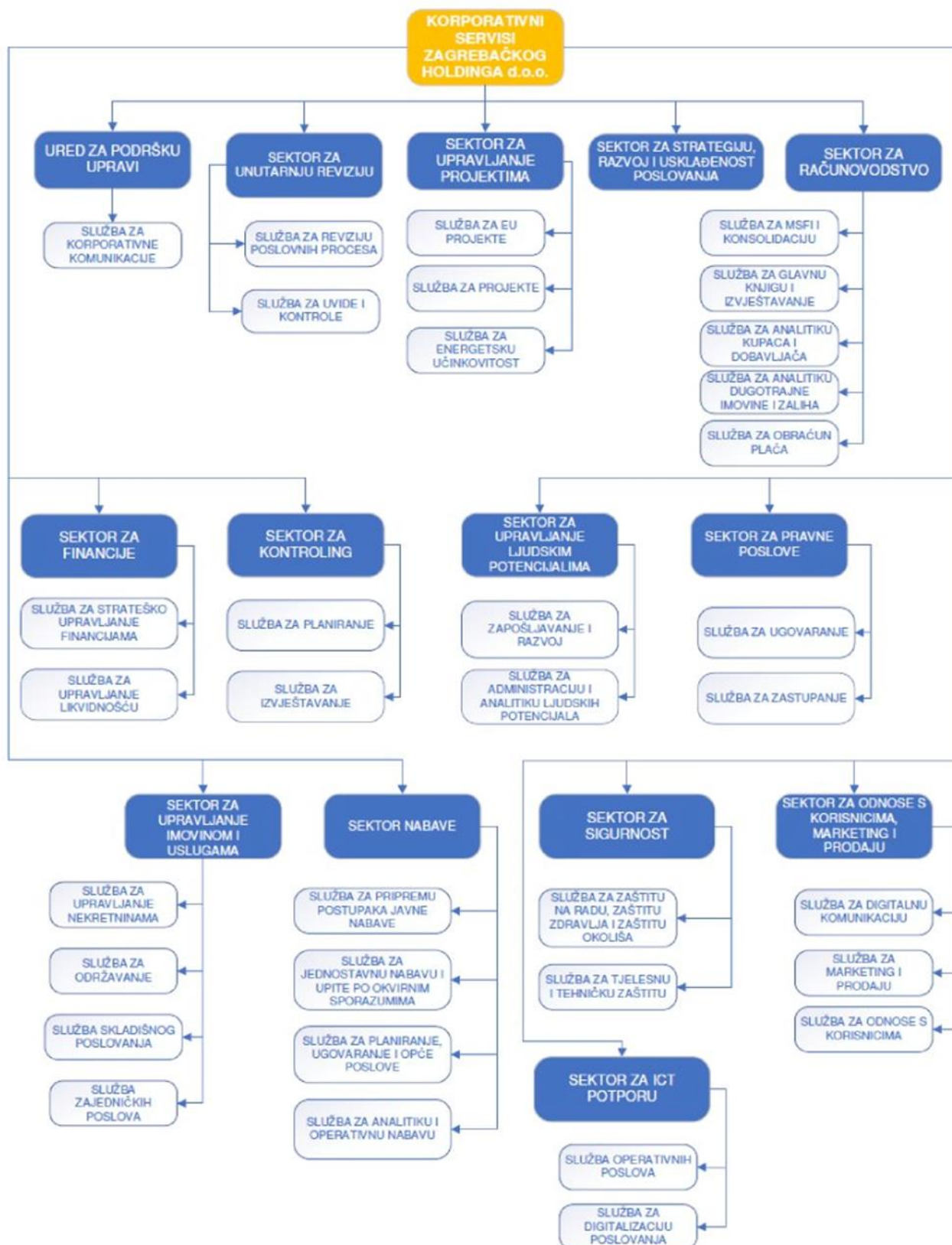
Grafički prikaz 1.: Organizacijska struktura Grupe Zagrebački holding

Prema Pravilniku o organizaciji Zagrebačkog holdinga d.o.o. iz travnja 2017. i izmjenama i dopunama iz srpnja 2019., siječnja, srpnja i studenoga 2020. koji je bio na snazi do kolovoza 2021. te prema Pravilniku o organizaciji Zagrebačkog holdinga d.o.o. koji je na snazi od kolovoza 2021. i izmjenama i dopunama iz svibnja 2022. uređena je unutarnja organizacija Društva, djelokrug poslova organizacijskih jedinica s razgraničenjem njihove djelatnosti, odgovornosti, poslovnih i funkcionalnih ovlaštenja unutar Društva.

Korporativni servisi predstavljaju zajedničke organizacijske jedinice za Društvo u cjelini. Pružaju operativnu podršku obavljanjem temeljne djelatnosti, planiranjem i nadzorom izvršenja pojedinačnih poslovnih planova podružnica i zajedničkog poslovnog plana Društva. U grafičkom prikazu u nastavku dana je organizacijska struktura Korporativnih servisa.

Grafički prikaz 2.: Organizacijska struktura Korporativnih servisa

Koncem 2021. Društvo je imalo 5 161 zaposlenika. Najveći broj zaposlenih bio je u podružnicama Čistoća (1 962), Zrinjevac (757) i Zagrebačke ceste (680). Koncem 2022. Društvo je imalo 4 812 zaposlenika. Najveći broj zaposlenih bio je u podružnicama Čistoća (1 897), Zrinjevac (693) i Zagrebačke ceste (651). Koncem rujna 2023. Društvo je imalo 4 829 zaposlenika. Najveći broj zaposlenih bio je u podružnicama Čistoća (1 799), Zrinjevac (648) i Zagrebačke ceste (615).

U tablici u nastavku prikazano je kretanje broja zaposlenih 2021. – 2023.

Tablica broj 2

Kretanje broja zaposlenih 2021. – 2023.

Podružnica	Ukupan broj zaposlenih na 31. prosinca 2021.			Ukupan broj zaposlenih na 31. prosinca 2022.			Ukupan broj zaposlenih na 30. rujna 2023.
	Neodređeno	Određeno	Ukupno zaposleni	Neodređeno	Određeno	Ukupno zaposleni	
1	2	3	4=2+3	5	6	7=5+6	8
AGM	22	0	22	17	0	17	13
Arena Zagreb	6	0	6	5	0	5	2
Autobusni kolodvor Zagreb	79	2	81	64	1	65	44
Čistoća	1.852	110	1.962	1.840	57	1.897	1.799
Gradska groblja	291	3	294	278	1	279	248
Korporativni servisi	254	4	258	203	8	211	635
Robni terminali Zagreb	221	6	227	193	1	194	105
Tržnice Zagreb	292	1	293	268	0	268	214
Vladimir Nazor	140	27	167	141	7	148	174
Zagrebačke ceste	664	16	680	640	11	651	615
Zagrebački digitalni grad	24	0	24	20	2	22	16
Zagrebparking	390	0	390	362	0	362	316
Zrinjevac	739	18	757	674	19	693	648
Ukupno	4.974	187	5.161	4.705	107	4.812	4.829

Tijela Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čini Grad kao jedini član Društva, zastupan s tri predstavnika. Do 2. ožujka 2021. predstavnici su bili Milan Bandić, dipl. politolog, dr. sc. Olivera Majić i Slavko Kojić, dipl. oec., od 2. ožujka do 7. lipnja 2021. dr. sc. Jelena Pavičić Vukičević, dr. sc. Olivera Majić i Slavko Kojić, dipl. oec., a od 7. lipnja 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (siječanj 2024.) Tomislav Tomašević, mag. pol., dr. sc. Danijela Dolenc i dr. sc. Luka Korlaet. Nadzorni odbor je do sredine lipnja 2021. imao devet članova, a u vrijeme obavljanja revizije tri člana. Prema Odluci Skupštine, od 16. lipnja 2019. do 14. lipnja 2021. predsjednica Uprave bila je Ana Stojić Deban, dipl. ing. građ., bacc. oec. Od 14. lipnja 2021. do 4. listopada 2021. predsjednik Uprave bio je Nikola Vuković, dipl. oec., a od 4. listopada 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (siječanj 2024.) predsjednik Uprave je Ivan Novaković, dipl. ing. el.

- Poslovanje Društva u desetogodišnjem razdoblju od 2012. do 2022.

U tablici broj 3 daju se usporedni podaci o poslovanju Društva u razdoblju od 2012. do 2022.

Tablica broj 3

Usporedni podaci o poslovanju Društva za razdoblje od 2012. do 2022.

u kn

Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobit prije poreza	Gubitak prije poreza	Potraživanja na 31. prosinca		Obveze na 31. prosinca		Dugotrajna imovina	Kratkotrajna imovina
					Dugotrajna potraživanja	Kratkotrajna potraživanja	Dugoročne obveze	Kratkoročne obveze		
1	2	3	4	5	6		7		8	9
2012.	3.848.269.045	4.205.983.307	-	357.714.262	1.713.269.860	1.166.698.714	6.032.614.352	3.060.986.921	18.784.795.694	1.998.166.824
2013.	4.620.821.368	4.593.103.382	27.717.986	-	2.079.302.908	673.017.075	5.885.487.692	2.010.042.283	16.015.799.599	1.149.220.639
2014.	3.302.780.945	3.276.696.677	26.084.268	-	1.361.919.013	633.345.724	5.869.366.717	1.061.443.331	15.129.109.663	1.099.994.338
2015.	3.238.250.159	3.184.788.813	53.461.346	-	1.250.475.671	512.849.622	5.389.883.058	1.008.644.265	14.826.238.239	1.060.197.942
2016.	3.352.692.401	3.274.406.646	78.285.755	-	988.235.412	502.789.181	4.311.913.991	2.228.360.392	14.095.828.814	1.494.873.529
2017.	3.468.703.463	3.414.090.420	54.613.043	-	942.282.332	591.801.166	4.965.124.302	1.379.253.080	14.554.037.821	819.223.175
2018.	2.092.771.161	1.983.726.109	109.045.052	-	917.393.142	512.521.798	4.119.700.256	1.325.131.936	11.166.977.659	804.174.315
2019.	2.172.800.090	2.081.152.620	91.647.470	-	934.556.948	596.532.991	3.857.971.982	1.619.168.938	10.890.043.891	1.150.964.190
2020.	1.944.812.868	2.421.052.819	-	476.239.951	934.186.148	787.216.931	3.808.254.690	1.904.664.277	10.630.427.659	991.536.298
2021.	1.872.731.523	2.347.116.842	-	474.385.319	895.235.254	482.391.722	3.597.750.163	1.908.552.619	10.144.126.277	647.537.594
2022.	2.184.778.613	2.006.490.419	178.288.194		883.861.184	707.887.408	2.621.659.182	3.075.004.238	9.952.748.091	1.166.738.606

Značajnija odstupanja ukupnih prihoda, rashoda, potraživanja i obveza te vrijednosti imovine za 2014. u odnosu na 2013. ostvarena su zbog izdvajanja podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo te AGM iz Društva koncem 2013., koja su postala trgovačka društva Grupe Zagrebački holding. Društvo AGM je od listopada 2021. ponovno u sastavu Društva kao podružnica. Nadalje, značajnija odstupanja u 2018. u odnosu na 2017. ostvarena su zbog izdvajanja društava Zagrebački električni tramvaj d.o.o. i Zagrebački velesajam d.o.o. koncem 2017., čije je udjele stekao Grad.

Društvo je u 2012., 2020. i 2021. iskazalo gubitak, a u preostalim godinama prikazanim u tablici ostvarilo je dobit. Zbog utjecaja pandemije virusa COVID-19 i potresa tijekom 2020. i 2021. obustavljen je ili ograničen rad pojedinih djelatnosti. Od 12 podružnica, četiri podružnice su u 2021. ostvarile dobit, a osam podružnica iskazalo je gubitak. Najveću dobit u iznosu od 63.658.269,00 kn ostvarila je Podružnica Robni terminali Zagreb. Vrijednosno značajnije gubitke ostvarili su Korporativni servisi i podružnice Čistoća, Tržnice Zagreb i Arena Zagreb.

Korporativni servisi iskazali su gubitak u 2021. u iznosu od 262.722.451,00 kn, što je 10.525.284,00 kn manje u odnosu na prethodnu godinu kada je iskazan gubitak u iznosu od 273.247.735,00 kn. Na iskazani gubitak u 2021. najvećim dijelom utjecalo je priznavanje troškova vrijednosnog usklađenja kratkotrajne i dugotrajne imovine u iznosu od 262.215.835,00 kn i zbog manje ostvarenih prihoda Grada od zakupa objekata javne namjene zbog isteka ugovora o zakupu.

Podružnica Čistoća za 2021. iskazala je gubitak u iznosu od 199.595.920,00 kn, što je 36.741.732,00 kn manje u odnosu na prethodnu godinu kada je iskazala gubitak u iznosu od 236.337.652,00 kn. Na iskazani gubitak u 2021. utjecalo je povećanje troškova prikupljanja odvojenog miješanog komunalnog otpada, jer nije donesen novi Cjenik javne usluge prikupljanja otpada kojim se povećavaju cijene komunalnih usluga kako je predviđeno Planom poslovanja. Novi Cjenik donesen je u kolovozu 2022.

Podružnica Tržnice Zagreb iskazala je gubitak za 2021. u iznosu od 27.733.610,00 kn, što je 9.643.079,00 kn manje u odnosu na prethodnu godinu kada je iskazala gubitak u iznosu od 37.376.689,00 kn. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva na iskazani gubitak u 2021. utjecalo je smanjenje prihoda od prodaje zbog zabrane rada te smanjenje cijene zakupnine zakupcima uslijed negativnog utjecaja pandemije virusa COVID-19.

Podružnica Arena Zagreb iskazala je gubitak za 2021. u iznosu od 24.316.477,00 kn, što je 9.432.427,00 kn više u odnosu na prethodnu godinu, kada je iskazala gubitak u iznosu od 14.884.050,00 kn. Navedena Podružnica iskazuje gubitke najvećim dijelom zbog evidentiranja troškova vrijednosnog usklađenja za potraživanja za zakupninu dvorane Arena Zagreb koja je uvećana za iznos indeksacije (uvećanje osnovne zakupnine CPI indeksom¹), koju su prema Sporazumu o zajedničkom financiranju zakupnine za Arenu iz lipnja 2007. u obvezi podmiriti Vlada Republike Hrvatske i Grad. Na prijedlog popisnog povjerenstva voditelj Podružnice Arena Zagreb donio je u siječnju 2022. Odluku kojom je evidentirano vrijednosno usklađenje u iznosu od 16.111.458,00 kn.

---

¹ Indeks potrošačkih cijena Europske monetarne unije koji objavljuje Eurostat

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola utvrđen je odredbom članka 4., stavka 1., točke 23. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), kao skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja, a uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), čelnik je odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru financijskim planom utvrđenih sredstava.

Tijekom 2021. funkciju predsjednika Uprave Društva obavljale su tri osobe. Izjava o fiskalnoj odgovornosti i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za razdoblje od početka siječnja do sredine lipnja 2021. nisu potpisani, a za razdoblje od sredine lipnja do 31. prosinca 2021. sastavljene Izjave i Upitnik potpisali su predsjednici Uprave te su koncem ožujka 2022. dostavljeni Gradu. Izjava o fiskalnoj odgovornosti i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za 2022. potpisani su i dostavljeni Gradu koncem ožujka 2023.

Na mrežnim stranicama Društva objavljene su osnovne informacije o Društvu, zakoni i drugi propisi koji se odnose na područje rada, Kodeks korporativnog upravljanja, Etički kodeks, planovi poslovanja, godišnja izvješća poslovanja i godišnja financijska izvješća, Antikorupcijski plan za razdoblje od 2021. – 2022., Plan nabave za 2021. i 2022. s izmjenama, Plan nabave za 2023., popis gospodarskih subjekata s kojima su predstavnici naručitelja ili s njima povezane osobe u sukobu interesa, podaci o sponzorstvima i donacijama te druge informacije.

Društvo je ustrojilo Službu za unutarnju reviziju. U siječnju 2021. donesen je Strateški plan unutarnje revizije za razdoblje od 2021. do 2023. Društvo je početkom poslovnih godina donosilo godišnje planove. Služba za unutarnju reviziju je obavljala revizije u skladu s godišnjim planovima te prati postupanje po danim preporukama.

Planiranje

Srednjoročni plan poslovanja Društva za razdoblje 2021. – 2025. usvojio je Nadzorni odbor koncem travnja 2021. Plan poslovanja za 2021. donijela je Uprava sredinom travnja 2021., Plan poslovanja za 2022. sredinom siječnja 2022., a Plan poslovanja za 2023. početkom ožujka 2023. Nadzorni odbor i Skupština dali su suglasnost na planove poslovanja. Planovi poslovanja, između ostalog, sadrže Planirane ciljeve poslovne politike, Plan zaposlenosti te tekućeg i investicijskog održavanja sredstava rada, odnosno fizičkog opsega i kvalitete usluge, Plan računa dobiti i gubitka, izvještaj o financijskom položaju i novčani tijek, Plan ekonomskih, socijalnih i ekoloških pokazatelja uspjeha te Plan ulaganja u dugotrajnu imovinu. Planovi prihoda, rashoda i ulaganja u dugotrajnu imovinu sastavljeni su prema pojedinačnim planovima i poslovnim aktivnostima podružnica i Korporativnih servisa. Nije bilo izmjena planova poslovanja.

Planirani ciljevi poslovne politike za 2021. su unaprjeđenje odnosa s korisnicima komunalnih usluga povećanjem kvalitete i dostupnosti usluga, racionalizacija i optimizacija troškova poslovanja te poboljšanje zadovoljstva zaposlenih osiguranjem kontinuiranog osposobljavanja i unaprjeđenjem kvalitete radnog mjesta i radnih procesa u cilju stvaranja sigurnog radnog okruženja koje omogućuje razvoj karijere i napredovanje. Prema Godišnjem izvješću za 2021. u okviru komunalnih usluga, Društvo je proširilo infrastrukturu za odvojeno prikupljanje otpada u cilju dugoročnog smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji se odlaže te je osiguralo okvir za uvođenje novog sustava naplate javne usluge. Također, racionalizacija i optimizacija troškova poslovanja najvećim dijelom odnosi se na odvojeno prikupljanje biootpada i prodaju otpadnog drva za koje se prethodnih godina plaćala uporaba te pronalazjenja alternativnih rješenja za uporabu glomaznog otpada. Društvo je smanjilo broj prekovremenih sati te posljedično smanjilo troškove osoblja uslijed preraspodjele radnog vremena.

Planirani ciljevi poslovne politike za 2022. istovjetni su ciljevima za 2021. te je dodan cilj digitalizacije poslovnih procesa. Prema Godišnjem izvješću za 2022. podružnice su povećale poslovni rezultat u odnosu na prethodnu godinu poduzimanjem mjera kontrole troškova i korištenjem resursa. Najznačajniji utjecaj na smanjenje troškova imali su zbrinjavanje glomaznog i biootpada korištenjem vlastitih kapaciteta, provedba programa zbrinjavanja viška zaposlenika te prestanak korištenja usluga privremenog zapošljavanja agencijskih radnika za obavljanje administrativnih poslova. Radni procesi su unaprijeđeni centralizacijom zajedničkih poslova, čime je ujednačena poslovna praksa, uvedeni su standardizirani i učinkoviti procesi te je stvoren zajednički sustav vrijednosti i organizacijske kulture na razini Društva.

Planirani ciljevi poslovne politike za 2023. su upravljanje ljudskim resursima provođenjem mjera upravljanja radnim učinkom i upravljanja radnim vremenom, digitalizacija poslovnih procesa (uvođenjem Integralnog informacijskog sustava), upravljanje javnom nabavom, uvođenje tehničke zaštite te poticanje prodaje proizvoda i usluga između podružnica. Društvo je u okviru digitalizacije poslovnih procesa koncem travnja pokrenulo postupak nabave jedinstvenog informacijskog sustava, odnosno Integralnog informacijskog sustava Društva i Grupe Zagrebački holding.

Ukupni prihodi za 2021. planirani u iznosu od 2.225.239.000,00 kn odnosili su se na poslovne prihode u iznosu od 2.155.972.000,00 kn te financijske prihode u iznosu od 69.267.000,00 kn.

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.873.682.965,00 kn, što je 351.556.035,00 kn ili 15,8 % manje u odnosu na plan. Prihodi su ostvareni manje u odnosu na plan zbog utjecaja pandemije virusa COVID-19 u djelatnostima održavanja i upravljanja javnim cestama, manje ostvarenih prihoda od izgradnje objekata javne namjene za Grad (u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 15 – Prihodi na temelju ugovora s kupcima, Društvo priznaje prihode u visini troškova izgradnje) te manje ostvarenih prihoda od komunalnih usluga jer nije donesen novi Cjenik javne usluge prikupljanja otpada kojim se povećavaju cijene komunalnih usluga kako je predviđeno Planom poslovanja.

Ukupni rashodi za 2021. planirani u iznosu od 2.105.970.000,00 kn odnosili su se na poslovne rashode u iznosu od 1.920.202.000,00 kn te financijske rashode u iznosu od 185.768.000,00 kn. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.352.622.175,00 kn, što je 246.652.175,00 kn ili 11,7 % više u odnosu na plan jer su povećani troškovi rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade radi zbrinjavanja zaposlenika u procesu restrukturiranja te troškovi rezerviranja za započete sudske sporove.

Ulaganja u dugotrajnu imovinu za 2021. planirana su u vrijednosti od 284.066.080,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosila su se na ulaganja u XII. gimnaziju u vrijednosti od 88.360.000,00 kn, Dom za starije Markuševac u vrijednosti od 44.782.738,00 kn, izgradnju i opremanje sigurnog i zaštićenog vanjskog teretnog parkirališta Žitnjak u vrijednosti od 20.000.000,00 kn, nabavu poslovno-informacijskog sustava u vrijednosti od 12.000.000,00 kn te nabavu strojeva za izdvajanje folije iz komposta, prevrtanje kompostnih hrpa, prosijavanje komposta i sječke te stroja za usitnjavanje biomase u vrijednosti od 11.100.000,00 kn. Ulaganja u dugotrajnu imovinu ostvarena su u iznosu od 90.481.634,00 kn, što je 193.584.446,00 kn ili 68,2 % manje u odnosu na plan. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Društva iz lipnja 2022., ulaganja u dugotrajnu imovinu ostvarena su manje od planiranih jer su tijekom 2021. bile tri promjene Uprave, što je dovelo do usporavanja svih poslovnih procesa, kao i procesa javne nabave.

Ukupni prihodi za 2022. planirani u iznosu od 2.030.568.000,00 kn odnosili su se na poslovne prihode u iznosu od 1.952.134.000,00 kn te financijske prihode u iznosu od 78.434.000,00 kn. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.184.778.613,00 kn, što je 154.210.613,00 kn ili 7,6 % više u odnosu na plan zbog povećanja prihoda od Grada za obavljene usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada te zbog ukidanja rezerviranja po okončanim sudskim sporovima i za primanja zaposlenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 19 – Primanja zaposlenih.

Ukupni rashodi za 2022. planirani u iznosu od 2.011.952.000,00 kn odnosili su se na poslovne rashode u iznosu od 1.828.946.000,00 kn te financijske rashode u iznosu od 183.006.000,00 kn. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 2.006.490.419,00 kn, što je 5.461.581,00 kn ili 0,3 % manje u odnosu na plan.

Ulaganja u dugotrajnu imovinu za 2022. planirana su u vrijednosti od 411.769.000,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosila su se na ulaganja u XII. gimnaziju u vrijednosti od 106.923.000,00 kn, izradu projektno-tehničke dokumentacije i sanaciju građevina zaštićenog kulturnog dobra na groblju Mirogoj u vrijednosti od 91.500.000,00 kn, vozila za sakupljanje otpada u vrijednosti od 24.500.000,00 kn, izgradnju i opremanje sigurnog i zaštićenog vanjskog teretnog parkirališta Žitnjak u vrijednosti od 20.000.000,00 kn (prijenos iz 2021.), izradu projektno-tehničke dokumentacije sanacije mrtvačnice i upravne zgrade na groblju Mirogoj u vrijednosti od 10.400.000,00 kn, uvođenje prve faze Integralnog informacijskog sustava (ERP) u vrijednosti od 10.000.000,00 kn, nabavu dostavnih i teretnih vozila u vrijednosti od 8.300.000,00 kn te nabavu vozila za čišćenje cesta na alternativni pogon u vrijednosti od 6.700.000,00 kn. Ulaganja u dugotrajnu imovinu ostvarena su u vrijednosti od 148.485.000,00 kn, što je 263.284.000,00 kn ili 63,9 % manje u odnosu na plan. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Društva iz prosinca 2023., ulaganja u dugotrajnu imovinu ostvarena su manje od planiranih jer se od pojedinih ulaganja odustalo zbog izmijenjenih tržišnih i gospodarskih okolnosti, rasta cijena sirovina, građevinskog materijala i građevinskih usluga, neplaniranih dodatnih troškova zbog dodatno potrebnih radova, značajne organizacijske promjene unutar Društva te izmjene u redoslijedu ulaganja u infrastrukturu.

Ukupni prihodi za 2023. planirani u iznosu od 281.896.000,00 eura (2.123.945.413,00 kn) odnose se na poslovne prihode u iznosu od 268.307.000,00 eura (2.021.559.092,00 kn) te financijske prihode u iznosu od 13.589.000,00 eura (102.386.321,00 kn).

Ukupni rashodi za 2023. planirani u iznosu od 279.269.000,00 eura (2.104.152.281,00 kn) odnose se na poslovne rashode u iznosu od 243.242.000,00 eura (1.832.706.849,00 kn) te financijske rashode u iznosu od 36.027.000,00 eura (271.445.432,00 kn).

Ulaganja u dugotrajnu imovinu za 2023. planirana su u vrijednosti od 99.019.544,30 eura (746.062.757,00 kn), a vrijednosno značajnija odnose se na ulaganja u sanaciju arkada i Crkve Krista Kralja na groblju Mirogoj u vrijednosti od 13.006.835,22 eura (98.000.000,00 kn), nabavu vozila za sakupljanje otpada Podružnice Čistoća u vrijednosti od 10.571.371,69 eura (79.650.000,00 kn), nabavu transportnih vozila za Podružnicu Zagrebačke ceste u vrijednosti od 9.821.487,83 eura (74.000.000,00 kn), nabavu Integralnog informacijskog sustava u vrijednosti od 3.848.961,44 eura (29.000.000,00 kn), nabavu kanti i posuda za otpad za Podružnicu Čistoća u vrijednosti od 3.669.785,65 eura (27.650.000,00 kn), nabavu traktora i priključne opreme za podružnicu Zrinjevac u vrijednosti od 2.747.362,13 eura (20.700.000,00 kn), nabavu opreme za skladište građevinskog otpada na lokaciji Resnik za Podružnicu Čistoća u vrijednosti od 2.256.287,74 eura (17.000.000,00 kn), projektiranje i ugradnju podzemnih spremnika u vrijednosti od 1.990.842,13 eura (15.000.000,00 kn), sanaciju mrtvačnice na groblju Mirogoj u vrijednosti od 1.592.673,70 eura (12.000.000,00 kn) te nabavu motornih kosilica za Podružnicu Zrinjevac u vrijednosti od 1.046.652,07 eura (7.886.000,00 kn). Prema polugodišnjem Izvješću Društva za 2023. ulaganja u dugotrajnu imovinu ostvarena su u vrijednosti od 4.529.000,00 eura (34.123.751,00 kn), što je 94.490.544,30 eura (711.939.004,00 kn), odnosno 95,4 % manje u odnosu na plan.

Potraživanja

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.377.626.976,00 kn, što je 343.776.103,00 kn ili 20,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na dugotrajna potraživanja u iznosu od 895.235.254,00 kn te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 482.391.722,00 kn. Ukupna potraživanja na dan 31. prosinca 2022. iskazana su u iznosu od 1.591.748.592,00 kn, što je 214.121.616,00 kn ili 15,5 % više u odnosu na 2021., a odnose se na dugotrajna potraživanja u iznosu od 883.861.184,00 kn te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 707.887.408,00 kn. Potraživanja su veća zbog kratkotrajnih potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste od Grada za obavljene usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada u iznosu od 255.760.464,00 kn. Prema podacima iz Bilance na dan 30. rujna 2023. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 171.316.064,87 eura (1.290.780.891,00 kn), a odnose se na dugotrajna potraživanja u iznosu od 110.920.758,10 eura (835.732.452,00 kn) te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 60.395.306,77 eura (455.048.439,00 kn).

Podaci o potraživanjima Društva koncem 2021., 2022. i 30. rujna 2023. daju se u tablici broj 4.

Tablica broj 4

Potraživanja Društva koncem 2020., 2021., 2022. i 30. rujna 2023.

Redni broj	Opis	31. prosinca 2020. (kn)	31. prosinca 2021. (kn)	Indeks (3/2)	31. prosinca 2022. (kn)	Indeks (5/3)	30. rujna 2023. (euri)	30. rujna 2023. (kn)
	1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Dugotrajna potraživanja	934.186.148,00	895.235.254,00	95,8	883.861.184,00	98,7	110.920.758,10	835.732.452,00
1.	Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	641.421.595,00	617.267.051,00	96,2	620.918.872,00	100,6	77.522.966,11	584.096.788,00
2.	Potraživanja od zaposlenika	467.372,00	345.470,00	73,9	192.485,00	55,7	13.320,44	100.363,00
3.	Druga potraživanja	292.297.181,00	277.622.733,00	95,0	262.749.827,00	94,6	33.384.471,55	251.535.301,00
II.	Kratkotrajna potraživanja	787.216.931,00	482.391.722,00	61,3	707.887.408,00	146,7	60.395.306,77	455.048.439,00
1.	Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	637.905.154,00	353.600.077,00	55,4	565.657.620,00	160,0	38.721.486,81	291.747.042,00
2.	Potraživanja od kupaca	95.030.097,00	94.884.834,00	99,8	106.920.148,00	112,7	16.056.427,70	120.977.155,00
3.	Potraživanja od zaposlenika	285.514,00	260.409,00	91,2	181.121,00	69,6	30.103,16	226.812,00
4.	Potraživanja od države i drugih institucija	17.220.214,00	5.425.586,00	31,5	5.274.724,00	97,2	684.033,31	5.153.849,00
5.	Druga potraživanja	36.775.952,00	28.220.816,00	76,7	29.853.795,00	105,8	4.903.255,79	36.943.581,00
Ukupna potraživanja		1.721.403.079,00	1.377.626.976,00	80,0	1.591.748.592,00	115,5	171.316.064,87	1.290.780.891,00

– Dugotrajna potraživanja

Dugotrajna potraživanja koncem 2021. iznosila su 895.235.254,00 kn, što je 38.950.894,00 kn ili 4,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnosila su se na dugotrajna potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 617.267.051,00 kn, druga dugotrajna potraživanja u iznosu od 277.622.733,00 kn te na dugotrajna potraživanja od zaposlenika za prodane stanove na kredit u iznosu od 345.470,00 kn.

Dugotrajna potraživanja koncem 2022. iznosila su 883.861.184,00 kn, što je 11.374.070,00 kn ili 1,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnosila su se na dugotrajna potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 620.918.872,00 kn, druga dugotrajna potraživanja u iznosu od 262.749.827,00 kn te na dugotrajna potraživanja od zaposlenika za prodane stanove na kredit u iznosu od 192.485,00 kn.

Koncem rujna 2023. dugotrajna potraživanja iznose 110.920.758,10 eura (835.732.452,00 kn). Odnose se na dugotrajna potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 77.522.966,11 eura (584.096.788,00 kn), druga dugotrajna potraživanja u iznosu od 33.384.471,55 eura (251.535.301,00 kn) te na dugotrajna potraživanja od zaposlenika za prodane stanove na kredit u iznosu od 13.320,44 eura (100.363,00 kn).

– Dugotrajna potraživanja od poduzetnika unutar grupe

Koncem 2021. dugotrajna potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 617.267.051,00 kn odnosila su se na dugotrajna potraživanja od Grada u iznosu od 789.237.178,00 kn, ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja od Grada u iznosu od 178.592.182,00 kn, dugotrajna potraživanja od društva Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o. u iznosu od 13.244.109,00 kn te na ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja od navedenog društva u iznosu od 6.622.054,00 kn.

Dugotrajna potraživanja Društva od Grada u iznosu od 789.237.178,00 kn odnosila su se na potraživanja Korporativnih servisa (preuzeta od prijašnje Podružnice Upravljanje projektima) u iznosu od 502.461.816,00 kn, Podružnice Arena Zagreb u iznosu od 277.612.943,00 kn te Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 9.162.419,00 kn.

Dugotrajna potraživanja Korporativnih servisa u iznosu od 502.461.816,00 kn odnosila su se na potraživanja za zakupnine na temelju sedam ugovora i dodatka ugovorima o zakupu objekata javne namjene (osnovne i srednje škole, bazeni i drugi objekti javne namjene) u iznosu od 288.681.203,00 kn, tri predugovora o zakupu i ugovora o međusobnim pravima i obvezama (bolnica, gimnazija, dom za starije i osnovna škola) u iznosu od 213.780.613,00 kn zaključenih između Društva kao zakupodavca i Grada kao zakupnika. Ugovori o zakupu objekata javne namjene i dodaci ugovorima zaključeni su od 2013. do 2020. za razdoblje od sedam do 15 godina. Predugovori o zakupu i ugovori o međusobnim pravima i obvezama zaključeni su od prosinca 2016. do studenoga 2020. za razdoblje od deset do 15 godina.

Dugotrajna potraživanja Podružnice Arena Zagreb od Grada u iznosu od 277.612.943,00 kn odnosila su se na 50,0 % potraživanja za zakupninu dvorane Arena na temelju Sporazuma o zajedničkom financiranju zakupnine za Arenu zaključenog u lipnju 2007. između Vlade Republike Hrvatske i Grada. Navedenim Sporazumom ugovoreno je da Vlada Republike Hrvatske i Grad subvencioniraju Društvu godišnju osnovnu zakupninu dvorane Arena u iznosu od 7.200.000,00 eura, koja se uvećava za iznos indeksacije, svaki u polovini navedenog iznosa plativa u četiri jednaka tromjesečna obroka. Navedena potraživanja dospijevaju na naplatu u razdoblju od ožujka 2022. do konca 2036.

Ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja od Grada koncem 2021. iznosio je 178.592.182,00 kn. Odnosio se na iznos nedospjelih potraživanja za naknade za upravljanje objektima javne namjene u iznosu od 169.429.763,00 kn koje Društvo ostvaruje na temelju ugovora o zakupu objekata javne namjene zaključenih između Društva kao zakupodavca i Grada kao zakupnika u razdoblju od 2013. do 2020. U skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 15 – Prihodi na temelju ugovora s kupcima, Društvo priznaje prihode u visini obračunate naknade za upravljanje objektima (troškovi financiranja, održavanja i upravljanja objektom, osiguranje, administrativni i drugi troškovi) na temelju ispostavljenih računa Gradu kroz cijelo razdoblje trajanja zakupa objekta. Preostali iznos od 9.162.419,00 kn odnosio se na ispravak vrijednosti potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste na temelju Odluke predsjednika Uprave Društva iz travnja 2010. kojom se Podružnici Zagrebačke ceste odobrava evidentiranje navedenog ispravka vrijednosti.

Dugotrajna potraživanja od društva Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o. u iznosu od 13.244.109,00 kn odnosila su se na potraživanja prema bilanci razdvajanja iz studenoga 2013. Odlukom Skupštine Društva iz studenoga 2013. dana je suglasnost na Plan podjele društva Zagrebački holding d.o.o. – odvajanje s osnivanjem društva Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o. Uprava Društva donijela je Odluku u travnju 2022. prema kojoj je evidentiran ispravak vrijednosti potraživanja za 2021. u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 9 – Financijski instrumenti u iznosu od 6.622.054,00 kn ili 50,0 % ukupnih potraživanja. Ispravak vrijednosti potraživanja proveden je u skladu s Odlukom o primjeni računovodstvenih politika iz kolovoza 2021. prema kojoj Društvo na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka priznaje umanjenja financijske imovine. Navedeni ispravak vrijednosti potraživanja ukinut je u 2022. nakon zaključivanja Ugovora o pozajmici s društvom Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o. u iznosu od 13.244.109,00 kn (glavnica) uz godišnju kamatnu stopu od 2,56 % u mjesečnim obrocima, u razdoblju od lipnja 2022. do svibnja 2023. Društvo je naplatilo pozajmicu i kamate u svibnju 2023.

Koncem 2022. dugotrajna potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 620.918.872,00 kn odnosila su se na dugotrajna potraživanja od Grada u iznosu od 760.343.375,00 kn te na ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja od Grada u iznosu od 139.424.503,00 kn. Dugotrajna potraživanja od Grada odnosila su se na potraživanja Korporativnih servisa za zakupnine objekata javne namjene u iznosu od 488.433.843,00 kn, Podružnice Arene Zagreb za zakupninu dvorane Arena u iznosu od 262.747.113,00 kn te Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 9.162.419,00 kn.

Ispravak vrijednosti u iznosu od 139.424.503,00 kn odnosio se na iznos nedospjelih potraživanja za naknade za upravljanje objektima javne namjene u iznosu od 130.262.084,00 kn i na ispravak vrijednosti potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 9.162.419,00 kn.

Koncem rujna 2023. dugotrajna potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 77.522.966,11 eura (584.096.788,00 kn) odnose se na dugotrajna potraživanja od Grada u iznosu od 91.752.099,22 eura (691.306.191,00 kn) te na ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja od Grada u iznosu od 14.229.133,11 eura (107.209.403,00 kn). Dugotrajna potraživanja od Grada odnose se na potraživanja Korporativnih servisa za zakupnine objekata javne namjene u iznosu od 57.151.881,64 eura (430.610.852,00 kn), potraživanja Podružnice Arene Zagreb za zakupninu dvorane Arena u iznosu od 33.384.155,55 eura (251.532.920,00 kn) te potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 1.216.062,03 eura (9.162.419,00 kn).

Ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja u iznosu od 14.229.133,11 eura (107.209.403,00 kn) odnosi se na iznos nedospjelih potraživanja za naknade za upravljanje objektima javne namjene u iznosu od 13.013.071,08 eura (98.046.984,00 kn) i na potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 1.216.062,03 eura (9.162.419,00 kn).

– Druga dugotrajna potraživanja

Koncem 2021. druga dugotrajna potraživanja iznosila su 277.622.733,00 kn. Vrijednosno značajnija u iznosu od 277.612.943,00 kn odnosila su se na 50,0 % potraživanja Podružnice Arena Zagreb od Vlade Republike Hrvatske za zakupninu dvorane Arena na temelju Sporazuma o zajedničkom financiranju zakupnine za Arenu zaključenog u lipnju 2007. između Vlade Republike Hrvatske i Grada. Navedena potraživanja dospijevaju na naplatu u razdoblju od ožujka 2023. do konca 2036.

Koncem 2022. druga dugotrajna potraživanja iznosila su 262.749.827,00 kn. Vrijednosno značajnija u iznosu od 262.747.112,00 kn odnosila su se na 50,0 % potraživanja Podružnice Arena Zagreb od Vlade Republike Hrvatske za zakupninu dvorane Arena. Navedena potraživanja dospijevaju na naplatu u razdoblju od ožujka 2024. do konca 2036.

Koncem rujna 2023. druga dugotrajna potraživanja iznose 33.384.471,55 eura (251.535.301,00 kn). Vrijednosno značajnija druga dugotrajna potraživanja u iznosu od 33.384.155,55 eura (251.532.920,00 kn) odnose se na 50,0 % potraživanja Podružnice Arena Zagreb od Vlade Republike Hrvatske za zakupninu dvorane Arena. Navedena potraživanja dospijevaju na naplatu u razdoblju od ožujka 2025. do konca 2036.

– Kratkotrajna potraživanja

Kratkotrajna potraživanja koncem 2021. iznosila su 482.391.722,00 kn, što je 304.825.209,00 kn ili 38,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom jer su tijekom 2021. naplaćena potraživanja od Grada iz 2020. i prijašnjih godina u iznosu od 201.208.786,00 kn te zbog smanjenih potraživanja od Grada zbog isteka ugovora o zakupu objekata javne namjene. Odnosila su se na kratkotrajna potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 353.600.077,00 kn, od kupaca u iznosu od 94.884.834,00 kn, druga kratkotrajna potraživanja u iznosu od 28.220.816,00 kn, potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 5.425.586,00 kn te na potraživanja od zaposlenika u iznosu od 260.409,00 kn.

Kratkotrajna potraživanja koncem 2022. iznosila su 707.887.408,00 kn, što je 225.495.686,00 kn ili 46,7 % više u odnosu na 2021. zbog potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste od Grada za obavljene usluge skladištenja i oporabe građevinskog otpada u iznosu od 255.760.464,00 kn. Odnosila su se na kratkotrajna potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 565.657.620,00 kn, potraživanja od kupaca u iznosu od 106.920.148,00 kn, druga kratkotrajna potraživanja u iznosu od 29.853.795,00 kn, potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 5.274.724,00 kn te na potraživanja od zaposlenika u iznosu od 181.121,00 kn.

Koncem rujna 2023. kratkotrajna potraživanja iznose 60.395.306,77 eura (455.048.439,00 kn). Odnose se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 38.721.486,81 euro (291.747.042,00 kn), od kupaca u iznosu od 16.056.427,70 eura (120.977.155,00 kn), druga kratkotrajna potraživanja u iznosu od 4.903.255,79 eura (36.943.581,00 kn), potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 684.033,31 euro (5.153.849,00 kn) te na potraživanja od zaposlenika u iznosu od 30.103,16 eura (226.812,00 kn).

– Potraživanja od poduzetnika unutar grupe

Potraživanja od poduzetnika unutar grupe koncem 2021. iznosila su 353.600.077,00 kn. Vrijednosno značajnija odnosila su se na potraživanja Društva od Grada u iznosu od 314.998.842,00 kn, od čega su potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge (komunalne usluge, zakupnine za objekte javne namjene i druge usluge) u iznosu od 231.334.072,00 kn, potraživanja za zakupnine koje dospijevaju na naplatu u 2022. u iznosu od 81.236.859,00 kn, zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije 12.408.020,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 15.138.575,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 5.007.555,00 kn te ispravak vrijednosti potraživanja od Grada u iznosu od 30.126.239,00 kn.

Potraživanja od poduzetnika unutar grupe koncem 2022. iznosila su 565.657.620,00 kn. Vrijednosno značajnija odnosila su se na potraživanja od Grada u iznosu od 556.387.799,00 kn, od čega su potraživanja za obavljene usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada u iznosu od 255.760.464,00 kn na temelju Ugovora o podmiranju troškova skladištenja i uporabe građevinskog otpada na području Grada Zagreba nakon potresa zaključenog između Društva i Grada koncem prosinca 2022. s primjenom od početka siječnja 2023., na prodane proizvode, robu i usluge (usluge komunalne djelatnosti, zakupnine za objekte javne namjene i druge usluge) u iznosu od 208.828.924,00 kn, potraživanja za zakupninu koje dospijevaju na naplatu u 2023. u iznosu od 100.040.527,00 kn, zakupnine dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije 17.189.061,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 27.959.021,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 4.722.397,00 kn te ispravak vrijednosti potraživanja od Grada u iznosu od 58.112.595,00 kn.

Koncem rujna 2023. potraživanja od poduzetnika unutar grupe iznose 38.721.486,81 euro (291.747.042,00 kn). Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja Društva od Grada u iznosu od 37.622.055,07 eura (283.463.374,00 kn), od čega su potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 27.079.709,22 eura (204.032.069,00 kn), potraživanja za zakupnine koje dospijevaju na naplatu do konca rujna 2024. u iznosu od 10.438.693,97 eura (78.650.340,00 kn), zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije u iznosu od 3.020.986,25 eura (22.761.621,00 kn), sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 2.431.157,98 eura (18.317.560,00 kn), druga potraživanja u iznosu od 1.090.932,39 eura (8.219.630,00 kn) te ispravak vrijednosti potraživanja od Grada u iznosu od 6.439.424,74 eura (48.517.846,00 kn).

Potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge koncem 2021. iznosila su 231.334.072,00 kn, koncem 2022. iznosila su 208.828.924,00 kn te koncem rujna 2023. iznose 27.079.709,22 eura (204.032.069,00 kn).

U tablici broj 5 daju se podaci o potraživanjima Društva od Grada za prodane proizvode, robu i usluge prema podružnicama i rokovima dospjeća koncem 2021., 2022. i 30. rujna 2023.

Tablica broj 5

Potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge prema podružnicama i rokovima dospijeća
koncem 2021., 2022. i 30. rujna 2023.

Podružnica	Godina	Ukupna potraživanja (3+11)	Nedospjela potraživanja	Dospjela potraživanja prema danima dospijeća						Ukupna dospjela potraživanja (5+6+7+8+9+10)
				0-30	31-60	61-90	91-180	181-360	Preko 365	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Zagrebačke ceste	2021.	145.922.483,00	127.198.265,00	29.445,00	1.586.112,00	743.212,00	8.260.718,00	8.104.731,00	-	18.724.218,00
	2022.	107.077.736,00	86.018.075,00	14.319.749,00	1.468.136,00	2.623.622,00	486.720,00	2.161.433,00	-	21.059.660,00
	30.09.2023.	11.855.256,84	11.214.148,18	-	43.380,34	11.016,17	111.104,79	192.533,62	283.073,74	641.108,66
	eura (kn)	(89.323.433,00)	(84.492.999,00)		(326.849,00)	(83.002,00)	(837.119,00)	(1.450.645,00)	(2.132.819,00)	(4.830.434,00)
Zrinjevac	2021.	38.463.042,00	38.079.009,00	-	-	-	-	384.033,00	-	384.033,00
	2022.	58.975.182,00	40.019.337,00	18.955.845,00	-	-	-	-	-	18.955.845,00
	30.09.2023.	5.926.575,10	4.055.284,46	1.871.290,64	-	-	-	-	-	1.871.290,64
	eura (kn)	(44.653.780,00)	(30.554.541,00)	(14.099.239,00)						(14.099.239,00)
Čistoća	2021.	27.973.717,00	24.374.998,00	36,00	15.177,00	869.765,00	1.271.770,00	1.146.329,00	295.642,00	3.598.719,00
	2022.	29.653.396,00	19.229.950,00	7.763.762,00	142.341,00	17.014,00	53.039,00	705.082,00	1.742.208,00	10.423.446,00
	30.09.2023.	4.746.590,42	3.085.948,85	1.522.681,66	7.986,64	7.189,84	8.089,23	9.311,89	105.382,31	1.660.641,57
	eura (kn)	(35.763.185,00)	(23.251.082,00)	(11.472.645,00)	(60.175,00)	(54.172,00)	(60.948,00)	(70.160,00)	(794.003,00)	(12.512.103,00)
Korporativni servisi	2021.	16.848.642,00	44.278,00	2.756.532,00	2.426.918,00	575.441,00	1.887.692,00	9.157.781,00	-	16.804.364,00
	2022.	9.773.549,00	908.696,00	8.082.003,00	-	-	-	782.849,00	-	8.864.852,00
	30.09.2023.	3.848.315,95	1.050.704,12	2.205.746,01	591.865,82	-	-	-	-	2.797.611,83
	eura (kn)	(28.995.136,00)	(7.916.530,00)	(16.619.193,00)	(4.459.413,00)					(21.078.606,00)
Gradska groblja	2021.	757.030,00	728.976,00	17.925,00	1.493,00	3.344,00	2.979,00	2.313,00	-	28.054,00
	2022.	1.231.030,00	1.183.645	43.117,00	-	-	4.267,00	-	-	47.384,00
	30.09.2023.	189.181,05	19.430,14	9.207,65	5.379,58	5.727,47	2.612,93	146.823,28	-	169.750,91
	eura (kn)	(1.425.384,00)	(146.396,00)	(69.375,00)	(40.532,00)	(43.154,00)	(19.687,00)	(1.106.240,00)		(1.278.988,00)
Robni terminali Zagreb	2021.	751.608,00	27.953,00	723.655,00	-	-	-	-	-	723.655,00
	2022.	163.102,00	135.094,00	28.008,00	-	-	-	-	-	28.008,00
	30.09.2023.	9.660,64	7.875,00	1.785,64	-	-	-	-	-	1.785,64
	eura (kn)	(72.788,00)	(59.334,00)	(13.454,00)						(13.454,00)

Vladimir Nazor	2021.	259.104,00	259.104,00	-	-	-	-	-	-	-
	2022.	1.352.993,00	764.605,00	333.288,00	255.100,00	-	-	-	-	588.388,00
	30.09.2023. eura (kn)	238.274,65 (1.795.281,00)	152.594,45 (1.149.723,00)	8.733,00 (65.799,00)	1.264,00 (9.524,00)	6.201,50 (46.725,00)	69.481,70 (523.510,00)	-	-	85.680,20 (645.558,00)
Arena Zagreb	2021.	150.000,00	-	150.000,00	-	-	-	-	-	150.000,00
	2022.	425.000,00	-	-	187.500,00	-	237.500,00	-	-	425.000,00
	30.09.2023. eura (kn)	248.481,99 1.872.188,00	145.627,80 (1.097.233,00)	39.976,77 (301.205,00)	-	-	62.877,42 (473.750,00)	-	-	102.854,19 (774.955,00)
Autobusni kolodvor Zagreb	2021.	135.741,00	-	42.312,00	-	-	-	-	93.429,00	135.741,00
	2022.	144.821,00	14.419,00	44.713,00	30.861,00	-	-	54.828,00	-	130.402,00
	30.09.2023. eura (kn)	4.936,38 (37.194,00)	840,46 (6.333,00)	4.095,92 (30.861,00)	-	-	-	-	-	4.095,92 (30.861,00)
Zagrebparking	2021.	67.762,00	64.650,00	1.080,00	2.032,00	-	-	-	-	3.112,00
	2022.	11.100,00	-	1.800,00	-	150,00	7.650,00	1.500,00	-	11.100,00
	30.09.2023. eura (kn)	9.460,65 (71.281,00)	7.509,64 (56.581,00)	-	139,36 (1.050,00)	418,07 (3.150,00)	915,77 (6.900,00)	258,81 (1.950,00)	219,00 (1.650,00)	1.951,01 (14.700,00)
Tržnice Zagreb	2021.	4.943,00	188,00	-	-	-	3.836,00	919,00	-	4.755,00
	2022.	18.216,00	12.563,00	5.653,00	-	-	-	-	-	5.653,00
	30.09.2023. eura (kn)	2.975,55 (22.419,28)	2.744,53 (20.678,66)	202,31 (1.524,30)	28,71 (216,32)	-	-	-	-	231,02 (1.740,62)
AGM	2021.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2022.	2.800,00	2.800,00	-	-	-	-	-	-	-
	30.09.2023. eura (kn)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	2021.	231.334.072,00	190.777.421,00	3.720.985,00	4.031.732,00	2.191.762,00	11.426.995,00	18.796.106,00	389.071,00	40.556.651,00
Ukupno	2022.	208.828.924,00	148.289.183,00	49.577.940,00	2.083.938,00	2.640.786,00	784.909,00	3.709.960,00	1.742.208,00	60.539.741,00
Ukupno	30.9.2023.	27.079.709,22	19.742.707,63	5.663.719,60	650.044,45	30.553,05	255.081,84	348.927,60	388.675,05	7.337.001,59
	eura (kn)	(204.032.069,00)	(148.751.431,00)	(42.673.295,00)	(4.897.759,00)	(230.203,00)	(1.921.914,00)	(2.628.995,00)	(2.928.472,00)	(55.280.638,00)

Od ukupno iskazanih potraživanja Društva od Grada za prodane proizvode, robu i usluge u 2021. u iznosu od 231.334.072,00 kn te 2022. u iznosu od 208.828.924,00 kn, vrijednosno značajnija u 2021. u ukupnom iznosu od 212.359.242,00 kn ili 91,8 % te 2022. u ukupnom iznosu od 195.706.314,00 kn ili 93,7 % odnosila su se na potraživanja podružnica Zagrebačke ceste u iznosu od 145.922.483,00 kn u 2021. i 107.077.736,00 kn u 2022., Zrinjevac u iznosu od 38.463.042,00 kn u 2021. i 58.975.182,00 kn u 2022. te Čistoća u iznosu od 27.973.717,00 kn u 2021. i 29.653.396,00 kn u 2022. Od ukupno iskazanih potraživanja Društva od Grada za prodane proizvode, robu i usluge koncem rujna 2023. u iznosu od 27.079.709,22 eura (204.032.067,00 kn), vrijednosno značajnija u ukupnom iznosu od 22.528.422,36 eura (169.740.398,00 kn) odnosila su se na potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 11.855.256,84 eura (89.323.433,00 kn), Zrinjevac u iznosu od 5.926.575,10 eura (44.653.780,00 kn) te Čistoća u iznosu od 4.746.590,42 eura (35.763.185,00 kn).

Koncem 2021. od ukupno iskazanih potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste od Grada za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 145.922.483,00 kn na potraživanja za usluge komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta odnosilo se 122.115.799,00 kn, od čega su nedospjela potraživanja iznosila 111.070.425,00 kn, a dospjela potraživanja 11.045.374,00 kn. Do konca 2022. naplaćeno je 132.203.182,00 kn ili 90,6 % ukupnih potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge iz 2021. Koncem 2022. potraživanja su iznosila 107.077.736,00 kn, od čega se na potraživanja za obavljene usluge komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta odnosilo 54.882.457,00 kn. Nedospjela potraživanja iznosila su 42.756.824,00 kn, a dospjela 12.125.633,00 kn. Do konca rujna 2023. naplaćeno je 67.440.449,00 kn (8.950.885,84 eura) ili 63,0 % ukupnih potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge iz 2022.

Koncem 2021. od ukupno iskazanih potraživanja Podružnice Zrinjevac od Grada za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 38.463.042,00 kn na potraživanja za obavljene usluge komunalne djelatnosti održavanja javnih zelenih površina odnosilo se 21.500.961,00 kn (nedospjela potraživanja). Do konca ožujka 2022. naplaćena su ukupna potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge iz 2021. Koncem 2022. potraživanja su iznosila 58.975.182,00 kn, od čega se na potraživanja za obavljene usluge komunalne djelatnosti održavanja javnih zelenih površina odnosilo 42.409.772,00 kn. Nedospjela potraživanja iznosila su 27.063.259,00 kn, a dospjela 15.346.513,00 kn. Do konca ožujka 2023. naplaćena su ukupna potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge u 2022.

Koncem 2021. od ukupno iskazanih potraživanja Podružnice Čistoća od Grada za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 27.973.717,00 kn na potraživanja za usluge komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina odnosilo se 25.135.910,00 kn, od čega su nedospjela potraživanja iznosila 24.170.355,00 kn, a dospjela 965.555,00 kn. Do konca 2022. naplaćeno je 25.477.896,00 kn ili 91,1 % ukupnih potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge od Grada iz 2021. Koncem 2022. potraživanja su iznosila 29.653.396,00 kn, od čega se na potraživanja za obavljene usluge komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina odnosilo 26.543.285,00 kn. Nedospjela potraživanja iznosila su 19.141.172,00 kn, a dospjela 7.402.113,00 kn. Do rujna 2023. naplaćeno je 28.803.266,00 kn (3.822.850,35 eura) ili 97,1 % ukupnih potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge iz 2022.

U tablici broj 6 dani su podaci o vrijednosti zaključenih ugovora za obavljanje usluge komunalne djelatnosti s izvršenjem za podružnice Zagrebačke ceste, Zrinjevac i Čistoća u 2021., 2022. i 30. rujna 2023.

Tablica broj 6

Vrijednost zaključenih ugovora za obavljene usluge komunalne djelatnosti s izvršenjem u 2021., 2022. i 30. rujna 2023. (s porezom na dodanu vrijednost)

Podružnica	Ugovoreno 2021. (kn)	Izvedeno 2021. (kn)	Indeks 2/1	Ugovoreno 2022. (kn)	Izvedeno 2022. (kn)	Indeks 5/4	Ugovoreno do 30. rujna 2023. euri (kn)	Izvedeno do 30. rujna 2023. euri (kn)
	1	2	3	4	5	6	7	8
Zagrebačke ceste (održavanje nerazvrstanih cesta)	217.557.633,00	223.055.091,00	102,5	180.255.099,00	165.275.748,00	91,7	29.465.105,00 (222.004.834,00)	15.524.298,76 (116.967.829,00)
Zrinjevac (održavanje javnih zelenih površina)	141.537.517,00	141.504.517,00	99,9	145.725.033,00	145.705.369,00	99,9	24.845.902,00 (187.201.449,00)	14.960.030,20 (112.716.348,00)
Čistoća (održavanje čistoće javnih površina)	105.427.122,00	104.813.471,00	99,4	90.486.250,00	81.049.706,00	89,6	15.650.922,00 (117.921.872,00)	11.462.837,30 (86.366.748,00)

Ugovori i dodaci ugovorima za obavljanje usluge komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, zelenih površina te čistoće javnih površina na području Grada između podružnica i Grada za 2021., 2022. i 2023. zaključeni su na temelju programa održavanja komunalne infrastrukture na području 17 gradskih četvrti Grada u 2021., 2022. i 2023. te planova malih komunalnih akcija 218 vijeća mjesnih odbora u 2021., 2022. i 2023. Ugovoreno je, između ostalog, da podružnice mjesečno ispostavljaju račune Gradu prema stvarno izvedenim radovima, koje Grad plaća u roku od 60 dana od dana zaprimanja računa te da koncem godine podružnice dostavljaju Gradu okončani obračun za izvedene radove, ali najviše do ugovorenog iznosa.

Koncem 2021. ukupna potraživanja Korporativnih servisa od Grada za prodane proizvode, robe i usluge iznosila su 16.848.642,00 kn, a koncem 2022. iznosila su 9.773.549,00 kn. Vrijednosno značajnija odnosila su se na potraživanja za zakupnine objekata javne namjene u 2021. u iznosu od 13.207.176,00 kn, a u 2022. u iznosu od 8.690.668,00 kn. Do konca prosinca 2022. naplaćeno je 7.415.594,00 kn ili 44,0 % ukupnih potraživanja za prodane proizvode, robe i usluge iz 2021., a za nenaplaćena potraživanja starija od godinu dana od datuma dospijea računa proveden je ispravak vrijednosti. Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2022. u iznosu od 9.773.549,00 kn do rujna 2023. naplaćeno je 8.990.699,00 kn (1.193.270,82 eura) ili 92,0 %.

Potraživanja od Grada koncem 2021. za zakupnine koje dospijevaju na naplatu u 2022. iznosila su 81.236.859,00 kn, a koncem 2022. potraživanja za zakupnine koje dospijevaju na naplatu u 2023. iznosila su 100.040.527,00 kn. Potraživanja za zakupnine odnosila su se na potraživanja Korporativnih servisa za mjesečne zakupnine objekta javne namjene (koncem 2021. u iznosu od 67.569.522,00 kn, a koncem 2022. u iznosu od 85.686.562,00 kn) te na potraživanja Podružnice Arena Zagreb za osnovnu zakupninu dvorane Arena (koncem 2021. u iznosu od 13.667.337,00 kn, a koncem 2022. u iznosu od 14.353.965,00 kn). Do konca rujna 2023. naplaćena su potraživanja za zakupnine u skladu s rokovima dospijea.

Koncem 2021. potraživanja Podružnice Arena Zagreb od Grada za zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije u iznosu od 12.408.020,00 kn te koncem 2022. u iznosu od 17.189.061,00 kn odnosila su se na potraživanja za razdoblje od 2018. do konca 2021. odnosno do konca 2022. na temelju Sporazuma o zajedničkom financiranju zakupnine za Arenu zaključenog u lipnju 2007. između Vlade Republike Hrvatske i Grada kojim je ugovoreno da Vlada Republike Hrvatske i Grad subvencioniraju Društvu godišnju osnovnu zakupninu dvorane Arena u iznosu od 7.200.000,00 eura, koja se uvećava za iznos indeksacije. Društvo je u studenome 2022., putem odvjetničkog društva, podnijelo tužbu protiv Grada pri Trgovačkom sudu u Zagrebu radi naplate potraživanja za zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije. Do konca rujna 2023. navedena potraživanja nisu naplaćena.

Sumnjiva i sporna potraživanja od Grada koncem 2021. iznosila su 15.138.575,00 kn, a koncem 2022. iznosila su 27.959.021,00 kn i veća su za 12.820.446,00 kn ili 84,7 % u odnosu na 2021. Koncem 2022. vrijednosno značajna evidentirana su u poslovnim knjigama Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 12.270.003,00 kn te Korporativnih servisa u iznosu od 9.552.894,00 kn za potraživanja od Grada starija od godine dana od datuma dospijea računa.

Ispravak vrijednosti potraživanja od Grada koncem 2021. iznosio je 30.126.239,00 kn, a koncem 2022. iznosio je 58.112.595,00 kn, što je 27.986.356,00 kn ili 92,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednosno značajni porast ispravaka vrijednosti u 2022. evidentiran je u poslovnim knjigama Korporativnih servisa u iznosu od 11.073.233,00 kn te podružnicama Zagrebačke ceste u iznosu od 10.743.897,00 kn i Arena Zagreb u iznosu od 4.781.041,00 kn. Društvo provodi ispravak vrijednosti za potraživanja starija od godinu dana od datuma dospjeća računa, za utužena potraživanja od Grada te u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 9 – Financijski instrumenti prema kojemu se na temelju očekivanih kreditnih gubitaka priznaju umanjenja financijske imovine.

– Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca za 2021. u iznosu od 94.884.834,00 kn odnosila su se na utužena potraživanja od građana u iznosu od 237.877.709,00 kn, potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 107.596.128,00 kn, potraživanja od građana u iznosu od 90.394.566,00 kn, utužena potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 38.546.375,00 kn, potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 231.469,00 kn, ispravak vrijednosti potraživanja od građana u iznosu od 289.430.906,00 kn, ispravak vrijednosti potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 90.219.236,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 111.271,00 kn.

Dospjela potraživanja od kupaca koncem prosinca 2021. iznosila su 38.014.270,00 kn, od čega su dospjela potraživanja do 30 dana iznosila 13.537.820,00 kn, od 31 do 60 dana 6.468.553,00 kn, od 61 do 90 dana 4.029.835,00 kn, od 91 do 180 dana 5.438.108,00 kn, od 181 do 365 dana 7.144.086,00 kn te više od 365 dana 1.395.868,00 kn. Nedospjela potraživanja iznosila su 56.870.564,00 kn.

Potraživanja od kupaca za 2022. u iznosu od 106.920.146,00 kn odnosila su se na utužena potraživanja od građana u iznosu od 235.138.119,00 kn, potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 109.728.817,00 kn, potraživanja od građana u iznosu od 88.929.331,00 kn, utužena potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 36.924.740,00 kn, potraživanja od trgovačkih lanaca za prodaju vrećica za miješani komunalni otpad u iznosu od 16.002.075,00 kn, potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 182.857,00 kn, ispravak vrijednosti potraživanja od građana u iznosu od 290.814.087,00 kn, ispravak vrijednosti potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 89.006.804,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 164.902,00 kn.

Dospjela potraživanja od kupaca koncem prosinca 2022. iznosila su 46.531.765,00 kn, od čega su dospjela potraživanja do 30 dana iznosila 22.971.121,00 kn, od 31 do 60 dana 5.544.058,00 kn, od 61 do 90 dana 2.647.353,00 kn, od 91 do 180 dana 8.137.651,00 kn, od 181 do 365 dana 7.178.458,00 kn te više od 365 dana 53.124,00 kn. Nedospjela potraživanja iznosila su 60.388.383,00 kn.

Potraživanja od kupaca koncem rujna 2023. u iznosu od 16.056.427,70 eura (120.977.155,00 kn) odnose se na utužena potraživanja od građana u iznosu od 30.576.667,89 eura (230.379.904,00 kn), potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 16.366.218,11 eura (123.311.271,00 kn), potraživanja od građana u iznosu od 13.494.483,95 eura (101.674.190,00 kn), utužena potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 4.755.879,02 eura (35.833.170,00 kn), potraživanja od trgovačkih lanaca za prodaju vrećica za miješani komunalni otpad u iznosu od 2.726.319,36 eura (20.541.453,00 kn), potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 246.950,89 eura (1.860.652,00 kn), ispravak vrijednosti potraživanja od građana u iznosu od 39.810.242,95 eura (299.950.276,00 kn), ispravak vrijednosti potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 12.277.962,49 eura (92.508.308,00 kn) te na ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 21.886,08 eura (164.901,00 kn).

Dospjela potraživanja od kupaca koncem rujna 2023. iznose 7.997.578,27 eura (60.257.754,00 kn), od čega su dospjela potraživanja do 30 dana 2.999.036,00 eura (22.596.237,00 kn), od 31 do 60 dana 772.963,77 eura (5.823.896,00 kn), od 61 do 90 dana 1.398.908,09 eura (10.540.073,00 kn), od 91 do 180 dana 773.075,38 eura (5.824.736,00 kn), od 181 do 365 dana 1.151.837,02 eura (8.678.516,00 kn) te više od 365 dana 901.758,01 eura (6.794.296,00 kn). Nedospjela potraživanja iznosila su 8.058.849,43 eura (60.719.401,00 kn).

Pravilnikom o naplati potraživanja Društva iz prosinca 2011. određeno je da se ispravak vrijednosti potraživanja za fizičke osobe – građane i pravne osobe (osim Grada) obavlja na temelju spoznaje o nemogućnosti naplate dijela ili cjelokupnog potraživanja u skladu s načelom opreznosti za sva potraživanja s neizvjesnom naplatom, a provodi se za sva potraživanja starija od godine dana.

– Druga kratkotrajna potraživanja

Druga kratkotrajna potraživanja koncem 2021. iznosila su 28.220.816,00 kn, a koncem 2022. iznosila su 29.853.795,00 kn. Vrijednosno značajnija odnosila su se na potraživanja Podružnice Arena Zagreb od Vlade Republike Hrvatske za zakupninu dvorane Arena na temelju Sporazuma o zajedničkom financiranju zakupnine za dvoranu Arena zaključenog u lipnju 2007. između Vlade Republike Hrvatske i Grada. Koncem 2021. potraživanja za zakupninu dvorane Arena u iznosu od 13.667.338,00 kn odnosila su se na potraživanja za zakupninu koja je uvećana za iznos indeksacije za razdoblje od 2016. do konca 2021. u iznosu od 18.096.561,00 kn, na potraživanja za osnovnu zakupninu koja dopijeva na naplatu u 2022. u iznosu od 13.667.338,00 kn te na ispravak vrijednosti u iznosu od 18.096.561,00 kn. Koncem 2022. potraživanja za zakupninu dvorane Arena u iznosu od 14.353.965,00 kn odnosila su se na potraživanja za zakupninu koja je uvećana za iznos indeksacije do konca 2022. u iznosu od 22.890.713,00 kn, na potraživanja za osnovnu zakupninu koja dopijeva na naplatu u 2023. u iznosu od 14.353.965,00 kn te na ispravak vrijednosti u iznosu od 22.890.713,00 kn. Osnovna zakupnina dvorane Arena naplaćena je u skladu s rokovima dopijeca, a nije naplaćena zakupnina koja se uvećava za iznos indeksacije.

Društvo je u studenome 2022., radi naplate potraživanja za zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije, podnijelo Zahtjev za mirno rješenje spora pri Županijskom državnom odvjetništvu u skladu s odredbama članka 186.a Zakona o parničnom postupku (Narodne novine 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/08 – ispravak, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/19, 80/22 i 114/22). U ožujku 2023., putem odvjetničkog društva, Društvo je podnijelo tužbu protiv Vlade Republike Hrvatske pri Trgovačkom sudu u Zagrebu. Do konca rujna 2023. navedena potraživanja nisu naplaćena.

Koncem rujna 2023. druga kratkotrajna potraživanja iznose 4.903.255,79 eura (36.943.581,00 kn). Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja Podružnice Arena Zagreb od Vlade Republike Hrvatske za zakupninu dvorane Arena u iznosu od 2.712.635,24 eura (20.438.343,00 kn), od čega su potraživanja za zakupninu koja je uvećana za iznos indeksacije za razdoblje od 2016. do konca rujna 2023. u iznosu od 3.777.725,56 eura (28.463.273,00 kn), potraživanja za osnovnu zakupninu koja dopijeva na naplatu do rujna 2024. u iznosu od 1.973.029,40 eura (14.865.790,00 kn) te ispravak vrijednosti potraživanja za zakupninu koja je uvećana za iznos indeksacije u iznosu od 3.038.119,72 eura (22.890.713,00 kn).

– Potraživanja od države i drugih institucija

Potraživanja od države i drugih institucija koncem 2021. u iznosu od 5.425.586,00 kn odnosila su se na potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za isplaćena bolovanja u iznosu od 3.823.801,00 kn i za povredu na radu u iznosu od 1.137.362,00 kn, potraživanja za više plaćene doprinose i članarine u iznosu od 448.341,00 kn, potraživanja za porez na dodanu vrijednost (pretporez) u iznosu od 51.739,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 5.355,00 kn te ispravak vrijednosti potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 41.012,00 kn. Navedena potraživanja su smanjena za 11.794.628,00 kn ili 68,5 % u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom jer su smanjena potraživanja od države za više plaćene predujmove poreza na dobit. Društvo je za 2020. iskazalo gubitak te nije bilo u obvezi plaćanja predujmova poreza na dobit.

Potraživanja od države i drugih institucija koncem 2022. u iznosu od 5.274.724,00 kn odnosila su se na potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za isplaćena bolovanja u iznosu od 3.075.151,00 kn i za povredu na radu u iznosu od 1.397.692,00 kn, potraživanja za sredstva iz državnog proračuna u iznosu od 654.317,00 kn (sanacija šteta nastalih u potresu iz Fonda solidarnosti), potraživanja za više plaćene doprinose i članarine u iznosu od 129.027,00 kn, potraživanja za porez na dodanu vrijednost (pretporez) u iznosu od 23.199,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 36.350,00 kn te ispravak vrijednosti potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 41.012,00 kn.

Potraživanja od države i drugih institucija koncem rujna 2023. u iznosu od 684.033,31 euro (5.153.849,00 kn) odnose se na potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za isplaćena bolovanja u iznosu od 461.149,21 euro (3.474.529,00 kn) i za povredu na radu u iznosu od 192.517,98 eura (1.450.527,00 kn), potraživanja za više plaćene doprinose i članarine u iznosu od 16.661,55 eura (125.536,00 kn), druga potraživanja u iznosu od 19.147,82 eura (144.269,00 kn) te ispravak vrijednosti potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 5.443,25 eura (41.012,00 kn).

Obveze

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021. ukupne obveze iskazane su u iznosu od 5.506.302.782,00 kn, što je 206.616.185,00 kn ili 3,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na dugoročne obveze u iznosu od 3.597.750.163,00 kn te kratkoročne obveze u iznosu od 1.908.552.619,00 kn. Ukupne obveze na dan 31. prosinca 2022. iskazane su u iznosu od 5.696.663.420,00 kn, što je 190.360.638,00 kn ili 3,5 % više u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na dugoročne obveze u iznosu od 2.621.659.182,00 kn te kratkoročne obveze u iznosu od 3.075.004.238,00 kn. Prema podacima iz Bilance na dan 30. rujna 2023. ukupne obveze iskazane su u iznosu od 723.420.109,14 eura (5.450.608.812,00 kn), a odnose se na dugoročne obveze u iznosu od 631.478.777,00 eura (4.757.876.846,00 kn) te kratkoročne obveze u iznosu od 91.941.331,99 eura (692.731.966,00 kn).

Podaci o obvezama Društva koncem 2021., 2022. i 30. rujna 2023. daju se u tablici broj 7.

Tablica broj 7

Obveze Društva koncem 2020., 2021., 2022. i 30. rujna 2023.

Redni broj	Opis	31. prosinca 2020. (kn)	31. prosinca 2021. (kn)	Indeks (3/2)	31. prosinca 2022. (kn)	Indeks (5/3)	30. rujna 2023. (euri)	30. rujna 2023. (kn)
	1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Dugoročne obveze	3.808.254.690,00	3.597.750.163,00	94,5	2.621.659.182,00	72,9	631.478.777,15	4.757.876.846,00
1.	Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	9.500.860,00	7.794.535,00	82,0	6.825.995,00	87,6	712.187,67	5.365.978,00
2.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	580.018.472,00	390.969.164,00	67,4	1.723.314.512,00	440,8	210.543.476,79	1.586.339.826,00
3.	Obveze prema dobavljačima	584.191.402,00	555.225.886,00	95,0	525.494.224,00	94,6	66.768.311,09	503.065.840,00
4.	Obveze po vrijednosnim papirima	2.271.278.123,00	2.280.618.803,00	100,4	0,00	0,0	304.476.323,66	2.294.076.860,00
5.	Druge dugoročne obveze	212.726,00	164.604,00	77,4	107.502,00	65,3	10.154,27	76.507,00
6.	Odgodena porezna obveza	363.053.107,00	362.977.171,00	99,9	365.916.949,00	100,8	48.968.323,67	368.951.835,00
II.	Kratkoročne obveze	1.904.664.277,00	1.908.552.619,00	100,2	3.075.004.238,00	161,1	91.941.331,99	692.731.966,00
1.	Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	24.927.281,00	37.577.294,00	150,7	28.295.878,00	75,3	2.873.790,15	21.652.572,00
2.	Obveze za zajmove i depozite poduzetnika unutar grupe	100.356.667,00	170.535.221,00	170,00	139.525.127,00	81,8	17.767.760,11	133.871.189,00
3.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	1.242.305.739,00	1.120.161.980,00	90,2	164.432.863,00	14,7	27.716.206,84	208.827.761,00
4.	Obveze za predujmove	25.544.170,00	20.394.327,00	79,8	22.826.511,00	111,9	2.044.783,48	15.406.421,00
5.	Obveze prema dobavljačima	259.203.736,00	233.829.669,00	90,2	151.751.951,00	64,9	16.393.997,09	123.520.571,00
6.	Obveze po vrijednosnim papirima	0,00	0,00	0,0	2.289.969.433,00	0,0	0,00	0,00
7.	Obveze prema zaposlenicima	42.500.239,00	41.900.922,00	98,6	38.988.549,00	93,0	6.058.669,89	45.649.048,00
8.	Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	76.956.421,00	54.142.464,00	70,4	83.933.674,00	155,0	4.766.404,44	35.912.474,00
9.	Druge kratkoročne obveze	132.870.024,00	230.010.742,00	173,1	155.280.252,00	67,5	14.319.719,99	107.891.930,00
	Ukupne obveze	5.712.918.967,00	5.506.302.782,00	96,4	5.696.663.420,00	103,5	723.420.109,14	5.450.608.812,00

– Dugoročne obveze

Dugoročne obveze koncem 2021. iznosile su 3.597.750.163,00 kn, što je 210.504.527,00 kn ili 5,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnosile su se na obveze po vrijednosnim papirima (obveznice) u iznosu od 2.280.618.803,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 555.225.886,00 kn, obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 390.969.164,00 kn, odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 362.977.171,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 7.794.535,00 kn te druge dugoročne obveze u iznosu od 164.604,00 kn.

Dugoročne obveze koncem 2022. iznosile su 2.621.659.182,00 kn, što je 976.090.981,00 kn ili 27,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu zbog evidentiranja dugoročnih obveza po vrijednosnim papirima u kratkoročne obveze. Odnosile su se na obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 1.723.314.512,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 525.494.224,00 kn, odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 365.916.949,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 6.825.995,00 kn te druge dugoročne obveze u iznosu od 107.502,00 kn.

Dugoročne obveze koncem rujna 2023. iznose 631.478.777,15 eura (4.757.876.846,00 kn). Odnose se na obveze po vrijednosnim papirima u iznosu od 304.476.323,66 eura (2.294.076.860,00 kn), obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 210.543.476,79 eura (1.586.339.826,00 kn), obveze prema dobavljačima u iznosu od 66.768.311,09 eura (503.065.840,00 kn), odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 48.968.323,67 eura (368.951.835,00 kn), obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 712.187,67 eura (5.365.978,00 kn) te druge dugoročne obveze u iznosu od 10.154,27 eura (76.507,00 kn).

– Obveze po vrijednosnim papirima

Vrijednosno najznačajnije dugoročne obveze u 2021. su obveze za refinancirane obveznice u iznosu od 2.280.618.803,00 kn i činile su 63,4 % ukupnih dugoročnih obveza. Skupština Društva, uz suglasnost Nadzornog odbora, donijela je u svibnju 2016. Odluku o davanju suglasnosti Upravi za dugoročno zaduživanje refinanciranjem obveznica izdanih 2007. na rok od sedam godina uz iznos novog izdanja obveznica do najviše 2.300.000.000,00 kn te uz godišnju kamatnu stopu do 5,375 %. U lipnju 2016. zaključen je Ugovor o jamstvu između Grada i Društva na temelju Zaključka Gradske skupštine Grada Zagreba i odluke Ministarstva financija. Prema spomenutom Ugovoru Grad kao jamac neopozivo i solidarno jamči za sve novčane obveze Društva kao izdavatelja obveznice prema imateljima obveznica od dana izdanja obveznica do potpunog ispunjenja svih obveza koje proizlaze iz obveznica. Dugoročno zaduživanje refinanciranjem obveznica provedeno je u dvije tranše, i to u srpnju 2016. u nominalnom iznosu od 1.800.000.000,00 kn te u srpnju 2017. u nominalnom iznosu od 500.000.000,00 kn s dospijećem u srpnju 2023. te uz kamatnu stopu od 3,875 %. Prema Informacijskim memorandumima koje je Društvo objavilo u lipnju 2016. i lipnju 2017. kod izdavanja obveznica bilo je utvrđeno da ne postoji amortizacijski plan te da će cjelokupni iznos glavnice biti plaćen odjednom na dan dospijeća glavnice. U razdoblju od 2017. do 2022. za obje tranše obveznica plaćene su kamate na izdane obveznice u iznosu od 534.750.000,00 kn.

U 2022. obveze po vrijednosnim papirima evidentirane su kao kratkoročne u iznosu od 2.289.969.433,00 kn, a odnosile su se na obveze za kunske obveznice izdane u 2016. u iznosu od 2.300.000.000,00 kn i premiju na izdane vlastite obveznice u iznosu od 977.746,00 kn te su umanjene za odgođene troškove koji se odnose na jamstvo Grada u iznosu od 4.657.973,00 kn, diskont na izdane vlastite obveznice u iznosu od 4.418.261,00 kn, odgođene troškove izdavanja kunske obveznice u iznosu od 1.458.447,00 kn i odgođene troškove izdavanja druge tranše obveznica u iznosu od 473.632,00 kn. Skupština Društva donijela je u travnju 2023. Zaključak o davanju suglasnosti Društvu za zaduživanje izdavanjem obveznica na domaćem tržištu kapitala radi refinanciranja obveza po osnovi postojećih obveznica koje dospijevaju u srpnju 2023. i davanju jamstva za obveze trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o. po osnovi obveznica, do najviše 305.000.000,00 eura (2.298.022.500,00 kn).

Grad je u svibnju 2023. izdao Suglasnost na davanje jamstva Grada Zagreba za obveze po dugoročnom zaduženju trgovačkog društva Zagrebački holding d.o.o. Društvo je izdalo Obavijest o utvrđenoj cijeni i ukupnom alociranom iznosu obveznica povezanih s održivim poslovanjem društva Zagrebački holding d.o.o. u srpnju 2023., prema kojoj je u srpnju 2023. izdalo obveznice uz fiksnu kamatnu stopu od 4,9 % uz polugodišnju isplatu kamata i jednokratno dospijeće glavnice pet godina od dana izdanja, odnosno srpanj 2028. Obveznice su u 2023. evidentirane kao obveze po vrijednosnim papirima u iznosu od 304.476.323,66 eura (2.294.076.860,00 kn).

– Dugoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama

Dugoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u 2021. iznosile su 390.969.164,00 kn, što je 189.049.308,00 kn ili 32,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu zbog otplate kredita. Dugoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u 2022. iznosile su 1.723.314.512,00 kn, što je 1.332.345.348,00 kn više u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom zbog zaključenog Ugovora o dugoročnom klupskom kreditu. Koncem rujna 2023. dugoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama iznose 210.543.476,79 eura (1.586.339.826,00 kn).

Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u 2021. odnosile su se na obveze na temelju ugovora o dugoročnim kreditima za ulaganja u izgradnju objekata javne namjene te dodatke ugovorima zbog produljenja rokova otplate kredita koje je Društvo zaključilo u razdoblju od 2002. do 2021. Prema Godišnjem izvješću za 2021., prosječna godišnja kamatna stopa na primljene kredite banaka iznosila je 3,17 %.

Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u 2022. odnosile su se na obveze po dugoročnim kreditima u iznosu od 1.722.440.591,00 kn te obveze za poslovni najam podružnica u iznosu od 873.921,00 kn.

Obveze po dugoročnim kreditima odnose se na obveze na temelju Ugovora o dugoročnom klupskom kreditu iz rujna 2022. zaključenog na temelju suglasnosti Gradske skupštine Grada Zagreba koja je izdana Društvu. Spomenuti Ugovor zaključen je između kluba banaka, agenta, Društva (kao korisnika kredita) te sudužnika (Gradska plinara Zagreb d.o.o., Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. te Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.). Ugovoreni iznos kredita do 240.000.000,00 eura (1.808.280.000,00 kn) podijeljen je u tri tranše. Tranša A u iznosu do 118.600.000,00 eura (893.591.700,00 kn), tranša B u iznosu do 103.000.000,00 eura (776.053.500,00 kn) te tranša C u iznosu do 18.400.000,00 eura (138.634.800,00 kn). Referentna kamatna stopa je šestomjesečni EURIBOR (kamatna stopa koja se utvrđuje na europskom međubankarskom tržištu). Rok korištenja kredita je ožujak 2023., a rok otplate kredita je ožujak 2030. za tranšu B te ožujak 2034. za tranšu A i C. Grad je izdao jamstvo za dugoročno zaduživanje i ispunjenje obveze do 18.400.000,00 eura (138.634.800,00 kn) uz suglasnost Gradske skupštine Grada Zagreba i Ministarstva financija iz rujna 2022.

Prema podacima iz poslovnih knjiga Društva glavnica iznosi 1.783.491.309,00 kn, dok su kamate u iznosu od 21.233.366,00 kn. Tranše A i B kredita namijenjene su refinanciranju dijela financijskog duga Društva, uključujući dug podružnice Zagrebparking i povezanog društva Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o., te za podmirenje cjelokupnog dugovanja Društva sa svim pripadajućim kamatama, troškovima i naknadama. Tranša C namijenjena je financiranju općih poslovnih potreba.

Protokolom dugoročnog zaduživanja Zagrebačkog holdinga d.o.o. iz studenoga 2016. utvrđeni su razlozi zaduživanja Društva, a odnose se na pokretanje ulaganja odobrenih planovima poslovanja, za osiguranje likvidnosti, restrukturiranja ročnosti te druge razloge koji su poslovno opravdani.

Obveze za operativni najam podružnica u iznosu od 873.921,00 kn odnose se na obveze podružnica Robni terminalni Zagreb, Gradska groblja, Zrinjevac, Zagrebparking, Zagrebačke ceste te AGM na temelju zaključenih ugovora u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 16 – Najmovi.

– Dugoročne obveze prema dobavljačima

Dugoročne obveze prema dobavljačima u 2021. iznosile su 555.225.886,00 kn, a u 2022. iznosile su 525.494.224,00 kn. Odnosile su se na obveze za zakup dvorane Arena na temelju Ugovora o zakupu iz lipnja 2007. zaključenog između društva Lanište d.o.o. kao zakupodavca i Društva kao zakupnika za razdoblje od 28 godina. Ugovorena je godišnja zakupnina u iznosu od 7.200.000,00 eura koja se uvećava za iznos indeksacije te operativne troškove koji se obračunavaju na temelju ostvarenih troškova, a obuhvaćaju troškove funkcioniranja, upravljanja, održavanja i administracije, pri pružanju usluga (čišćenja, uređivanja okoliša, grijanja i drugo). Koncem rujna 2023. dugoročne obveze prema dobavljačima iznose 66.768.311,09 eura (503.065.840,00 kn).

– Odgođena porezna obveza

Odgođena porezna obveza u 2021. iznosila je 362.977.171,00 kn, a u 2022. iznosila je 365.916.949,00 kn. Odnosile su se na obračunanu stopu poreza na dobit od 18,0 % na vrijednost razlike između revalorizirane i nabavne vrijednosti dugotrajne materijalne imovine (za sedam podružnica i Korporativne servise, koji imaju iskazanu vrijednost zemljišta u poslovnim knjigama) te proizlazi iz učinka obavljene revalorizacije imovine. Revalorizacija, odnosno povećanje vrijednosti dugotrajne imovine evidentira se u korist revalorizacijske pričuve uz istodobno evidentiranje odgođene porezne obveze. Procjenu fer vrijednosti za zemljišta koja se naknadno mjere po metodi revalorizacije u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema obavio je tijekom 2019. ovlaštenu sudski vještak za graditeljstvo i procjenu nekretnina, pri čemu je za procjenu korištena poredbena metoda kojom je određena tržišna vrijednost prema najmanje tri kupoprodajne cijene (transakcije) poredbenih nekretnina. Odgođena porezna obveza koncem 2023. iznosi 48.968.323,67 eura (368.951.835,00 kn).

– Obveze prema poduzetnicima unutar grupe

Obveze prema poduzetnicima unutar grupe u 2021. iznosile su 7.794.535,00 kn, a u 2022. iznosile su 6.825.995,00 kn. Odnosile su se na obveze prema Gradu za plaćanje komunalnog doprinosa na temelju Ugovora o pravima i obvezama korištenja javne garaže koje je Društvo u kolovozu 2007. zaključilo s Kliničkim bolničkim centrom Zagreb i Gradom za razdoblje od deset godina, odnosno do kolovoza 2017. U razdoblju od svibnja 2010. do rujna 2022. zaključeno je pet dodataka Ugovora te je produljen ugovoreni rok do sredine veljače 2023.

U siječnju 2023. ravnatelj Kliničkog bolničkog centra Zagreb dostavio je Izjavu Gradu i Društvu kojom produljuje razdoblje trajanja Ugovora i pet dodataka Ugovora do veljače 2024. Na temelju navedenog Ugovora sastavljeno je financijsko izvješće o poslovanju javne garaže Rebro za razdoblje od 10. kolovoza 2007. do konca prosinca 2021., prema kojem su iskazane obveze prema Gradu za plaćanje komunalnog doprinosa. Koncem rujna 2023. navedene obveze iznose 712.187,67 eura (5.365.978,00 kn).

– **Kratkoročne obveze**

Kratkoročne obveze koncem 2021. iznosile su 1.908.552.619,00 kn, što je 3.888.342,00 kn ili 0,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Odnosile su se na obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 1.120.161.980,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 233.829.669,00 kn, druge kratkoročne obveze u iznosu od 230.010.742,00 kn, obveze za zajmove i depozite poduzetnika unutar grupe u iznosu od 170.535.221,00 kn, obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 54.142.464,00 kn, obveze prema zaposlenicima u iznosu od 41.900.922,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 37.577.294,00 kn i obveze za predujmove u iznosu od 20.394.327,00 kn.

Kratkoročne obveze koncem 2022. iznosile su 3.075.004.238,00 kn, što je 1.166.451.619,00 kn ili 61,1 % više u odnosu na prethodnu godinu zbog nastalih obveza po vrijednosnim papirima. Odnosile su se na obveze po vrijednosnim papirima u iznosu od 2.289.969.433,00 kn, obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 164.432.863,00 kn, druge kratkoročne obveze u iznosu od 155.280.252,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 151.751.951,00 kn, obveze za zajmove i depozite poduzetnika unutar grupe u iznosu od 139.525.127,00 kn, obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 83.933.674,00 kn, obveze prema zaposlenicima u iznosu od 38.988.549,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 28.295.878,00 kn i obveze za predujmove u iznosu od 22.826.511,00 kn.

Kratkoročne obveze koncem rujna 2023. iznose 91.941.331,99 eura (692.731.966,00 kn) i odnose se na obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 27.716.206,84 eura (208.827.761,00 kn), obveze prema dobavljačima u iznosu od 16.393.997,09 eura (123.520.571,00 kn), druge kratkoročne obveze u iznosu od 14.319.719,99 eura (107.891.930,00 kn), obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 17.767.760,11 eura (133.871.189,00 kn), obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 4.766.404,44 eura (35.912.474,00 kn), obveze prema zaposlenicima u iznosu od 6.058.669,89 eura (45.649.048,00 kn), obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 2.873.790,15 eura (21.652.572,00 kn) te obveze za predujmove u iznosu od 2.044.783,48 eura (15.406.421,00 kn).

– **Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama**

Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u 2021. iznosile su 1.120.161.980,00 kn. Odnosile su se na obveze za kratkoročne kredite u iznosu od 608.186.961,00 kn, obveze za kratkoročni dio dugoročnih kredita i kamata u iznosu od 431.444.917,00 kn (glavnica u iznosu od 428.307.502,00 kn i kamate u iznosu od 3.137.415,00 kn), obveze za obračunane kamate na izdane obveznice u iznosu od 41.563.357,00 kn, obveze za kratkoročni dio dugoročnog financijskog najma Podružnice Arena Zagreb u iznosu od 27.334.676,00 kn, obveze za financijski najam Podružnice Čistoća u iznosu od 9.821.184,00 kn te na obveze za poslovni najam podružnica u iznosu od 1.810.885,00 kn.

Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u 2022. iznosile su 164.432.863,00 kn. Najvećim dijelom odnosile su se na obveze za kratkoročni dio dugoročnog financijskog najma Podružnice Arena Zagreb u iznosu od 54.248.400,00 kn, obveze za kamate na obveznice u iznosu od 41.563.357,00 kn te obveze za kamate na dugoročne kredite 21.233.366,00 kn.

Koncem rujna 2023. obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama iznose 27.716.206,84 eura (208.827.761,00 kn).

Obveze za kratkoročne kredite u 2021. u iznosu od 608.186.961,00 kn odnosile su se na osam kratkoročnih kredita u ukupnom iznosu od 606.600.669,00 kn te obračunane kamate u iznosu od 1.586.292,00 kn. Ugovori za kratkoročne kredite zaključeni su s poslovnim bankama u razdoblju od 2017. do 2020. za financiranje tekućeg poslovanja, a tijekom 2021. Društvo je za navedene kredite zaključivalo ugovore zbog produljenja rokova otplate prema revolving principu. Za kratkoročne kredite ugovarana je kamatna stopa od 1,5 % do 2,9 %, ovisno o kreditnim uvjetima pojedine poslovne banke s kojom je Društvo u prijašnjem razdoblju zaključivalo ugovore o kratkoročnim kreditima.

Tijekom 2021. obračunane su kamate na izdane obveznice u iznosu od 130.688.357,00 kn, od čega su plaćene u iznosu od 89.125.000,00 kn te je neotplaćeni dio obveza za kamate na obveznice koncem 2021. iznosio 41.563.357,00 kn. Obveze za kamate obračunane za izdane obveznice ukupnog nominalnog iznosa 2.300.000.000,00 kn s konačnim dospijećem srpanj 2023. u potpunosti su otplaćene u iznosu od 11.771.398,00 eura (88.691.598,00 kn).

Obveze za kratkoročni dio dugoročnog zakupa koncem 2021. iznosile su 27.334.676,00 kn. Koncem 2022. obveze za kratkoročni dio dugoročnog zakupa iznosile su 28.707.931,00 kn. Koncem rujna 2023. obveze za kratkoročni dio dugoročnog zakupa iznose 3.946.059,00 eura (29.731.582,00 kn). Odnose se na zakup dvorane Arena na temelju Ugovora o zakupu iz lipnja 2007. zaključenog između društva Lanište d.o.o. kao zakupodavca i Društva kao zakupnika. Obveze za kratkoročni dio dugoročnog zakupa podmiruju se tromjesečno. Društvo je do konca prosinca 2022. podmirilo obveze za 2021.

Koncem rujna 2023. obveze za kratkoročni dio zakupa iznose 7.200.000,00 eura, a otplaćeno je tijekom 2023. u iznosu od 5.400.000,00 eura (40.686.300,00 kn).

– Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima koncem prosinca 2021. iznosile su 233.829.669,00 kn. Odnosile su se na nedospjele obveze u iznosu od 118.577.058,00 kn i dospjele obveze u iznosu od 115.252.611,00 kn. Dospjele obveze u iznosu od 115.252.611,00 kn odnosile su se na dospjele obveze s rokom do 30 dana u iznosu od 52.264.852,00 kn, od 31 do 60 dana u iznosu od 33.605.350,00 kn, od 61 do 90 dana u iznosu od 19.876.581,00 kn, od 91 do 180 dana u iznosu od 335.889,00 kn, od 181 do 365 dana u iznosu od 5.716.828,00 kn te više od 365 dana u iznosu od 3.453.111,00 kn.

Obveze prema dobavljačima koncem prosinca 2022. iznosile su 151.751.950,00 kn. Odnosile su se na nedospjele obveze u iznosu od 134.438.377,00 kn i dospjele obveze u iznosu od 17.313.573,00 kn. Dospjele obveze u iznosu od 17.313.573,00 kn odnosile su se na dospjele obveze s rokom do 30 dana u iznosu od 11.471.748,00 kn, od 31 do 60 dana u iznosu od 507.893,00 kn, od 61 do 90 dana u iznosu od 3.108.233,00 kn, od 91 do 180 dana u iznosu od 1.251.980,00 kn, od 181 do 365 dana u iznosu od 84.350,00 kn te više od 365 dana u iznosu od 889.369,00 kn.

Obveze prema dobavljačima koncem rujna 2023. iznose 16.393.997,09 eura (123.520.571,00 kn). Odnose se na nedospjele obveze u iznosu od 13.134.567,02 eura (98.962.395,00 kn) i dospjele obveze u iznosu od 3.259.430,07 eura (24.558.176,00 kn).

Dospjele obveze u iznosu od 3.259.430,07 eura (24.558.176,00 kn) odnose se na dospjele obveze s rokom do 30 dana u iznosu od 850.003,42 eura (6.404.351,00 kn), od 31 do 60 dana u iznosu od 1.400.203,68 eura (10.549.835,00 kn), od 61 do 90 dana u iznosu od 42.377,28 eura (319.292,00 kn), od 91 do 180 dana u iznosu od 651.780,21 euro (4.910.837,00 kn), od 181 do 365 dana u iznosu od 217.848,91 euro (1.641.383,00 kn) te više od 365 dana u iznosu od 97.216,57 eura (732.478,00 kn).

– Druge kratkoročne obveze

Druge kratkoročne obveze koncem 2021. iznosile su 230.010.742,00 kn. U odnosu na 2020. navedene obveze veće su za 97.140.718,00 kn ili 73,1 %, najvećim dijelom zbog rezerviranja za otpremnine zbog poslovno uvjetovanih otkaza i naknada za otkazni rok za utvrđeni višak zaposlenika u ukupnom iznosu od 97.631.333,00 kn. Vrijednosno značajnije druge kratkoročne obveze odnosile su se na otpremnine zbog poslovno uvjetovanog otkaza u iznosu od 57.088.653,00 kn, naknada za otkazni rok u iznosu od 40.542.680,00 kn te druge nespomenute kratkoročne obveze u iznosu od 39.782.098,00 kn.

Predsjednik Uprave donio je koncem prosinca 2021. Odluku o pokretanju postupka reorganizacije i optimizacije korporativnih funkcija, postupka savjetovanja u vezi kolektivnog viška te s tim povezanoj rezervaciji sredstava za pokriće otpremnina te naknada za otkazni rok za višak zaposlenika u iznosu od 97.631.333,00 kn. Navedenom Odlukom utvrđeno je da je do potrebe za centralizacijom došlo zbog iskazanog gubitka u poslovanju za 2020., kao i daljnjih gubitaka te neučinkovite organizacije uz prevelik broj izvršitelja. Rezervirane su otpremnine za 543 zaposlenika u netoiznosu od 5.000,00 kn za svaku navršenu godinu neprekinutog rada u Društvu, do najvećeg netoiznosa od 200.000,00 kn.

Druge nespomenute kratkoročne obveze u iznosu od 39.782.098,00 kn najvećim dijelom odnosile su se na obveze za zakupninu prema Ugovoru o zakupu stanova i Ugovora o zakupu poslovnog prostora u naselju Novi Jelkovec koje je Društvo kao zakupodavac zaključilo s Gradom kao zakupnikom u 2013. u iznosu od 17.539.841,00 kn te na zakupninu koji se priznaje kao prihod tijekom vijeka upotrebe imovine u visini obračunane amortizacije dvorane Arena u 2022. u iznosu od 10.236.013,00 kn.

Druge kratkoročne obveze koncem 2022. iznosile su 153.732.749,00 kn. Odnosile su se na druge kratkoročne obveze u iznosu od 120.286.274,00 kn, rezerviranja za primanja zaposlenih u iznosu od 10.653.930,00 kn, rezerviranja za sudske sporove u iznosu od 8.840.510,00 kn, druge obveze u iznosu od 7.358.241,00 kn, druge kratkoročne financijske obveze u iznosu od 5.022.634,00 kn, druge kratkoročne obveze iz zajedničkog poslovanja u iznosu od 1.496.265,00 kn te druge kratkoročne obveze u iznosu od 74.895,00 kn.

Druge kratkoročne obveze u iznosu od 120.286.274,00 kn najvećim dijelom odnosile su se na obračunane troškove za zaposlene u iznosu od 69.102.365,00 kn (obračunani troškovi prigodnih nagrada zaposlenicima te rezerviranja za godišnje odmore) i na odgođeno priznavanje prihoda od Grada u iznosu od 24.184.838,00 kn.

Druge obveze u iznosu od 7.358.241,00 kn najvećim dijelom odnosile su se na novčana sredstva iz europskih fondova koja je Podružnica Robni terminali Zagreb primila u iznosu od 5.225.026,00 kn i koja su vraćena tijekom 2023. jer ulaganja u izgradnju sigurnog i zaštićenog vanjskog teretnog parkirališta na lokaciji Žitnjak nisu provedena s obzirom na to da nisu osigurani preduvjeti za izgradnju (neriješeni imovinskopravni odnosi, problemi podzemnih voda i potrebe za neplaniranim radovima izgradnje dijela vodoopskrbnog cjevovoda, potrebe za dodatnim radovima i opremom te povećanja cijena građevinskih materijala i usluga) te na obveze prema Ustanovi Upravljanje sportskim objektima u iznosu od 1.612.527,00 kn na temelju sudskih sporova koje Podružnica Vladimir Nazor vodi za nju.

Navedene druge obveze iz zajedničkog poslovanja koncem rujna 2023. odnose se na Podružnicu Robni terminali Zagreb u iznosu od 893,00 eura (6.728,00 kn) i na Podružnicu Vladimir Nazor u iznosu od 235.717,00 eura (1.776.010,00 kn).

Druge kratkoročne financijske obveze odnose se na Podružnicu Zagrebparking u iznosu od 4.298.350,00 kn. Navedeni iznos odnosi se na ukupne preplate po dnevnim parkirnim kartama. Navedene druge kratkoročne financijske obveze koncem rujna 2023. iznosile su 538.173,00 eura (4.054.864,00 kn).

Druge kratkoročne obveze iz zajedničkog poslovanja u iznosu od 1.496.265,00 kn odnose se na više doznačena sredstva Podružnici Čistoća na temelju jedinstvene uplatnice dostavljene korisnicima usluga. Navedene druge kratkoročne obveze iz zajedničkog poslovanja koncem rujna 2023. iznose 411.974,00 eura (3.104.018,00 kn).

Druge kratkoročne obveze koncem rujna 2023. iznose 14.319.719,99 eura (107.891.930,00 kn).

– Obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe

Obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe koncem 2021. iznosile su 170.535.221,00 kn, što je 70.178.554,00 kn ili 70,0 % više u odnosu na 2020. zbog produljenja rokova otplate primljenih pozajmica i ugovaranja novih pozajmica tijekom 2021. Odnosile su se na obveze za kratkoročne pozajmice od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 170.000.000,00 kn i obveze za kamate na kratkoročne zajmove od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 535.221,00 kn na temelju osam ugovora o pozajmicama u ukupnom iznosu od 180.000.000,00 kn zaključenih s tri trgovačka društva i Ustanovom unutar grupe. Ugovori su zaključeni u razdoblju od prosinca 2017. do studenoga 2021. uz rokove povrata pozajmica od 15 dana do jedne godine i uz kamatne stope od 2,0 % do 3,0 %. Dodacima ugovora produljen je rok povrata pozajmica do četiri godine.

Ukupne obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe koncem 2022. iznosile su 139.525.127,00 kn, od čega od Ustanove Gradska ljekarna Zagreb u iznosu od 107.000.000,00 kn, od Gradske Plinare Zagreb d.o.o. u iznosu od 25.951.849,00 kn te od Zagreb plakat d.o.o. u iznosu od 6.212.213,00 kn.

Koncem rujna 2023. obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe iznose 17.767.760,11 eura (133.871.189,00 kn).

– Obveze za poreze, doprinose i slična davanja

Obveze za poreze, doprinose i slična davanja u 2021. iznosile su 54.142.464,00 kn i odnosile su se na obvezu uplate razlike poreza na dodanu vrijednost za studeni i prosinac 2021. u iznosu od 32.208.858,00 kn, obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje na plaće i naknade plaća za prosinac 2021. u iznosu od 7.694.388,00 kn, doprinose za mirovinsko osiguranje za generacijsku solidarnost u iznosu od 7.645.169,00 kn, obveze za porez iz dohotka iz plaća i naknada plaća za prosinac 2021. u iznosu od 2.887.427,00 kn, doprinose za mirovinsko osiguranje za sustav kapitalizirane štednje za prosinac 2021. u iznosu od 2.270.564,00 kn i druge obveze (za komunalnu i vodoprivrednu naknadu, prirez na porez na dohodak iz plaća i naknade plaća i drugo) u iznosu od 1.436.058,00 kn.

Obveze za poreze, doprinose i slična davanja u 2022. iznosile su 83.933.674,00 kn i odnosile su se na obvezu uplate razlike poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 61.696.454,00 kn, obveze za doprinose za zdravstveno osiguranje na plaće i naknade plaća u iznosu od 7.244.529,00 kn, doprinose za mirovinsko osiguranje za generacijsku solidarnost u iznosu od 6.937.884,00 kn, obveze za porez iz dohotka iz plaća i naknada plaća za prosinac u iznosu od 2.539.428,00 kn, obveze za kamate po obrascu poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 2.430.591,00 kn, doprinose za mirovinsko osiguranje za sustav kapitalizirane štednje za prosinac u iznosu od 2.103.757,00 kn i druge obveze (za komunalnu i vodoprivrednu naknadu, prirez na porez na dohodak iz plaća i naknade plaća i drugo) u iznosu od 981.031,00 kn.

Obveze za poreze, doprinose i slična davanja koncem rujna 2023. iznose 4.766.404,44 eura (35.912.474,00 kn).

– Obveze prema zaposlenicima

Obveze prema zaposlenicima u 2021. iznosile su 41.900.922,00 kn i odnosile su se na obveze za prosinac 2021. za netoplaće zaposlenika i netonaknade plaća u iznosu od 31.611.080,00 kn, obustave za kredite zaposlenika (kunske i devizne kredite prema bankovnim institucijama, kredite iz kase uzajamne pomoći, sindikalne i druge kredite) u iznosu od 2.955.476,00 kn, druge obveze prema zaposlenicima (naknade za prehranu i potpore) u iznosu od 2.264.810,00 kn te druge obveze prema zaposlenicima (prijevoz, bolovanja i drugo) u iznosu od 5.069.556,00 kn.

Obveze prema zaposlenicima u 2022. iznosile su 38.988.549,00 kn i odnosile su se na obveze za prosinac 2022. za netoplaće zaposlenika i netonaknade plaća u iznosu od 29.030.073,00 kn, druge obveze prema zaposlenicima (prijevoz, bolovanja i drugo) u iznosu od 6.172.029,00 kn, obustave za kredite zaposlenika u iznosu od 2.453.839,00 kn te druge obveze prema zaposlenicima (plaća u naravi, naknade za prehranu i potpore) u iznosu od 1.332.608,00 kn.

Obveze prema zaposlenicima koncem rujna 2023. iznose 6.058.669,89 eura (45.649.048,00 kn) i odnose se na netoplaće zaposlenika i netonaknade plaća u iznosu od 4.311.835,94 eura (32.487.528,00 kn), druge obveze prema zaposlenicima (prijevoz, bolovanja i drugo) u iznosu od 1.213.409,24 eura (9.142.432,00 kn), obustave za kredite zaposlenika 274.183,56 eura (2.065.836,00 kn) te druge obveze prema zaposlenicima (plaća u naravi, naknade za prehranu i potpore) u iznosu od 259.241,15 eura (1.953.252,00 kn).

– Obveze prema poduzetnicima unutar grupe

Obveze prema poduzetnicima unutar grupe u 2021. iznosile su 37.577.295,00 kn, što je 12.650.013,00 kn ili 50,7 % više u odnosu na 2020. zbog nepodmirenja godišnje naknade za jamstvo prema Gradu za izdane obveznice. Od ukupnog iznosa obveza prema poduzetnicima unutar grupe, obveze prema Gradu bile su u iznosu od 29.478.589,00 kn, obveze prema povezanim društvima Grupe Zagrebački holding u iznosu od 5.951.704,00 kn te obveze prema povezanim društvima izvan Grupe Zagrebački holding u iznosu od 2.147.002,00 kn. Obveze prema Gradu najvećim dijelom odnosile su se na obveze na temelju jamstva Grada za izdane obveznice u iznosu od 15.870.000,00 kn i obveze za komunalnu naknadu za razdoblje od lipnja 2014. do srpnja 2015. u iznosu od 4.888.875,00 kn.

Obveze prema poduzetnicima unutar grupe u 2022. iznosile su 28.295.878,00 kn i odnosile su se na obveze prema Gradu u iznosu od 17.630.315,00 kn, obveze prema povezanim društvima Grupe Zagrebački holding u iznosu od 7.492.387,00 kn te obveze prema povezanim društvima izvan Grupe Zagrebački holding u iznosu od 3.173.176,00 kn.

Obveze prema poduzetnicima unutar grupe koncem rujna 2023. iznose 2.873.790,15 eura (21.652.572,00 kn), od čega obveze prema Gradu u iznosu od 2.136.820,04 eura (16.099.871,00 kn), obveze prema povezanim društvima izvan Grupe Zagrebački holding u iznosu od 545.864,54 eura (4.112.816,00 kn) te obveze prema povezanim društvima Grupe Zagrebački holding u iznosu od 191.105,57 eura (1.439.885,00 kn).

– Obveze za predujmove

Obveze za predujmove u 2021. iznosile su 20.394.327,00 kn. Odnosile su se na obveze za primljene predujmove u iznosu od 9.459.549,00 kn, obveze na temelju primljenih depozita u iznosu od 6.706.906,00 kn te obveze na temelju primljenih jamstava (za uplaćena ugovorena jamstva, uplata na temelju javnih poziva ili natječaja za prodaju ili zakup i drugo) u iznosu od 4.227.872,00 kn.

Obveze za primljene predujmove u iznosu od 9.459.549,00 kn odnosile su se najvećim dijelom na obveze podružnica Gradska groblja (za primljene predujmove za grobnice, grobne okvire i nadgrobne uređaje u izradi te za troškove ukopa) u iznosu od 3.626.807,00 kn i Zagrebačke ceste (za primljene predujmove od Grada za održavanja cesta) u iznosu od 3.547.788,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze na temelju primljenih depozita u iznosu od 6.706.906,00 kn odnose se na primljena sredstva Podružnice Robni terminali Zagreb za izgradnju sigurnog i zaštićenog vanjskog teretnog parkirališta na lokaciji Žitnjak u iznosu od 5.225.026,00 kn, koja su vraćena tijekom 2023.

Obveze za predujmove u 2022. iznosile su 22.826.512,00 kn i odnosile su se na obveze na temelju primljenih depozita u iznosu od 11.531.847,00 kn, obveze za primljene predujmove od građana za obavljene komunalne usluge u iznosu od 7.387.850,00 kn, obveze na temelju primljenih jamstava (za uplaćena ugovorena jamstva, uplate na temelju javnih poziva ili natječaja za prodaju ili zakup i drugo) u iznosu od 3.512.036,00 kn te druge predujmove od građana i iz inozemstva u iznosu od 394.779,00 kn.

Koncem rujna 2023. obveze za predujmove iznose 2.044.783,48 eura (15.406.421,00 kn) te se odnose na obveze za primljene predujmove u iznosu od 1.391.424,86 eura (10.483.691,00 kn), obveze za primljena jamstva u iznosu od 514.094,22 eura (3.873.442,00 kn), obveze za primljene depozite u iznosu od 106.250,83 eura (800.547,00 kn) te druge predujmove od građana i iz inozemstva u iznosu od 33.013,57 eura (248.741,00 kn).

III. REVIZIJA ZA 2021., 2022. I DO KONCA RUJNA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 14. ožujka 2022. do 26. ožujka 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi revizije usklađenosti.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti jesu li aktivnosti u vezi s naplatom potraživanja te nastankom i podmirenjem obveza u skladu sa zakonima, propisima i unutarnjim aktima koji uređuju poslovanje Društva
- provjeriti jesu li postupci nabave u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi i drugim propisima te unutarnjim aktima koji uređuju provedbu postupaka nabave
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle financijske revizije i
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Društva.

Područja revizije određena su u odnosu na predmet i ciljeve revizije u skladu s odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju koji određuje nadležnost Državnog ureda za reviziju.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 – ispravak, 114/22 i 82/23)
2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
3. Zakon o trgovačkim društvima
4. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
5. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19151/22 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
6. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
7. Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15, 78/15 i 114/22)
8. Zakon o porezu na dobit (Narodne novine 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 114/22 i 114/23)
9. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
10. Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22)
11. Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine 68/18, 2/20, 46/20 i 47/20)
12. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23)
13. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine 95/16 i 144/20)
14. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23)

15. Pravilnik o procesima planiranja, provedbe i praćenja nabave roba, radova i usluga u Zagrebačkom holdingu d.o.o. (siječanj 2020.)
16. Pravilnik o postupku provođenja jednostavne nabave u Zagrebačkom holdingu d.o.o. (travanj 2019. i prosinac 2022.)
17. Pravilnik o provedbi nabave roba, radova i usluga u izvanrednim situacijama u Zagrebačkom holdingu d.o.o. (travanj 2020.)
18. Pravilnik o naplati potraživanja (prosina 2011.)
19. Pravilnik informacijske sigurnosti
20. Protokol dugoročnog zaduživanja Zagrebačkog holdinga d.o.o.
21. Protokol o postupanju pri provedbi nabave u Zagrebačkom holdingu d.o.o. (kolovoz 2017.)
22. Protokol odobravanja investicija Zagrebačkog holdinga d.o.o. (studeni 2016. i travanj 2017.)
23. Odluka o primjeni računovodstvenih politika
24. Odluka o pravilima, uvjetima i postupcima jednostavne nabave (travanj 2017.)
25. Sporazum o reguliranju međusobnih prava i obveza u postupcima javne nabave između Grada Zagreba i Društva (siječanj 2021., travanj 2021., veljača 2022. i veljača 2023.)
26. Uputa za izradu Plana poslovanja za razdoblje od 2021. do 2022. (listopad 2020.)
27. Uputa za izradu Plana poslovanja za 2023. i projekcija do 2025. (listopad 2022.)
28. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
29. Naputak i obrasci s ciljem ujednačavanja rada svih podružnica/stručnih službi Direkcije prema Službi za nabavu (ožujak 2019.)
30. Uputa o kolanju i ovjeri financijske dokumentacije Direkcije društva Zagrebački holding d.o.o. (prosina 2011. i listopad 2014.)
31. Sporazum o zajedničkom financiranju zakupnine za Arenu (lipanj 2007.)
32. Cjenik tržišnih usluga na gradskim grobljima (siječanj 2021.).

Metode i postupci revizije

Za pribavljanje dostatnih, valjanih i mjerodavnih revizijskih dokaza primijenjene su različite revizijske metode i postupci. Proučena je i analizirana pravna regulativa, unutarnji akti, odluke, ugovori te druga relevantna dokumentacija o usklađenosti poslovanja Društva. Razmotren je i procijenjen rizik različitih vrsta nedostataka, odstupanja i netočnosti koje se mogu javiti u vezi s predmetom revizije. Ocijenjene su unutarnje kontrole uspostavljene kao odgovor rukovodstva na te rizike. Na temelju prikupljenih i analiziranih informacija vezanih za usklađenost poslovanja Društva te ocjene sustava unutarnjih kontrola određen je revizijski pristup. Provjerena je primjena relevantnih zakona, drugih propisa i unutarnjih akata.

Za izračun i analizu značajnih pokazatelja primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera usklađenosti vrijednosno značajnijih poslovnih događaja, dok su vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima koji su bili predmet revizijskih postupaka. Pri oblikovanju revizijskih zaključaka primijenjena je stručna prosudba, uzimajući u obzir revizijske nalaze, važnost i vrstu revizijom utvrđenih propusta.

Nalaz za 2021., 2022. i do konca rujna 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, potraživanja, obveze i javna nabava. Obavljenom revizijom za 2021., 2022. i 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, potraživanja, obveze i javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Postupci i metode koje čine sustav unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima, procedurama i uputama za rad Društva. Poslovanje Društva uređeno je sljedećim unutarnjim aktima: Pravilnik o procesima planiranja, provedbe i praćenja nabave roba, radova i usluga u Zagrebačkom holdingu d.o.o., Pravilnik informacijske sigurnosti, Pravilnik o naplati potraživanja, Pravilnik o postupku provođenja jednostavne nabave u Zagrebačkom holdingu d.o.o., Protokol dugoročnog zaduživanja Zagrebačkog holdinga d.o.o., Protokol o postupanju pri provedbi nabave u Zagrebačkom holdingu d.o.o., Protokol odobravanja investicija Zagrebačkog holdinga d.o.o., Odluka o primjeni računovodstvenih politika, Odluka o pravilima, uvjetima i postupcima jednostavne nabave, Sporazum o reguliranju međusobnih prava i obveza u postupcima javne nabave između Grada Zagreba i Društva, Procedura kolanja i ovjere ulaznih računa, Upute za izradu Plana poslovanja, Uputa o kolanju i ovjeri financijske dokumentacije Direkcije društva Zagrebački holding d.o.o. i Izmjene navedenih Uputa te drugim aktima.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za procjenu utvrđenih rizika i informacijske sustave.

– Procjena utvrđenih rizika

Metodologija upravljanja rizicima, koja je sastavni dio Pravilnika informacijske sigurnosti iz veljače 2021., predstavlja skup metoda za procjenu usklađenosti i izračuna izloženosti rizicima. Prema odredbama navedene Metodologije, Uprava je odgovorna za uspostavu strateških ciljeva i kontrolnih aktivnosti ostvarenja ciljeva, uspostavu procesa upravljanja rizicima, definiranje prihvatljive razine izloženosti rizicima, kao i za utvrđivanje potreba i osiguranje resursa za postizanje postavljenih ciljeva i provedbu procesa. Društvo je u studenome 2019. ustrojilo Registar rizika prema kojem su utvrđeni operativni i strateški rizici i vjerojatnost nastanka te odgovori (mjere) za otklanjanje rizika po organizacijskim jedinicama Društva, kao i zadužene osobe za rješavanje rizika. Posljednja procjena te ažuriranje Registra rizika obavljeno je u svibnju 2020., što nije u skladu s odredbama točke 4. Metodologije upravljanja rizicima kojima je određeno da se u okviru sustava upravljanja rizicima kontinuirano obavlja i procjena utvrđenih rizika te da je potrebno redovito ažurirati Registar rizika, odnosno najmanje jednom godišnje pri operativnom planiranju poslovnih aktivnosti uz praćenje djelotvornosti mjera za ublažavanje rizika. Društvo je uz Registar rizika tijekom 2019. izradilo Mapu procesa koja sadrži opisane poslovne procese za Korporativne servise. Poslovni procesi u Mapi procesa se ne ažuriraju te se ne kontrolira njihova usklađenost sa stvarnim stanjem.

Državni ured za reviziju nalaže procjenjivati utvrđene rizike te ažurirati Registar rizika najmanje jednom godišnje pri operativnom planiranju poslovnih aktivnosti uz praćenje djelotvornosti mjera za ublažavanje rizika u skladu s odredbama Metodologije upravljanja rizicima.

Preporučuje utvrditi obvezu podružnica da pravodobno ažuriraju te kontroliraju usklađenost poslovnih procesa opisanih u Mapi procesa sa stvarnim stanjem.

– Informacijski sustav

Društvo obavlja temeljne djelatnosti (komunalnu, prometnu i tržišnu) u okviru 12 podružnica. Podružnice Društva te Korporativni servisi ustrojeni unutar Društva imaju vlastite informacijske sustave.

Objedinjavanje podataka o dospelosti potraživanja i ročnosti obveza svih podružnica provodi se u Korporativnim servisima mjesečno putem tabličnih evidencija, a podaci se preuzimaju od podružnica u ukupnim iznosima, pri čemu postoji rizik pogreške i dobivanja nepotpunih i netočnih podataka.

Prema Izvješću o informacijskom sustavu Grupe Zagrebački holding iz prosinca 2021. koji je izradila Služba za ICT potporu, utvrđeno je da svaka podružnica ima zaseban program (više programa ili programskih sustava), najvećim dijelom preuzetih iz razdoblja samostalnosti podružnica kao društava. Utvrđeno je da je prioritetna aktivnost uvođenje jedinstvene programske podrške za vođenje poslovnih knjiga i evidentiranje poslovnih događaja, standardizacija programskih rješenja i informatizacija srodnih poslovnih područja u podružnicama te procesna (logička) i programska integracija informacijskih sustava Grupe Zagrebački holding i Grada.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva iz studenoga 2023. računovodstveni programi podružnica ne omogućavaju objedinjavanje izvještaja koji bi prikazao koliko je naplaćeno potraživanja odnosno koliko je podmireno obveza iz prethodne godine, nego prikazuju koliko je ukupno naplaćeno potraživanja odnosno koliko su ukupno podmirene obveze tijekom tekuće godine.

Nadalje, podružnice Društva i Korporativni servisi za postupke nabave koriste računalni program za nabavu (INabava2) u koji upisuju zahtjeve za nabavu, postupke nabave, vrijednosti zaključenih ugovora te povezuju ugovore s računima dobavljača u svrhu unosa podataka o izvršenju u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Informacijski sustavi u Korporativnim servisima i podružnicama Društva nisu povezani s računalnim programom za nabavu (INabava2) u kojem se ručno unose plaćeni računi u podružnicama Društva i Korporativnim servisima (Služba za financije). Zbog navedenog postoji rizik pogreške i dobivanja nepotpunih, netočnih i neusklađenih podataka.

S obzirom na navedeno Služba za ICT potporu sastavila je Projektni zadatak u kojem je navedeno da Društvo nema jedinstveni informacijski sustav, nego je tijekom posljednjih 15 godina svaka podružnica i Društvo razvijalo svoj informacijski sustav u skladu sa svojim specifičnim potrebama, različite kvalitete i opsega funkcionalnosti. Na temelju zahtjeva za pokretanjem postupka nabave Službe za nabavu u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN) je koncem travnja 2023. objavljena dokumentacija o nabavi Integralnog informacijskog sustava, a sredinom listopada 2023. donesena je Odluka o odabiru u otvorenom postupku javne nabave u cilju zaključenja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od dvije godine za nabavu jedinstvenog informacijskog sustava, odnosno Integralnog informacijskog sustava Društva i Grupe Zagrebački holding. Prema dokumentaciji o nabavi prvotno je predviđena ugradnja ERP – Enterprise Resource Planning (dalje u tekstu: ERP) sustava u Korporativne servise te u Podružnicu Zagrebačke ceste i društvo Gradska plinara Zagreb d.o.o., a zatim u sve podružnice, trgovačka društva i ustanovu.

Prema dokumentaciji o nabavi cilj uvođenja ERP sustava je: standardizacija poslovnih procesa u računovodstvu, financijama i kontrolingu; jedinstveni uvid i kontrola poslovnih procesa na razini podružnice ili trgovačkog društva i na razini Grupe Zagrebačkog holdinga; jedinstveni način izvještavanja na razini podružnice ili trgovačkog društva i na razini Grupe Zagrebačkog holdinga; smanjivanje potreba za ručnim unosom/kreiranjem dokumenata, povezivanje s drugim specijaliziranim aplikativnim rješenjima te stvaranje jedinstvene procesne i podatkovne osnove koja će omogućiti lakšu nadogradnju s drugim potrebnim rješenjima.

Državni ured za reviziju preporučuje osigurati povezivanje informacijskih sustava podružnica Društva i Korporativnih servisa, koji obuhvaćaju zajedničke organizacijske jedinice Društva u cilju objedinjavanja, kao i dobivanja točnih podataka u vezi s cjelokupnim poslovanjem Društva, a posebice vezano za evidenciju potraživanja, obveza te povezivanje ugovora s računima dobavljača, kako bi se rizik nastanka pogreške i dobivanje netočnih podataka sveo na najmanju moguću mjeru.

- 1.2. *Društvo prihvaća nalog vezano za procjenjivanje utvrđenih rizika te ažuriranje Registara rizika najmanje jednom godišnje pri operativnom planiranju poslovnih aktivnosti uz praćenje djelotvornosti mjera za ublažavanje rizika u skladu s odredbama Metodologije upravljanja rizicima. Također, Društvo prihvaća preporuku vezanu za utvrđivanje obveze podružnica da pravodobno ažuriraju te kontroliraju usklađenost poslovnih procesa opisanih u Mapi procesa sa stvaranim stanjem te obrazlaže da će poduzeti sve potrebne aktivnosti na provedbi istog. Obrazlaže da je u novom organizacijskom ustroju i redefiniranju nadležnosti odredilo Sektor za strategiju, razvoj i usklađenost poslovanja nadležnim za upravljanje Registrom rizika. Navodi da je u novoformiranom Sektoru koncem 2023. započelo kadroviranje zapošljavanjem odgovorne osobe za Sektor te će u narednom razdoblju fokus istog svakako biti na ažuriranju Registra rizika sukladno Metodologiji upravljanja rizicima, praćenju mitigacijskih aktivnosti te mapiranju poslovnih procesa. Nadalje, navodi da se strateški i operativni rizici svake godine ažuriraju u okviru nadležnosti Sektora za unutarnju reviziju kroz internu mapu rizika (tzv. Audit Universe) tog Sektora, a u suradnji s rukovodstvom organizacijskih jedinica te Upravom Društva, kako bi se definirala prioritetna područja revizijskih angažmana i formirali Strateški i Godišnji plan Sektora za unutarnju reviziju. Obrazlaže da Sektor za sigurnost redovito procjenjuje i mapira sve sigurnosne operativne rizike te rizike iz područja zaštite na radu te da je tijekom 2024. planirana jednostavna nabava kojom bi se nabavilo aplikativno rješenje (Governance, Risk, Compliance) kojim bi se sustavno pratilo rizike, prijetnje, sigurnosne incidente, odgovore na iste te usklađenost za internom i eksternom regulativom.*

U vezi s preporukom koja se odnosi na osiguranje povezivanja informacijskih sustava podružnica Društva i Korporativnih servisa, koji obuhvaćaju zajedničke organizacijske jedinice Društva u cilju objedinjavanja, kao i dobivanja točnih podataka u vezi s cjelokupnim poslovanjem Društva, a posebice vezano za evidenciju potraživanja, obveza te povezivanje ugovora s računima dobavljača kako bi se rizik nastanka pogreške i dobivanje netočnih podataka sveo na najmanju moguću mjeru, Društvo djelomično prihvaća preporuku jer je već započelo s aktivnostima u cilju implementacije ove preporuke te se predlaže preporuku redefinirati s obzirom na to da je implementacija integralnog informacijskog sustava (SAP) započela, s planiranim završetkom projekta u siječnju 2026.

Također, predlaže se izmijeniti navod da računovodstveni programi podružnica ne omogućavaju objedinjavanje izvještaja koji bi prikazao koliko je naplaćeno potraživanja odnosno koliko je podmireno obveza iz prethodne godine, nego prikazuju koliko je ukupno naplaćeno potraživanja odnosno koliko su ukupno podmirene obveze tijekom tekuće godine. Nadalje, navodi da je riječ o naslijeđenom stanju koje se od 2011. nije unaprijedilo u pogledu centralnog upravljanja. Također se ističe da je Društvo u procesu unapređenja upravljanja potraživanjima od pravnih osoba i građana, kako na nivou Podružnica tako i na nivou Društva kroz informatičku podršku, a koja će postati operativna od lipnja 2024. Nadalje, uvođenjem centraliziranog SAP rješenja, s planiranim završetkom projekta u siječnju 2026., značajno će se unaprijediti procesi centralnog upravljanja i generiranja relevantnih izvještaja s minimalnom izloženošću ručnom radu i operativnim rizicima koje proizlaze iz istog. Navodi da su računovodstveni programi naslijeđeni, ne osiguravaju objedinjene izvještaje od osnutka Društva, nisu ih omogućavali niti 2011. Nadalje, navodi da se izmjena traži jer je trenutačno rukovodstvo prepoznalo potrebu i poduzelo potrebne radnje za nabavu integriranog informacijskog sustava (SAP) i postat će operativan od siječnja 2026. Društvo obrazlaže da su računalni programi naslijeđeni, tehnološki nisu u skladu s najnovijim standardima i operativnim očekivanjima. Navodi da se prethodno navedeno također odnosi i na računalni program INabava2 u koji je zbog zastarjelosti djelomičan ručni unos u ovom dijelu neizbježan. U narednoj perspektivi izvjesno je i održavanje procesa nabave u Društvu integriranim informacijskim sustavom.

Društvo predlaže da se izmijeniti tekst na način da glasi: „podaci se preuzimaju iz pojedinačnih računovodstveno informacijskih programa svake od Podružnica jer razdoblje revizije obuhvaća 2021. do 2023. rujan, pri čemu su za 2021 podaci dolazili iz Podružnica, a nakon toga su korporativne funkcije organizacijski, ali ne i informatički centralizirane“. „Računovodstveni programi Podružnica naslijeđeno nemaju automatizirane izvještaje koji posebno prikazuju koliko je u tekućoj godini naplaćeno potraživanja odnosno koliko je podmireno obveza iz prethodne godine, nego prikazuju podatke o plaćanjima i naplati za sve račune tijekom godine.“ „U računalni program za nabavu (INabava2) se dio računa unosi ručno do svibnja 2023. po Podružnicama, a nakon toga samo u Korporativnim servisima.“

- 1.3. Državni ured za reviziju ostaje kod svojih navoda u vezi s preporukom da se osigura povezivanje informacijskih sustava podružnica Društva i Korporativnih servisa, u cilju objedinjavanja, kao i dobivanja točnih podataka u vezi s cjelokupnim poslovanjem Društva, a posebice vezano za evidenciju potraživanja, obveza te povezivanje ugovora s računima dobavljača kako bi se rizik nastanka pogreške i dobivanje netočnih podataka sveo na najmanju moguću mjeru s obzirom na to da Društvo nije dostavilo dodatnu dokumentaciju koja dokazuje da je u razdoblju obuhvaćenom revizijom uvelo integrirani informacijski sustav te da su informacijski sustavi u Korporativnim servisima i podružnicama Društva povezani s računalnim programom za nabavu (INabava2).

2. Planiranje

- 2.1. Srednjoročni plan poslovanja Društva za razdoblje 2021. – 2025. usvojio je Nadzorni odbor koncem travnja 2021. Plan poslovanja za 2021., 2022. i 2023. donijela je Uprava uz suglasnost Nadzornog odbora i Skupštine.

– Plan poslovanja

Plan poslovanja za 2021. donijela je Uprava u travnju 2021., Plan poslovanja za 2022. sredinom siječnja 2022., a Plan poslovanja za 2023. početkom ožujka 2023. Planovi poslovanja doneseni su uz suglasnost Nadzornog odbora i Skupštine. Pravilnikom o procesima planiranja, provedbe i praćenja nabave roba, radova i usluga u Zagrebačkom holdingu d.o.o. iz siječnja 2020. propisano je da izrada Plana poslovanja započinje s Uputom za izradu Plana poslovanja. Uputa za izradu Plana poslovanja za razdoblje od 2021. do 2022. donesena je u listopadu 2020., a Uputa za izradu Plana poslovanja za 2023. i projekcija do 2025. donesena je u listopadu 2022. Navedenim Uputama, krajnji rok za dostavu prijedloga Plana poslovanja je početkom studenoga za narednu godinu, ali nije propisan rok za izradu konačnog plana.

Državni ured za reviziju preporučuje donositi plan poslovanja prije poslovne godine na koju se odnosi radi pravodobnog donošenja poslovnih odluka.

2.2. *U vezi s preporukom da se plan poslovanja donosi prije poslovne godine na koju se odnosi radi pravodobnog donošenja poslovnih odluka poslovanja Društvo prihvaća preporuku te obrazlaže da će poduzeti sve potrebne aktivnosti na provedbi iste.*

3. Potraživanja

3.1. Ukupna potraživanja koncem 2021. iznosila su 1.377.626.976,00 kn, od čega su dugotrajna potraživanja 895.235.254,00 kn te kratkotrajna potraživanja 482.391.722,00 kn. Dugotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 617.267.051,00 kn, druga dugotrajna potraživanja u iznosu od 277.622.733,00 kn te na potraživanja od zaposlenika u iznosu od 345.470,00 kn. Kratkotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 353.600.077,00 kn, potraživanja od kupaca u iznosu od 94.884.834,00 kn, druga kratkotrajna potraživanja u iznosu od 28.220.816,00 kn, potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 5.425.586,00 kn te na potraživanja od zaposlenika u iznosu od 260.409,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2022. iznosila su 1.591.748.592,00 kn, od čega su dugotrajna potraživanja 883.861.184,00 kn te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 707.887.408,00 kn. Dugotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 620.918.872,00 kn, druga dugotrajna potraživanja u iznosu od 262.749.827,00 kn te na potraživanja od zaposlenika u iznosu od 192.485,00 kn. Kratkotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 565.657.620,00 kn, potraživanja od kupaca u iznosu od 106.920.148,00 kn, druga kratkotrajna potraživanja u iznosu od 29.853.795,00 kn, potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 5.274.724,00 kn te na potraživanja od zaposlenika u iznosu od 181.121,00 kn.

Koncem rujna 2023. ukupna potraživanja iznose 171.316.064,87 eura (1.290.780.891,00 kn), od čega su dugotrajna potraživanja 110.920.758,10 eura (835.732.452,00 kn) te kratkotrajna potraživanja 60.395.306,77 eura (455.048.439,00 kn). Dugotrajna potraživanja odnose se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 77.522.966,11 eura (584.096.788,00 kn), druga dugotrajna potraživanja u iznosu od 33.384.471,55 eura (251.535.301,00 kn) te na dugotrajna potraživanja od zaposlenika za prodane stanove na kredit u iznosu od 13.320,44 eura (100.363,00 kn).

Kratkotrajna potraživanja odnose se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 38.721.486,81 euro (291.747.042,00 kn), potraživanja od kupaca u iznosu od 16.056.427,70 eura (120.977.155,00 kn), druga kratkotrajna potraživanja u iznosu od 4.903.255,79 eura (36.943.581,00 kn), potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 684.033,31 euro (5.153.849,00 kn) te na potraživanja od zaposlenika u iznosu od 30.103,16 eura (226.812,00 kn).

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za potraživanja od Grada i potraživanja od kupaca.

– Potraživanja od Grada

Od ukupno iskazanih potraživanja Društva, koncem 2021. potraživanja od Grada iznosila su 925.643.838,00 kn i čine 67,2 % ukupnih potraživanja, a odnosila su se na dugotrajna potraživanja u iznosu od 610.644.996,00 kn te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 314.998.842,00 kn. Dugotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja Korporativnih servisa (preuzeta od prijašnje Podružnice Upravljanje projektima) za zakupnine objekata javne namjene (osnovne i srednje škole, bazeni i drugi objekti javne namjene) u iznosu od 502.461.816,00 kn, potraživanja Podružnice Arena Zagreb za zakupninu dvorane Arena u iznosu od 277.612.943,00 kn, potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 9.162.419,00 kn te na ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja u iznosu od 178.592.182,00 kn. Kratkotrajna potraživanja od Grada odnosila su se na potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 231.334.072,00 kn, potraživanja za zakupnine koje dospijevaju na naplatu u 2022. u iznosu od 81.236.859,00 kn, zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije u iznosu od 12.408.020,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 15.138.575,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 5.007.555,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja od Grada u iznosu od 30.126.239,00 kn.

Od ukupno iskazanih potraživanja Društva, koncem 2022. potraživanja od Grada iznosila su 1.177.306.671,00 kn i čine 74,0 % ukupnih potraživanja, a odnose se na dugotrajna potraživanja u iznosu od 620.918.872,00 kn te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 556.387.799,00 kn.

Dugotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja Korporativnih servisa za zakupnine objekata javne namjene u iznosu od 488.433.843,00 kn, potraživanja Podružnice Arena Zagreb za zakupninu dvorane Arena u iznosu od 262.747.113,00 kn, potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 9.162.419,00 kn te na ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja od Grada u iznosu od 139.424.503,00 kn. Kratkotrajna potraživanja odnosila su se na usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada u iznosu od 255.760.464,00 kn, za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 208.828.924,00 kn, potraživanja za zakupnine koje dospijevaju na naplatu u 2023. u iznosu od 100.040.527,00 kn, na zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije 17.189.061,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja od Grada u iznosu od 27.959.021,00 kn, druga potraživanja u iznosu od 4.722.397,00 kn te na ispravak vrijednosti od Grada u iznosu od 58.112.595,00 kn.

Od ukupno iskazanih potraživanja Društva, koncem rujna 2023. potraživanja od Grada iznose 115.145.021,18 eura (867.560.162,00 kn) i čine 67,2 % ukupnih potraživanja, a odnose se na dugotrajna potraživanja u iznosu od 77.522.966,11 eura (584.096.788,00 kn) te kratkotrajna potraživanja u iznosu od 37.622.055,07 eura (283.463.374,00 kn).

Dugotrajna potraživanja odnose se na potraživanja za zakupnine objekata javne namjene u iznosu od 57.151.881,64 eura (430.610.852,00 kn), zakupninu dvorane Arena u iznosu od 33.384.155,55 eura (251.532.920,00 kn), potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 1.216.062,03 eura (9.162.419,00 kn) te na ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja od Grada u iznosu od 14.229.133,11 eura (107.209.403,00 kn). Kratkotrajna potraživanja odnose se na potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge u iznosu od 27.079.709,22 eura (204.032.069,00 kn), potraživanja za zakupnine koje dospijevaju na naplatu do konca rujna 2024. u iznosu od 10.438.693,97 eura (78.650.340 kn), zakupninu dvorane Arena koja je uvećana za iznos indeksacije od 3.020.986,25 eura (22.761.621 kn), sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 2.431.157,98 eura (18.317.560,00 kn), druga potraživanja u iznosu od 1.090.932,39 eura (8.219.630,00 kn) te na ispravak vrijednosti potraživanja od Grada u iznosu od 6.439.424,74 eura (48.517.846,00 kn).

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za Pravilnik o naplati potraživanja, ispravak vrijednosti potraživanja od Grada, potraživanja za izvedene radove nerazvrstanih cesta, potraživanja za obavljene usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada, utvrđivanje međusobnih prava i obveza s Gradom, obračun zateznih kamata na dospjela potraživanja od Grada te potraživanja od Grada za koja Društvo nema dokumentaciju.

– Pravilnik o naplati potraživanja

Pravilnik o naplati potraživanja donijela je Uprava Društva u prosincu 2011. u cilju učinkovitije naplate potraživanja od kupaca. Prema navedenom Pravilniku, Društvo je utvrdilo četiri skupine kupaca: fizičke osobe – građanstvo, zakupnici i drugi korisnici poslovnih prostora (pravne i fizičke osobe), druge pravne osobe (osim Grada) te Grad. Za navedene skupine kupaca, osim za Grad, uređeni su načini i vrijeme upućivanja opomena, aktiviranje instrumenata osiguranja plaćanja, obračuni i naplate zateznih kamata, korištenje agencije za naplatu potraživanja, utuživanje potraživanja te vrijednosno usklađenje potraživanja. Odredbama točke 5. navedenog Pravilnika određeno je da će se odnosi s Gradom urediti posebnim dokumentom. Do konca rujna 2023. Društvo nije donijelo dokument kojim se uređuje naplata potraživanja od Grada.

Državni ured za reviziju nalaže urediti naplatu potraživanja s Gradom u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja.

– Ispravak vrijednosti potraživanja od Grada

Koncem 2021. kratkotrajna potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge iznosila su 231.334.072,00 kn, koncem 2022. iznosila su 208.828.924,00 kn, a koncem rujna 2023. iznosila su 27.079.709,00 eura (204.032.067,00 kn). Društvo je do konca 2022. naplatilo od Grada 204.399.996,00 kn ili 88,4 % ukupnih potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge iz 2021., a do konca rujna 2023. naplaćeno je 166.773.292,00 kn ili 79,9 % ukupnih potraživanja za prodane proizvode, robu i usluge iz 2022. Za nenaplaćena potraživanja od Grada proveden je ispravak vrijednosti koji je koncem 2021. iznosio 30.126.239,00 kn, a koncem 2022. iznosio je 58.112.595,00 kn, što je 27.986.356,00 kn ili 92,9 % više u odnosu na 2021.

Odnosio se na ispravak vrijednosti dospjelih potraživanja starijih od godine dana od datuma dospjeća računa u iznosu od 17.624.578,00 kn koncem 2021., a koncem 2022. u iznosu od 30.445.024,00 kn, dospjela potraživanja za zakupninu dvorane Arena koja su uvećana za iznos indeksacije u iznosu od 12.408.020,00 kn koncem 2021., a koncem 2022. u iznosu od 17.189.061,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja proveden u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 9 – Financijski instrumenti u iznosu od 93.641,00 kn koncem 2021., a koncem 2022. u iznosu od 10.478.510,00 kn.

Vrijednosno značajni ispravak vrijednosti potraživanja koncem 2021. evidentiran je u poslovnim knjigama podružnica Arena Zagreb u iznosu od 12.408.020,00 kn za dospjela potraživanja za zakupninu dvorane Arena koja su uvećana za iznos indeksacije te Zagrebačke ceste u iznosu od 10.479.719,00 kn za dospjela potraživanja starija od godine dana od datuma dospjeća računa. Vrijednosno značajni ispravak vrijednosti potraživanja koncem 2022. evidentiran je u poslovnim knjigama podružnica Zagrebačke ceste u iznosu od 21.223.616,00 kn (za potraživanja starija od godine dana od datuma dospjeća računa u iznosu od 12.270.003,00 kn i u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 9 – Financijski instrumenti u iznosu od 8.953.613,00 kn) te Arena Zagreb u iznosu od 19.675.064,00 kn (za utužena potraživanja u iznosu od 17.189.061,00 kn i za potraživanja starija od jedne godine u iznosu od 2.486.003,00 kn). Podružnica Arena Zagreb provela je ispravak vrijednosti u 2021. i 2022. u skladu s odlukama voditelja navedene Podružnice (iz siječnja 2022. i siječnja 2023.) na prijedlog Povjerenstva za popis, a Podružnica Zagrebačke ceste nije donosila odluke o ispravku vrijednosti potraživanja. Pojedine podružnice i Korporativni servisi provode ispravak vrijednosti za potraživanja starija od godine dana od datuma dospjeća računa, pojedine podružnice (Čistoća) za potraživanja starijih od dvije godine, a pojedine odmah nakon dospjeća potraživanja (Arena Zagreb). Nadalje, pojedine podružnice (Arena Zagreb, Robni terminali i Vladimir Nazor) te Korporativni servisi provode ispravak vrijednosti na prijedlog popisnih povjerenstava i u skladu s odlukama voditelja podružnica, dok pojedine podružnice ispravak vrijednosti provode bez odluka odgovornih osoba (Zagrebačke ceste i Čistoća).

Ispravak vrijednosti potraživanja prema Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 9 – Financijski instrumenti uređen je Računovodstvenim politikama iz lipnja 2021., prema kojima Društvo na temelju očekivanih kreditnih gubitaka priznaje umanjenja financijske imovine. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca grupiraju se u određene skupine te analizom starosne strukture utvrđuju se mogući budući gubitci. Ispravak vrijednosti potraživanja starijih od godine dana od datuma dospjeća računa nije uređen navedenim Računovodstvenim politikama niti drugim unutarnjim aktima, a posljedica toga je neujednačena procedura provođenja ispravaka vrijednosti potraživanja u Društvu.

Državni ured za reviziju, radi provođenja ujednačenog ispravka vrijednosti potraživanja u Društvu, preporučuje Računovodstvenim politikama ili drugim unutarnjim aktom urediti provođenje (evidentiranje) ispravka vrijednosti dospjelih potraživanja od Grada. Preporučuje ispravak vrijednosti potraživanja provoditi na temelju odluka odgovornih osoba podružnica.

– Potraživanja za izvedene radove nerazvrstanih cesta

Kratkotrajna potraživanja od Grada za prodane proizvode, robu i usluge koncem 2021. iznosila su 231.334.072,00 kn. Vrijednosno značajnija odnosila su se na potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste od Grada u iznosu od 121.791.256,00 kn za izvedene radove održavanja nerazvrstanih cesta na temelju Ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti redovnog održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada u 2021. u vrijednosti od 217.557.633,00 kn s porezom na dodanu vrijednost zaključenog u veljači 2021. Navedeni Ugovor zaključen je na temelju programa održavanja komunalne infrastrukture na području gradskih četvrti Grada u 2021. te planova malih komunalnih akcija vijeća mjesnih odbora u 2021. u dijelu koji se odnosi na održavanje nerazvrstanih cesta (dalje u tekstu: programi i planovi). Ugovoreno je da će Podružnica Zagrebačke ceste na temelju programa i planova za 2021. donijeti operativne i terminske planove redovnog održavanja nerazvrstanih cesta s troškovnicima za sve radove iz programa i planova te zaključiti dodatke navedenom Ugovoru ako se donesu izmjene i dopune programa i planova za 2021. Nadalje, ugovoreno je da će obavljati obračun i naplatu izvedenih radova na temelju ispostavljenih privremenih i okončanih situacija ovjerenih od nadzornog inženjera koje Grad plaća u roku od 60 dana od dana ovjere. Također, ugovoreno je da će koncem 2021., nakon završetka svih radova u 2021., sastaviti i dostaviti Gradu okončani obračun za izvedene radove s jediničnim cijenama i količinama radova prema područjima gradskih četvrti i mjesnih odbora, najviše do iznosa od 217.524.633,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Koncem 2021. dospjela potraživanja po navedenom Ugovoru iznosila su 11.045.374,00 kn, a nedospjela 110.745.882,00 kn. U 2021. Podružnica Zagrebačke ceste je Gradu ispostavila privremene i okončane situacije u ukupnoj vrijednosti od 223.055.901,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, što je 5.531.268,00 kn ili 2,5 % više od ugovorene vrijednosti. Za više izvedene radove Podružnica Zagrebačke ceste nije zaključila dodatke Ugovoru. Nadalje, koncem 2021., nakon završetka svih radova, Podružnica Zagrebačke ceste nije sastavila i dostavila Gradu okončani obračun za izvedene radove. Također, nije donijela operativne i terminske planove redovnog održavanja nerazvrstanih cesta s troškovnicima za sve radove iz programa i planova za 2021.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti operativne i terminske planove redovnog održavanja nerazvrstanih cesta s troškovnicima za sve radove iz programa i planova održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti redovnog održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada. Također, nalaže nakon završetka svih radova sastaviti i dostaviti Gradu okončani obračun za izvedene radove. Nadalje, nalaže obavljati radove do ugovorene vrijednosti te u slučaju izmjena i dopuna programa i planova održavanja nerazvrstanih cesta zaključiti dodatke Ugovoru u skladu s donesenim izmjenama i dopunama.

– Potraživanja za obavljene usluge skladištenja i oporabe građevinskog otpada

Koncem 2022. od ukupno iskazanih kratkotrajnih potraživanja od Grada u iznosu od 556.387.799,00 kn na potraživanja Podružnice Zagrebačke ceste za uslugu skladištenja i oporabe građevinskog otpada odnosilo se 255.760.464,00 kn ili 46,0 % ukupnih kratkotrajnih potraživanja od Grada.

Podružnica Zagrebačke ceste je koncem prosinca 2022. evidentirala u poslovnim knjigama obračunane prihode (nedospjela naplata prihoda) u ukupnom iznosu od 255.760.464,00 kn (33.945.247,00 eura) s porezom na dodanu vrijednost za obavljene usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada za 2020., 2021. i 2022., a u Financijskim izvještajima za 2022. iskazala potraživanja od Grada. Obavljene usluge obračunane su na temelju Cjenika za skladištenje i obradu građevinskog materijala koji je donijela Uprava Društva u listopadu 2022.

Podružnica Zagrebačke ceste je u siječnju 2023. ispostavila račune prema Gradu za obavljene usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada za 2020. u iznosu od 8.091.083,00 eura (60.962.261,00 kn) s datumom obavljenih usluga do konca svibnja 2021., za 2021. u iznosu od 16.655.308,00 eura (125.489.419,00 kn) s datumom obavljenih usluga koncem ožujka 2022. i za 2022. u iznosu od 9.198.856,00 eura (69.308.780,00 kn) s datumom obavljenih usluga koncem prosinca 2022. Datum obavljenih usluga utvrđen je nakon što je nadležno tijelo Grada (tijelo nadležno za osiguranje, kontrolu kvalitete i verifikaciju prijavljenih podataka u Registar onečišćavanja okoliša) potvrdilo količine građevinskog otpada nakon potresa u svibnju 2021. za 2020., u ožujku 2022. za 2021. te u prosincu 2022. za 2022. Računi su ispostavljeni na temelju Ugovora o podmirenju troškova skladištenja i uporabe građevinskog otpada na području Grada Zagreba nakon potresa zaključenog između Društva i Grada koncem prosinca 2022. s primjenom od početka siječnja 2023. u iznosu od 35.617.330,00 eura (268.358.773,00 kn). Navedenim Ugovorom utvrđeno je, između ostalog, da je Grad 28. ožujka 2020. objavio javni poziv svim fizičkim i pravnim osobama na području grada Zagreba da mogu, bez naknade, odvoziti i odlagati građevinski otpad nastao kao posljedica potresa na lokaciju Radne jedinice kojom upravlja Društvo putem Podružnice Zagrebačke ceste te da je od 28. ožujka 2020. do konca svibnja 2021. dovezeno 62 834,18 t građevinskog otpada. Također, utvrđeno je da je Grad zaključio Ugovor o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije, za operaciju: Skladištenje i postupak uporabe građevinskog otpada na području grada Zagreba nakon potresa, za razdoblje prihvatljivosti troškova operacije od 22. ožujka 2020. do 1. lipnja 2023. te da su financijska sredstva za podmirenje troškova predviđena u Proračunu Grada. Nadalje, utvrđeno je da je Podružnica Zagrebačke ceste analizom tržišta skladištenja robe i najma prostora u rujnu 2022. izradila elaborat Postupanje s građevinskim otpadom nastalim djelovanjem potresa i nakon potresa na području grada Zagreba kojim su utvrđene količine građevinskog otpada od potresa i ukupni troškovi uporabe građevinskog otpada od potresa tijekom 2020., 2021. i 2022. prema cijenama dobivenim analizom tržišta. Ugovorom iz prosinca 2022. ugovoreno je da će Podružnica Zagrebačke ceste za obavljene usluge skladištenja i uporabe u razdoblju od 22. ožujka 2020. do konca prosinca 2022. ispostaviti Gradu tri računa, za 2020., 2021. i za 2022., a za usluge koje će se obavljati u razdoblju od početka siječnja 2023. do konca svibnja 2023. mjesečne račune do petog u mjesecu za prethodno obračunsko razdoblje.

U 2023. Podružnica Zagrebačke ceste je ispostavljala mjesečne račune u razdoblju od siječnja do konca lipnja 2023. u ukupnom iznosu od 2.861.951,00 euro (21.563.370,00 kn) na temelju navedenog Ugovora i dodatka Ugovoru iz lipnja 2023. kojim su ugovorena dodatna sredstva u iznosu od 1.195.040,00 eura (9.004.029,00 kn) te je produljeno razdoblje prihvatljivosti troškova do konca lipnja 2023. Od ukupno ugovorenog iznosa od 36.812.370,00 eura (277.362.802,00 kn) Podružnica Zagrebačke ceste je koncem lipnja 2023. ispostavila račune za obavljene usluge skladištenja i uporabe građevinskog materijala u ukupnom iznosu od 36.807.198,00 eura (277.323.834,00 kn). Do konca lipnja 2023. naplaćena su potraživanja od Grada.

Društvo nije pravodobno zaključilo ugovor kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze te cijene usluga skladištenja i uporabe građevinskog otpada u cilju priznavanja prihoda na temelju nastanka poslovnog događaja, odnosno stupnja dovršenosti usluge jer su usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada obavljene tijekom 2020., 2021. i 2022., a evidentirane u poslovnim knjigama koncem 2022. S obzirom na navedeno Podružnica Zagrebačke ceste nije pravodobno ispostavila račune prema Gradu, što nije u skladu s odredbama članaka 7. i 19. Zakona o računovodstvu kojima je, između ostalog, propisano da je poduzetnik dužan u svojim poslovnim knjigama evidentirati sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini te da godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika. Nadalje, dokument (temeljnica) na temelju kojeg su koncem prosinca 2022. u poslovnim knjigama evidentirani obračunani prihodi (nedospjela naplata prihoda) u ukupnom iznosu od 255.760.464,00 kn (33.945.247,00 eura) s porezom na dodanu vrijednost nije prethodno odobrena od strane rukovoditelja računovodstva i voditelja Podružnice Zagrebačke ceste, što nije u skladu s odredbama članka 9. Zakona o računovodstvu kojim je, između ostalog, propisano da je prije unosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige poduzetnik ili osoba koju on odredi dužna provjeriti vjerodostojnost knjigovodstvene isprave te istu potpisati ili odobriti na način iz kojeg se može jednoznačno utvrditi njezin identitet.

Državni ured za reviziju nalaže pravovremeno zaključivati ugovore kako bi se utvrdila međusobna prava i obveze te evidentirali poslovni događaji u poslovnim knjigama. Nalaže pravodobno evidentirati sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini kako bi financijski izvještaji pružili istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Također, nalaže provoditi kontrolu vjerodostojnosti isprava prije unosa podataka iz knjigovodstvenih isprava u poslovne knjige Društva u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

– Utvrđivanje međusobnih prava i obveza s Gradom

Društvo i Grad zaključili su sredinom lipnja 2018. Predugovor o zakupu objekta Doma za starije osobe Markuševac, kojim se obvezuju da će u roku 30 dana od završetka izgradnje i ishođenja pravomoćne uporabne dozvole za izgradnju navedenog objekta Društvo izvršiti primopredaju Gradu i zaključiti Ugovor o zakupu na razdoblje od deset godina. Predugovorom je određeno da će se mjesečna zakupnina u iznosu od 751.745,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost naplaćivati u jednakim mjesečnim iznosima od dana predaje Doma za starije osobe Markuševac Gradu, a konačni iznos zakupnine koju se Grad obvezuje plaćati Društvu utvrdit će se prilikom zaključenja ugovora o zakupu. Uporabna dozvola izdana je koncem siječnja 2022., a Zapisnik o primopredaji nekretnine sastavljen je početkom rujna 2023.

Dodatkom predugovora o zakupu zaključenim koncem kolovoza 2023. promijenjena je službena valuta te je mjesečna zakupnina utvrđena u iznosu od 99.774,00 eura. Do konca rujna 2023. ugovor o zakupu nije zaključen, a Grad je platio zakup za rujna i listopad 2023.

Također, Društvo i Grad zaključili su početkom studenoga 2020. Predugovor o zakupu objekta XII. gimnazije kojim su ugovorne strane suglasne da će 30 dana od ishođenja pravomoćne uporabne dozvole, primopredaje te okončanog obračuna obaviti predaju objekta XII. gimnazije Gradu i zaključiti Ugovor o zakupu.

Predugovorom je mjesečna zakupnina određena u iznosu od 1.660.918,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost u jednakim mjesečnim iznosima za vrijeme trajanja zakupa od dana predaje Gradu. Prema navedenom Predugovoru konačni iznos zakupnine koju se Grad obvezuje plaćati Društvu utvrdit će se kod zaključenja ugovora o zakupu. Uporabna dozvola izdana je sredinom prosinca 2022. Do konca rujna 2023. ugovor o zakupu nije zaključen, a Grad je od siječnja do rujna 2023. platio zakup Društvu na temelju ispostavljenih mjesečnih računa.

Do konca rujna 2023. Društvo nije zaključilo ugovore o zakupu objekta Doma za starije osobe Markuševac te objekta XII. gimnazije, što je trebalo učiniti radi uređenja međusobnih prava i obveza Grada i Društva. Društvo je u veljači 2024. dostavilo Ugovor o korištenju objekta XII. gimnazije i pružanju usluga Gradu Zagrebu u svrhu provođenja odgojno-obrazovnih i sportskih politika Grada Zagreba zaključen s Gradom Zagrebom u prosincu 2023.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti radi utvrđivanja konačnog iznosa zakupnine između Društva i Grada u skladu s odredbama predugovora o zakupu.

– Obračun zatezних kamata na dospjela potraživanja od Grada

Koncem 2021. ukupna potraživanja Društva od Grada za prodane proizvode, robu i usluge iznosila su 231.334.072,00 kn, od čega su nedospjela potraživanja iznosila 190.777.421,00 kn, a dospjela 40.556.651,00 kn. Dospjela potraživanja do 30 dana iznosila su 3.720.985,00 kn, od 31 do 60 dana 4.031.732,00 kn, od 61 do 90 dana 2.191.762,00 kn, od 91 do 180 dana 11.426.995,00 kn, od 181 do 365 dana 18.796.106,00 kn te preko 365 dana 389.071,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnosila su se na Podružnicu Zagrebačke ceste u iznosu od 18.724.218,00 kn, Korporativne servise u iznosu od 16.804.364,00 kn i na Podružnicu Čistoća u iznosu od 3.598.719,00 kn.

Koncem 2022. ukupna potraživanja Društva od Grada za prodane proizvode, robu i usluge iznosila su 208.828.924,00 kn, od čega su nedospjela potraživanja iznosila 148.289.183,00 kn, a dospjela 60.539.741,00 kn. Dospjela potraživanja do 30 dana iznosila su 49.577.940,00 kn, od 31 do 60 dana 2.083.938,00 kn, od 61 do 90 dana 2.640.786,00 kn, od 91 do 180 dana 784.909,00 kn, od 181 do 365 dana 3.709.960,00 kn te preko 365 dana 1.742.208,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnosila su se na podružnice Zagrebačke ceste u iznosu od 21.059.661,00 kn, Zrinjevac u iznosu od 18.955.845,00 kn, Čistoća u iznosu od 10.423.446,00 kn te Korporativne servise u iznosu od 8.864.853,00 kn.

Potraživanja Društva od Grada koncem rujna 2023. za prodane proizvode, robu i usluge su u iznosu od 27.079.709,22 eura (204.032.067,00 kn), od čega su nedospjela potraživanja iznosila 19.742.707,63 eura (148.751.431,00 kn), a dospjela 7.337.001,59 eura (55.280.638,00 kn). Dospjela potraživanja do 30 dana iznosila su 5.663.719,60 eura (42.673.295,00 kn), od 31 do 60 dana 650.044,45 eura (4.897.759,00 kn), od 61 do 90 dana 30.553,05 eura (230.203,00 kn), od 91 do 180 dana 255.081,84 eura (1.921.914,00 kn), od 181 do 365 dana 348.927,60 eura (2.628.995,00 kn) te preko 365 dana 388.675,05 eura (2.928.472,00 kn). Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na Korporativne servise u iznosu od 2.797.611,83 eura (21.078.606,00 kn), podružnice Zrinjevac u iznosu od 1.871.290,64 eura (14.099.239,00 kn), Čistoće u iznosu od 1.660.641,57 eura (12.512.103,00 kn) te Zagrebačke ceste u iznosu od 641.108,66 eura (4.830.434,00 kn).

Na dospelja potraživanja Društvo nije obračunavalo zatezne kamate prema Gradu. Odredbama članka 29. Zakona o obveznim odnosima propisano je, između ostalog, da dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice, i zatezne kamate.

Državni ured za reviziju nalaže na dospelja potraživanja od Grada obračunati zatezne kamate u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima.

- Potraživanja od Grada za koja Društvo nema dokumentaciju

Podružnica Čistoća nema dokumentaciju na temelju koje su u poslovnim knjigama evidentirana potraživanja od Grada u iznosu od 4.051.547,00 kn preuzeta od Podružnice ZGOS, koja je na temelju Odluke Uprave Društva iz rujna 2021. prestala s radom i pripojena je navedenoj Podružnici. Nadalje, Podružnica Zagrebačke ceste nema dokumentaciju na temelju koje su evidentirana potraživanja od Grada u iznosu od 9.162.419,00 kn.

Prema odredbama članaka 8. i 9. Zakona o računovodstvu, knjigovodstvena isprava je svaki interno ili eksterno sastavljen pisani dokument ili elektronički zapis o poslovnom događaju te isti čini osnovu za unos podataka o poslovnom događaju u poslovne knjige. Knjigovodstvena isprava mora biti vjerodostojna, uredna i sastavljena na način da osigurava pravodobni nadzor.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati poslovne događaje na temelju vjerodostojnih i urednih knjigovodstvenih isprava sastavljenih na način da osiguravaju pravodobni nadzor u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

- Potraživanja od kupaca

Koncem 2021. potraživanja od kupaca iznosila su 94.884.834,00 kn, a odnosila su se na potraživanja od građana u iznosu od 328.272.275,00 kn, pravnih osoba u iznosu od 146.142.503,00 kn, potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 231.469,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 379.761.413,00 kn. Dospelja potraživanja od kupaca koncem prosinca 2021. iznosila su 38.014.270,00 kn, od čega su dospelja potraživanja do 30 dana iznosila 13.537.820,00 kn, od 31 do 60 dana 6.468.553,00 kn, od 61 do 90 dana 4.029.835,00 kn, od 91 do 180 dana 5.438.108,00 kn, od 181 do 365 dana 7.144.086,00 kn te više od 365 dana 1.395.868,00 kn. Nedospelja potraživanja iznosila su 56.870.564,00 kn.

Koncem 2022. potraživanja od kupaca iznosila su 106.920.148,00 kn, a odnosila su se na potraživanja od građana u iznosu od 324.067.451,00 kn, pravnih osoba u iznosu od 146.653.557,00 kn, potraživanja od trgovačkih lanaca za prodaju vrećica za miješani komunalni otpad u iznosu od 16.002.075,00 kn, potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 182.857,00 kn te na ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 379.985.792,00 kn. Dospelja potraživanja od kupaca koncem prosinca 2022. iznosila su 46.531.765,00 kn, od čega su dospelja potraživanja do 30 dana iznosila 22.971.121,00 kn, od 31 do 60 dana 5.544.058,00 kn, od 61 do 90 dana 2.647.353,00 kn, od 91 do 180 dana 8.137.651,00 kn, od 181 do 365 dana 7.178.458,00 kn te više od 365 dana 53.124,00 kn. Nedospelja potraživanja iznosila su 60.388.383,00 kn.

Potraživanja od kupaca koncem rujna 2023. u iznosu od 16.056.427,70 eura (120.977.155,00 kn) odnose se na potraživanja od građana u iznosu od 44.071.151,84 eura (332.054.094,00 kn), pravnih osoba u iznosu od 21.122.097,13 eura (159.144.441,00 kn), potraživanja od trgovačkih lanaca za prodaju vrećica za miješani komunalni otpad u iznosu od 2.726.319,36 eura (20.541.453,00 kn), potraživanja od kupaca u inozemstvu u iznosu od 246.950,89 eura (1.860.651,00 kn) te na ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 52.110.091,52 eura (392.623.484,00 kn).

Dospjela potraživanja od kupaca koncem rujna 2023. iznose 7.997.578,27 eura (60.257.754,00 kn), od čega su dospjela potraživanja do 30 dana 2.999.036,00 eura (22.596.237,00 kn), od 31 do 60 dana 772.963,77 eura (5.823.896,00 kn), od 61 do 90 dana 1.398.908,09 eura (10.540.073,00 kn), od 91 do 180 dana 773.075,38 eura (5.824.736,00 kn), od 181 do 365 dana 1.151.837,02 eura (8.678.516,00 kn) te više od 365 dana 901.758,01 euro (6.794.296,00 kn). Nedospjela potraživanja iznosila su 8.058.849,43 eura (60.719.401,00 kn).

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezane za nepoduzimanje mjera naplate te obračun zateznih kamata kod potraživanja od kupaca.

– Mjere naplate

Pravilnikom o naplati potraživanja iz prosinca 2011. određene su mjere naplate potraživanja: opomene, aktiviranje instrumenata osiguranja plaćanja, utuženja te pregovaranja o obročnoj otplati duga. Revizijom je utvrđeno da podružnice Zagrebačke ceste i Tržnice Zagreb nisu provele utuženja nenaplaćenih potraživanja u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

Kod četiri pregledane opomene iz lipnja 2022. za 63 neplaćena računa u vrijednosti od 2.721.742,00 kn koje je Podružnica Zagrebačke ceste izdala pravnim osobama (njih četiri) za isporuku roba i izvedene radove, revizijom je utvrđeno da su kod jedne opomene za devet računa potraživanja u iznosu od 60.655,00 kn dospijevala na naplatu od svibnja 2019. do lipnja 2020. Kašnjenja pravne osobe s plaćanjem računa iznosila su od 734 do 1 135 dana, za koje je navedena Podružnica u studenome te u prosincu 2021. izdala opomene, ali nije poduzela mjere utuženja za nenaplaćena potraživanja koja su starija od dvije godine. Također, tijekom 2022. Podružnica Zagrebačke ceste nije pokrenula niti jedan sudski postupak protiv pravnih osoba/dužnika, a do rujna 2023. pokrenuta su četiri postupka za tri pravne osobe u ukupnom iznosu od 15.782,57 eura (118.914,00 kn). Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja kojima je određeno da se sva nenaplaćena potraživanja pravnih osoba (osim Grada) utužuju najkasnije u roku od dvije godine, a u slučaju kraćeg roka zastare najkasnije 30 dana prije isteka tog roka. Nadalje, Podružnica Tržnice Zagreb zaključila je u srpnju 2010. s vlasnikom obrta dva ugovora o zakupu poslovnog prostora na određeno vrijeme od sredine srpnja 2010. do konca 2012. Ugovoreni rok nije produljen zbog nepodmirenog dugovanja, a vlasnik obrta nastavio je koristiti prostor do listopada 2021. Navedena Podružnica utužila je potraživanja od vlasnika obrta za korištenje poslovnog prostora, osim potraživanja za razdoblje od lipnja 2020. do rujna 2021. (kada je prostor vraćen Podružnici Tržnice Zagreb), što nije u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja kojima je određeno da je u slučaju nemogućnosti naplate potraživanja za zakupnike poslovnog prostora određeno pokretanje sudskog ili drugog odgovarajućeg postupka radi naplate dužnog iznosa po ugovoru o zakupu poslovnog prostora. Prema dopisu odgovorne osobe Društva iz prosinca 2023. utuženje za razdoblje od lipnja 2020. do rujna 2021. u iznosu od 16.222,27 eura je u pripremi.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti mjeru utuženja nenaplaćenih potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja.

- Obračun zatezних kamata kod potraživanja od kupaca

Prihodi od zatezних kamata iz odnosa s nepovezanim društvima koncem 2021. iznosili su 3.968.020,00 kn, koncem 2022. iznosili su 3.970.601,00 kn, a koncem rujna 2023. iznose 372.901,25 eura (2.809.624,00 kn). Pravilnikom o naplati potraživanja iz prosinca 2011. određeno je da se fizičkim osobama, pravnim osobama (osim Grada) te zakupnicima poslovnih prostora obračunavaju zatezne kamate svaki mjesec za sva zakašnjela plaćanja i iskazuju u okviru ispostavljenog računa za usluge za tekući mjesec.

Podružnica Zagrebačke ceste je za 2021. obračunala zatezne kamate pravnim osobama početkom godine za prethodnu godinu, a za 2022. kamate nisu obračunavane. Prema obrazloženju odgovorne osobe navedene Podružnice iz prosinca 2023., zatezna kamata se obračunava jednom godišnje, odnosno početkom godine za prethodno razdoblje. Podružnica Robni terminali Zagreb ispostavila je račun koncem listopada 2022. za obračunane zatezne kamate za 2020. i 2021. jednoj pravnoj osobi u iznosu od 64.464,00 kn na temelju Ugovora i dodatka Ugovoru za poslove zastupanja u carinskom poslovanju zaključenih 2008. na neodređeno vrijeme, a drugoj pravnoj osobi u iznosu od 44.291,00 kn na temelju dva ugovora o zakupu poslovnih prostora zaključenih u 2020. na određeno vrijeme od pet godina. Navedene podružnice nisu obračunavale zatezne kamate svaki mjesec za sva zakašnjela plaćanja, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže svaki mjesec obračunavati zatezne kamate fizičkim osobama, pravnim osobama te zakupnicima poslovnih prostora na zakašnjela plaćanja te ih iskazivati u okviru ispostavljenog računa za usluge za tekući mjesec u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja.

- 3.2. U vezi s potraživanjima od Grada Društvo predlaže dopuniti navod „Dugotrajna potraživanja odnosila su se na potraživanja Korporativnih servisa (preuzeta od prijašnje Podružnice Upravljanje projektima) za zakupnine objekata javne namjene (osnovne i srednje škole, dječji vrtići, bazeni i drugi objekti javne namjene)“ na način da se u nastavku doda: „u skladu s tumačenjima IFRIC 12 Sporazumi o koncesijama za usluge prema kojem Društvo objekte javne namjene ne evidentira kao nekretninu već kao financijsku imovinu odnosno dugotrajna potraživanja od Grada.“

Nadalje, Društvo prihvaća nalog da se uredi naplata potraživanja s Gradom u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja te obrazlaže da će nastaviti poduzimati sve potrebne aktivnosti na provedbi istog. Također se navodi da je Društvo u fazi izrade prijedloga novog akta o upravljanju i naplati potraživanja kojim će se obuhvatiti i naplata potraživanja od Grada Zagreba te će se osigurati njegova primjena u redizajniranom procesu naplate potraživanja. Dodatno se naglašava da je riječ o naslijeđenom stanju koje se od 2011. godine nije unaprijedilo u pogledu centralnog upravljanja. Nadalje, navodi da je Društvo u procesu unapređenja upravljanja potraživanjima od pravnih osoba i građana, kako na nivou podružnica tako i na nivou Društva kroz informatičku podršku, a koja će postati operativna od lipnja 2024.

Trenutačno rukovodstvo prepoznalo je potrebu i poduzelo potrebne radnje za nabavu integriranog informacijskog sustava (SAP) koji će dovesti do željenog unapređenja upravljanja potraživanjima od pravnih osoba i građana, kako na nivou podružnica tako i na nivou Društva.

U vezi s nalogom da se donesu operativni i terminski planovi redovnog održavanja nerazvrstanih cesta s troškovnicima za sve radove iz programa i planova održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti redovnog održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada, da se nakon završetka svih radova sastavi i dostavi Gradu okončani obračun za izvedene radove, da se radovi obavljaju do ugovorene vrijednosti, a u slučaju izmjena i dopuna programa i planova održavanja nerazvrstanih cesta zakluče dodatci Ugovoru u skladu s donesenim izmjenama i dopunama programa i planova, Društvo smatra dane naloge djelomično neutemeljenim te ih djelomično prihvaća. Društvo obrazlaže da donosi višemjesečne planove i dnevne terminske planove koji su prihvaćeni od Grada Zagreba. Nadalje, navodi da je Podružnica Zagrebačke ceste temeljem članka 13. Ugovora dostavljala Gradu Zagrebu izvješća o izvršenju radova koja su sastavljena na temelju stvarno izvršenih radova. Također, navodi da je obvezom urednog vođenja financijske dokumentacije i očevidnika o izvršenim radovima s iskazom količina i cijena od strane podružnice Zagrebačke ceste, Grad obavljao kontrolu rada i utroška sredstava. Obrazlaže da je Podružnica vodila dokumentaciju o prijkopima i nepravilnostima kao i radovima na asfaltnom programu kroz aplikaciju e-Redar koju je implementirao Grad Zagreb. Temeljem svega navedenoga Podružnica Zagrebačke ceste je obavještavala Grad Zagreb o trošenju sredstava Ugovora te o nedostatnim sredstvima za izvršenje svih radova koji su nužni za održavanje sigurnosti u prometu. S obzirom na to da u 2021. nije donesen rebalans programa za 2021., nije niti sklopljen aneks Ugovora. Nadalje, navodi da je Podružnica Zagrebačke ceste Gradu Zagrebu ispostavila situacije za više izvedene radove, koje je isti vratio uz Obrazloženje da će se sredstva za plaćanje istih osigurati u proračunu za 2022. Navodi da su navedeni radovi iz 2021. plaćeni 8. prosinca 2022. (računi broj od 5799/22 do 5813/22). Također, obrazlaže da Podružnica Zagrebačke ceste s Gradom Zagrebom usuglašava redefiniciju budućih ugovornih obveza.

Nadalje, Društvo ne prihvaća i predlaže brisanje naloga da se pravovremeno zakluče ugovori kako bi se utvrdila međusobna prava i obveze te evidentirali poslovni događaji u poslovnim knjigama, da se pravodobno evidentiraju sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini kako bi financijski izvještaji pružili istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva u skladu sa Zakonom o računovodstvu te provoditi kontrolu vjerodostojnosti isprava prije unosa podataka iz knjigovodstvenih isprava u poslovne knjige Društva u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu Društvo navodi da naloge smatra neutemeljenim i obrazlaže da je riječ o izvanrednom poslovnom događaju koji je posljedica prirodne nepogode uzrokovane jakim potresom koji je u vrijeme drugih izvanrednih okolnosti (pandemija COVID-a) pogodio područje Zagreba i okolice te je Grad Zagreb radi osiguravanja uvjeta za normalno funkcioniranje grada i čišćenje od posljedica potresa objavio javni poziv za besplatno i pravilno zbrinjavanje građevinskog otpada unutar radne jedinice podružnice Zagrebačke ceste – Recikliranje građevinskog otpada (RGO). Tako je na području grada Zagreba 23. ožujka 2020. proglašena prirodna nepogoda uzrokovana potresom.

Grad Zagreb je nakon potresa na svojim stranicama, 28. ožujka 2020. objavio JAVNI POZIV građanima, a posebno prijevoznicima za besplatno i pravilno zbrinjavanje građevinskog otpada – Objava Grada Zagreba (nadležnog gradskog ureda) za odvoz i odlaganje građevinskog otpada na adresi Tišinska ulica 26 (Jakuševac), unutar radne jedinice Recikliranje građevinskog otpada (RGO) Zagrebačkih cesta, bez ograničenja u količini. Otpad od potresa nastao je tijekom 2020. i 2021., a zapriman je, skladišten i oporabljivan na lokaciji radne jedinice Podružnice (RGO). Podružnica je tijekom 2020. u Radnoj jedinici RGO zaprimila pet puta veću količinu građevinskog otpada u odnosu na 2019., a tijekom 2021. dva puta veću količinu građevinskog otpada u odnosu na 2019. Podružnica je predmetnu količinu prijavila putem propisanih obrazaca. Nadležni gradski ured zadužen za verifikaciju količina je 10. svibnja 2021. verificirao navedene količine za 2020., a 16. ožujka 2022. količine za 2021. čime je potvrđeno da se povećanje količina odnosi na količine građevinskog otpada od potresa. Sav zaprimljeni otpad je izvagan, unesen u elektronički očevidnik o nastanku i tijeku otpada (eONTO) te je prijavljen u Registar onečišćavanja okoliša (ROO). Druga razina verifikacije je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja koje je u listopadu 2021. objavilo Izvješće o gospodarenju građevnim otpadom u 2020. u kojem je verificirana količina otpada koja je zaprimljena na lokaciju podružnice Zagrebačkih cesta – postrojenje za reciklažu građevnog otpada (RGO). Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je u listopadu 2022. objavilo Izvješće o gospodarenju građevnim otpadom u 2021. u kojem je verificirana ukupna količina otpada koja se može dovesti u vezu sa zagrebačkim potresom i koja je odvožena na lokaciju Podružnice. Količinom građevinskog otpada od potresa koju je operater prijavio, a nadležno tijelo verificiralo, smatra se količina koja je razlika između ukupno zaprimljene količine građevinskog otpada tijekom 2020. i 2021. i zaprimljene količine građevinskog otpada prethodne godine (2019.). Navedeni model izračuna količine otpada koji je nastao od potresa potvrđen je u svibnju 2021. odnosno ožujku 2022. za prethodne godine od strane nadležnog gradskog ureda, a u listopadu tekuće godine taj podatak je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja prenijelo u svom godišnjem izvješću te stoga Zagrebački holding nije mogao točno definirati količine otpada od potresa ranije od 10. svibnja 2021., odnosno 16. ožujka 2022. Navedeni model izračuna količine otpada koji je nastao od potresa potvrđen je tek u listopadu 2022. za prethodnu godinu od strane Ministarstva te stoga Društvo nije moglo točno definirati količine otpada od potresa ranije od listopada 2022. U rujnu/listopadu 2022. izrađen je elaborat „Postupanje sa građevinskim otpadom nastalim djelovanjem potresa i nakon potresa na području Grada Zagreba“, gdje su rezimirane količine pristiglog otpada u 2020., 2021. i 2022., te su zaprimljene količine otpada uspoređene s predpotresnom godinom čime se utvrdila količina otpada koja se pripisuje potresu, za svaku godinu. Također je za potrebe izrade elaborata i izračuna cijena uporabe i skladištenja, zatraženo istraživanje tržišta te je Podružnica tek tada definirala cijenu uporabe i skladištenja prema tržišnoj vrijednosti, što je i uneseno u elaborat. Tek po izračunu i verificiranju točne količine otpada nastalog od potresa (listopad 2022.) Podružnica je poduzela potrebne radnje te sukladno Elaboratu prijavila navedene količine prema Gradu Zagrebu, odnosno Fondu solidarnosti, sklopila Ugovor o podmirenju troškova skladištenja i uporabe građevinskog otpada na području Grada Zagreba nakon potresa zaključenog između Društva i Grada koncem prosinca 2022. s primjenom od 1. siječnja 2023. te ispostavila račune Gradu Zagrebu tek u siječnju 2023. kada su stečeni uvjeti za izdavanje računa. Također, Društvo obrazlaže da su iz perspektive Međunarodnih računovodstvenih standarda, uvjeti za priznavanje prihoda ispunjeni tek u 2022. kad je postalo izvjesno da će Društvo od Grada Zagreba naplatiti naknadu za izvršenu uslugu skladištenja i uporabe građevinskog otpada od potresa, tj., kada je postalo „vjerojatno da će buduće ekonomske koristi pritrjecati u subjekt i kada se te koristi mogu pouzdano izmjeriti“.

Stoga je sav prihod od usluge skladištenja i oporabe građevinskog otpada od potresa računovodstveno priznat u 2022. Tijekom 2020. i 2021. nije bilo evidentiranih potraživanja od Grada Zagreba jer su se, kako je prethodno navedeno, tek krajem 2022. sklapanjem ugovora s Gradom Zagrebom stekli uvjeti za računovodstveno priznavanje prihoda. Također, Društvo predlaže izmijeniti navod „Nadalje, dokument (temeljnica) na temelju kojega su koncem prosinca 2022. u poslovnim knjigama evidentirani obračunati prihodi (nedospjela naplata prihoda) u ukupnom iznosu od 255.760.464,00 kn (33.945.247,00 eura).“ na način da glasi: „Na temelju sklopljenog Ugovora i računa izdanih u siječnju 2023. za isporuke iz 2020., 2021. i 2022., koncem prosinca 2022. u poslovnim knjigama evidentirani su obračunati prihodi (nedospjela naplata prihoda) u ukupnom iznosu od 255.760.464,00 kn (33.945.247,00 eura)“. Dodatno obrazlaže da Podružnice Zagrebačkog holdinga d.o.o. koriste djelomično „stare“ računovodstveno informacijske sustave u kojima u području predviđenom za potpis nisu ažurirani podaci. Rukovoditelj računovodstva i voditelj podružnice nisu trebali potpisati temeljnicu unosa i knjiženja izlaznih računa u poslovne knjige, ista je potpisana od strane osobe koja je evidentirala poslovnu promjenu u poslovne knjige na temelju izlaznih računa prema Gradu Zagrebu koji su potpisani i odobreni za izdavanje od strane odgovorne osobe podružnice, voditelja podružnice. Temeljnica unosa nije jedina knjigovodstvena isprava kojom je evidentiran poslovni događaj, nego je dio dokumentacije u koju spadaju i ugovor na temelju kojeg je izdan račun i računi koji su odobreni od strane odgovorne osobe. Na taj način su poštovane odredbe iz članka 9. Zakona o računovodstvu. Od lipnja 2021. Društvo za sve svoje poslovne odnose s Gradom Zagrebom pravovremeno zaključuje ugovore.

Vezano za nalog da je potrebno poduzeti aktivnosti radi utvrđivanja konačnog iznosa zakupnine između Društva i Grada u skladu s odredbama predugovora o zakupu Društvo predlaže brisati s obzirom na to da je isti provelo sklapanjem Ugovora s Gradom Zagrebom 14. prosinca 2023. po kojem je ugovorena zakupnina u iznosu 221.220,77 eura te uskladiti pripadajuće navode.

Društvo prihvaća nalog da se na dospjela potraživanja od Grada obračunaju zatezne kamate u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima.

Društvo smatra neutemeljenim i predlaže brisanje naloga da se u poslovnim knjigama evidentiraju poslovni događaji na temelju vjerodostojnih i urednih knjigovodstvenih isprava sastavljenih na način da osiguravaju pravodobni nadzor u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Navodi da su potraživanja podružnice Zagrebačke ceste potraživanja prema Gradu Zagrebu za zadnje rate kredita koje Grad Zagreb nije podmirio iz 2002., koja su 2010. vrijednosno usklađena po odluci Uprave, a rok za čuvanje računovodstvene dokumentacije je jedanaest godina sukladno Zakonu o računovodstvu. Za navedeno potraživanje je nakon donošenja odluke o vrijednosnom usklađenju 2010. trebalo donijeti odluku o isknjiženju iz poslovnih knjiga zbog nemogućnosti naplate. Uzevši u obzir navedeno, skreće se pozornost da su istekli rokovi za obvezu čuvanja predmetne dokumentacije te da je nakon provedenog vrijednosnog usklađenja i protoka zastarnih rokova trebalo donijeti odluku o isknjiženju navedenih potraživanja zbog nemogućnosti naplate. Isto vrijedi i za navod vezan uz potraživanja nastala u ZGOS-u od Grada Zagreba te se predlaže uskladiti pripadajuće navode.

Društvo prihvaća nalog vezano za poduzimanje mjera utuženja nenaplaćenih potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja te će nastaviti poduzimati sve potrebne aktivnosti.

Društvo prihvaća nalog da svaki mjesec obračunava zatezne kamate fizičkim osobama, pravnim osobama te zakupnicima poslovnih prostora na zakašnjela plaćanja te ih iskazuje u okviru ispostavljenog računa za usluge za tekući mjesec u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja te će bez odlaganja nastaviti poduzimati sve potrebne aktivnosti. Društvo obrazlaže da postupa u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja te je tako spornog zakupnika utužilo za 173.888,94 eura, a preostali dio potraživanja nastalog za vrijeme korištenja prostora bez valjane pravne osnove od 6. lipnja 2020. do 30. rujna 2021. u iznosu od 122.226,74 kn (16.222,27 eura) pripremljen je za utuženje i dodijeljen odvjetniku te se očekuju skoro utuženje.

- 3.3. Državni ured za reviziju ostaje pri navodima vezanim za obvezu donošenja operativnih i terminskih planova redovnog održavanja s troškovnicima za sve radove iz programa i planova, s obzirom na to da je odredbama članka 7. Ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti redovitog održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada Zagreba u 2021. ugovoreno donošenje operativnih i terminskih planova. Također, odredbom članka 13. navedenog Ugovora određeno je da će Podružnica Zagrebačke ceste koncem 2021., nakon završetka svih radova u 2021., sastaviti i dostaviti Gradu okončani obračun za izvedene radove s jediničnim cijenama i količinama radova prema područjima gradskih četvrti i mjesnih odbora, najviše do iznosa od 217.524.633,00 kn s porezom na dodanu vrijednost koji je programima i planovima predviđen za realizaciju radova u 2021.

Državni ured za reviziju ostaje pri navodu vezano za pravovremeno zaključivanje ugovora kako bi se utvrdila međusobna prava i obveze te evidentirali poslovni događaji u poslovnim knjigama. Također, ostaje pri navodima da se pravodobno evidentiraju sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini kako bi financijski izvještaji pružili istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva te provođenje kontrole vjerodostojnosti isprava prije unosa podataka iz knjigovodstvenih isprava u poslovne knjige Društva u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

Naime, Ugovor o podmiranju troškova skladištenja i uporabe građevinskog otpada na području Grada Zagreba nakon potresa zaključen je između Društva i Grada 30. prosinca 2022., a u primjeni je od 1. siječnja 2023. S obzirom na navedeno Društvo je trebalo pravodobno poduzimati aktivnosti u vezi sa zaključenjem ugovora kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze te cijene usluga skladištenja i uporabe građevinskog otpada u cilju priznavanja prihoda na temelju nastanka poslovnog događaja, odnosno stupnja dovršenosti usluge jer su usluge skladištenja i uporabe građevinskog otpada obavljene tijekom 2020., 2021. i 2022., a evidentirane su u poslovnim knjigama koncem 2022.

U dostavljenoj dokumentaciji Društva u prilogu navedene temeljnice od 24. siječnja 2023. su računi za obavljene usluge izdani 16. i 17. siječnja 2023. odnosno prije sastavljanja temeljnica na temelju koje je evidentirana nedospjela naplata prihoda. S obzirom na to da su računi za obavljenju uslugu izdani 16. i 17. siječnja 2023., iz navedenog proizlazi da nije bilo osnove za evidentiranje nedospjele naplate prihoda koncem 2022. jer su računi za obavljene usluge izdani u siječnju 2023. zbog čega nisu mogli biti podloga za evidentiranje nedospjele naplate prihoda u prosincu 2022. Nadalje, dostavljena temeljnica nije potpisana odnosno odobrena od rukovoditelja računovodstva i voditelja Podružnice Zagrebačke ceste, što nije u skladu s odredbama članka 9. Zakona o računovodstvu kojim je, između ostalog, propisano da knjigovodstvena isprava mora biti vjerodostojna, uredna i sastavljena na način da osigurava pravodobni nadzor.

Osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika ili osoba na koju je internim pravilima i procedurama prenesena ovlast za potpisivanje knjigovodstvene isprave jamči svojim potpisom na izdanoj knjigovodstvenoj ispravi da je ona vjerodostojna i uredna i ima potreban sadržaj. Također, prije unosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige poduzetnik ili osoba koju on odredi dužna je provjeriti vjerodostojnost knjigovodstvene isprave te istu potpisati ili odobriti na način iz kojeg se može jednoznačno utvrditi njezin identitet.

Državni ured za reviziju ostaje pri navodu da je trebalo zaključiti ugovore o zakupu objekata radi uređenja međusobnih prava i obveza Grada i Društva. Društvo je u veljači 2024. dostavilo Ugovor o korištenju objekta XII. gimnazije i pružanju usluga Gradu Zagrebu u svrhu provođenja odgojno-obrazovnih i sportskih politika Grada Zagreba. S obzirom na navedeno potrebno je također ugovorom utvrditi zakupninu za Dom za starije osobe Markuševac.

Državni ured za reviziju ostaje pri navodu da se u poslovnim knjigama evidentiraju poslovni događaji na temelju vjerodostojnih i urednih knjigovodstvenih isprava sastavljenih na način da osiguravaju pravodobni nadzor u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu s obzirom na to da su u poslovnim knjigama evidentirana potraživanja iz 2000. i 2001., a Društvo nije dostavilo dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo na što se odnose navedena potraživanja, kao i da su poduzimane aktivnosti radi ocjene mogućnosti naplate ovih potraživanja. Prema odredbama članka 7., stavka 3. Zakona o računovodstvu poduzetnik je dužan organizirati prikupljanje i sastavljanje knjigovodstvenih isprava, vođenje poslovnih knjiga te sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja na način da je moguće provjeriti poslovne događaje, financijski položaj i uspješnost poslovanja poduzetnika.

4. Obveze

- 4.1. Ukupne obveze koncem 2021. iznosile su 5.506.302.782,00 kn, od čega su dugoročne obveze u iznosu od 3.597.750.163,00 kn te kratkoročne obveze u iznosu od 1.908.552.619,00 kn. Dugoročne obveze odnosile su se na obveze po vrijednosnim papirima (obveznice) u iznosu od 2.280.618.803,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 555.225.886,00 kn, obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 390.969.164,00 kn, odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 362.977.171,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 7.794.535,00 kn te druge dugoročne obveze u iznosu od 164.604,00 kn. Kratkoročne obveze odnosile su se na obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 1.120.161.980,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 233.829.669,00 kn, druge kratkoročne obveze u iznosu od 230.010.742,00 kn, obveze za zajmove i depozite poduzetnika unutar grupe u iznosu od 170.535.221,00 kn, obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 54.142.464,00 kn, obveze prema zaposlenicima u iznosu od 41.900.922,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 37.577.294,00 kn i obveze za predujmove u iznosu od 20.394.327,00 kn.

Ukupne obveze koncem 2022. iznosile su 5.696.663.420,00 kn, od čega su dugoročne obveze u iznosu od 2.621.659.182,00 kn te kratkoročne obveze u iznosu od 3.075.004.238,00 kn.

Dugoročne obveze odnosile su se na obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 1.723.314.512,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 525.494.224,00 kn, odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 365.916.949,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 6.825.995,00 kn te druge dugoročne obveze u iznosu od 107.502,00 kn.

Kratkoročne obveze odnosile su se na obveze po vrijednosnim papirima u iznosu od 2.289.969.433,00 kn, obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 164.432.863,00 kn, druge kratkoročne obveze u iznosu od 155.280.252,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 151.751.951,00 kn, obveze za zajmove i depozite poduzetnika unutar grupe u iznosu od 139.525.127,00 kn, obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 83.933.671,00 kn, obveze prema zaposlenicima u iznosu od 38.988.549,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 28.295.878,00 kn i obveze za predujmove u iznosu od 22.826.511,00 kn.

Koncem rujna 2023. ukupne obveze iznose 723.420.109,14 eura (5.450.608.812,00 kn), od čega su dugoročne obveze u iznosu od 631.478.777,15 eura (4.757.876.846,00 kn) te kratkoročne obveze u iznosu od 91.941.331,99 eura (692.731.966,00 kn). Dugoročne obveze odnose se na obveze po vrijednosnim papirima u iznosu od 304.476.323,66 eura (2.294.076.860,00 kn), obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 210.543.476,79 eura (1.586.339.826,00 kn), obveze prema dobavljačima u iznosu od 66.768.311,09 eura (503.065.840,00 kn), odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 48.968.323,67 eura (368.951.835,00 kn), obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 712.187,67 eura (5.365.978,00 kn) te druge dugoročne obveze u iznosu od 10.154,27 eura (76.507,00 kn). Kratkoročne obveze odnose se na obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 27.716.206,84 eura (208.827.761,00 kn), obveze prema dobavljačima u iznosu od 16.393.997,09 eura (123.520.571,00 kn), druge kratkoročne obveze u iznosu od 14.319.719,99 eura (107.891.930,00 kn), obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 17.767.760,11 eura (133.871.189,00 kn), obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 4.766.404,44 eura (35.912.474,00 kn), obveze prema zaposlenicima u iznosu od 6.058.669,89 eura (45.649.048,00 kn), obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 2.873.790,15 eura (21.652.572,00 kn) te obveze za predujmove u iznosu od 2.044.783,48 eura (15.406.421,00 kn).

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za upravljanje likvidnosti i zaduživanje te pozajmice.

– Upravljanje likvidnosti i zaduživanje

Obveze prema dobavljačima koncem prosinca 2021. iznosile su 233.829.669,00 kn. Odnosile su se na nedospjele obveze u iznosu od 118.577.058,00 kn i dospjele obveze u iznosu od 115.252.611,00 kn. Dospjele obveze u iznosu od 115.252.611,00 kn odnosile su se na dospjele obveze s rokom do 30 dana u iznosu od 52.264.852,00 kn, od 31 do 60 dana u iznosu od 33.605.350,00 kn, od 61 do 90 dana u iznosu od 19.876.581,00 kn, od 91 do 180 dana u iznosu od 335.889,00 kn, od 181 do 365 dana u iznosu od 5.716.828,00 kn te više od 365 dana u iznosu od 3.453.111,00 kn. Obveze prema dobavljačima koncem prosinca 2022. iznosile su 151.751.950,00 kn.

Odnosile su se na nedospjele obveze u iznosu od 134.438.377,00 kn i dospjele obveze u iznosu od 17.313.573,00 kn. Dospjele obveze u iznosu od 17.313.573,00 kn odnosile su se na dospjele obveze s rokom do 30 dana u iznosu od 11.471.748,00 kn, od 31 do 60 dana u iznosu od 507.893,00 kn, od 61 do 90 dana u iznosu od 3.108.233,00 kn, od 91 do 180 dana u iznosu od 1.251.980,00 kn, od 181 do 365 dana u iznosu od 84.350,00 kn te više od 365 dana u iznosu od 889.369,00 kn.

Obveze prema dobavljačima koncem rujna 2023. iznose 16.393.997,09 eura (123.520.571,00 kn). Odnose se na nedospjele obveze u iznosu od 13.134.567,02 eura (98.962.395,00 kn) i dospjele obveze u iznosu od 3.259.430,07 eura (24.558.176,00 kn).

Dospjele obveze u iznosu od 3.259.430,07 eura (24.558.176,00 kn) odnose se na dospjele obveze s rokom do 30 dana u iznosu od 850.003,42 eura (6.404.351,00 kn), od 31 do 60 dana u iznosu od 1.400.203,68 eura (10.549.835,00 kn), od 61 do 90 dana u iznosu od 42.377,28 eura (319.292,00 kn), od 91 do 180 dana u iznosu od 651.780,21 euro (4.910.837,00 kn), od 181 do 365 dana u iznosu od 217.848,91 euro (1.641.383,00 kn) te više od 365 dana u iznosu od 97.216,57 eura (732.478,00 kn).

Koeficijent zaduženosti pokazuje koliko je ukupne imovine financirano iz tuđih izvora, a optimalno je da to bude do 50,0 %. Koeficijent zaduženosti Društva za 2021. i 2022. iznosi 0,6, što ukazuje da je 60,0 % ukupne imovine financirano iz tuđih izvora. Koeficijent zaduženosti Društva za devet mjeseci 2023. iznosi 0,5, što ukazuje da je 50,0 % ukupne imovine financirano iz tuđih izvora.

Koeficijent tekuće likvidnosti odražava mogućnost ostvarenja solventnosti. Standardna veličina ovog pokazatelja je 2, što znači da bi tekuća imovina trebala biti barem dvostruko veća od tekućih obveza da bi ih Društvo bilo sposobno podmiriti. Koeficijent tekuće likvidnosti Društva za 2021. i 2022. iznosio je 0,4, a za devet mjeseci 2023. iznosi 1,7, što ukazuje da je Društvo poboljšalo koeficijent likvidnosti u odnosu na 2021. i 2022., ali i nadalje koeficijent tekuće likvidnosti nije zadovoljavajući.

Prema Izvješću o financijskom stanju Društva Službe za financije iz prosinca 2021., utvrđeno je da je zbog nedostatka informacijske podrške i nepostojanja jedinstvenog informacijskog sustava u Društvu prisutan problem kontrole i upravljanja priljevima i odljevima novčanih sredstava, a praćenje dospjelih obveza ustrojeno je na način da se tjedno prikupljaju izvještaji od podružnica o dospjelim obvezama te Služba za financije nema u cijelosti pouzdane podatke o dospjelim obvezama. Također, prema navedenom Izvješću, podaci o nedospjelim obvezama prikupljaju se od podružnica na temelju procjene podružnica, a pribavljeni podaci nisu pouzdani za donošenje poslovnih odluka. Nadalje, Služba za financije nema nadležnost niti dnevni uvid u financijske transakcije i politiku plaćanja obveza povezanih društava.

Nadzorni odbor je sredinom prosinca 2021. donio Zaključak kojim se Uprava Društva zadužuje da do kraja prvog tromjesečja 2022. donese pravilnik za povezana društva za upravljanje likvidnosti i obvezama. Navedeni pravilnik nije donesen.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti pravilnik za povezana društva za upravljanje likvidnosti i obvezama u skladu sa Zaključkom Nadzornog odbora.

– Pozajmice

Obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe koncem 2021. iznosile su 170.535.221,00 kn, što je 70.178.554,00 kn ili 70,0 % više u odnosu na 2020. zbog produljenja rokova otplate primljenih pozajmica i ugovaranja novih pozajmica tijekom 2021.

Odnosile su se na obveze za kratkoročne pozajmice od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 170.000.000,00 kn i obveze za kamate na kratkoročne zajmove od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 535.221,00 kn na temelju osam ugovora o pozajmicama u iznosu od 180.000.000,00 kn zaključenih s tri trgovačka društva i ustanovom unutar grupe. Ugovori su zaključeni u razdoblju od prosinca 2017. do studenoga 2021. uz rokove povrata pozajmica od 15 dana do jedne godine i uz kamatne stope od 2,0 % do 3,0 %. Dodacima ugovora produljen je rok povrata pozajmica do četiri godine.

Za šest ugovora o primljenim pozajmicama od poduzetnika unutar grupe koji su zaključeni u razdoblju od prosinca 2017. do studenoga 2021. uz rokove povrata pozajmica od 15 dana do jedne godine, Uprava je donijela odluke o odobrenju zaključenja ugovora o pozajmicama, a za dva ugovora o pozajmicama koje je potpisao član Uprave koncem lipnja 2021. u iznosu od 40.000.000,00 kn nisu donesene odluke Uprave o odobrenju zaključenja ugovora o pozajmicama. Također, kod četiri zaključena ugovora u vrijednosti od 117.000.000,00 kn namjena pozajmica nije utvrđena, a kod četiri ugovora u vrijednosti od 63.000.000,00 kn utvrđena je namjena (za tekuću likvidnost Društva).

Ukupne obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe koncem 2022. iznosile su 139.525.127,00 kn, od čega od Ustanove Gradska ljekarna Zagreb u iznosu od 107.000.000,00 kn, od Gradske Plinare Zagreb d.o.o. u iznosu od 25.951.849,00 kn te od Zagreb plakat d.o.o. u iznosu od 6.212.213,00 kn.

Društvo je u veljači 2022. primilo kratkoročnu pozajmicu od trgovačkog društva unutar grupe u iznosu od 20.000.000,00 kn, s kamatnom stopom 2,56 % i dospijećem u svibnju 2022. Pozajmica je vraćena u studenome 2022. Također, Društvo je u prosincu 2022. primilo kratkoročnu pozajmicu od trgovačkog društva unutar grupe u iznosu od 25.951.849,00 kn, s kamatnom stopom 2,68 % i dospijećem u lipnju 2023., a u srpnju 2023. zaključen je dodatak ugovoru kojim je dospijeće pozajmice produljeno do konca prosinca 2023. te je ugovorena kamatna stopa smanjena na 2,40 %.

Obveze za zajmove i depozite od poduzetnika unutar grupe koncem rujna 2023. iznose 17.767.760,11 eura (133.871.189,00 kn).

Postupak primanja pozajmica započinje odlukom Uprave o odobravanju zaključenja pojedinog ugovora o pozajmici. Pozajmice su primljene na temelju ugovora o pozajmici koji sadrži podatke o iznosu pozajmice, datumu uplate pozajmice, dospijeću, kamatnoj stopi, načinu vraćanja pozajmice te broju primjeraka ugovora. Osim navedenog pojedini ugovori sadrže podatke o namjeni pozajmice, načinu prestanka ugovora prije isteka roka te instrumentu osiguranja. Također, za pojedine pozajmice zaključeni su dodaci ugovora kojima je produljeno dospijeće pozajmice te promijenjena ugovorena kamatna stopa. Društvo nije donijelo unutarnji akt kojim bi bila uređena procedura zaduživanja putem pozajmica odnosno u kojim slučajevima se Društvo može zadužiti putem pozajmica, u slučaju opravdanih razloga tko pokreće postupak, tko donosi odluke i odobrava zaduživanje.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom urediti proceduru zaduživanja putem pozajmica odnosno u kojim slučajevima se Društvo može zadužiti putem pozajmica, u slučaju opravdanih razloga tko pokreće postupak, tko donosi odluke i odobrava zaduživanje.

- 4.2. *Društvo prihvaća nalog da se donese pravilnik za povezana društva za upravljanje likvidnosti i obvezama u skladu sa Zaključkom Nadzornog odbora te obrazlaže da će postupiti po istom.*

Društvo prihvaća preporuku da unutarnjim aktom uredi proceduru zaduživanja putem pozajmica odnosno u kojim slučajevima se Društvo može zadužiti putem pozajmica, u slučaju opravdanih razloga tko pokreće postupak, tko donosi odluke i odobrava zaduživanje te obrazlaže da će postupiti po istoj. Također, Društvo obrazlaže da trenutno nema unutarnji akt kojim bi bila uređena procedura zaduživanja, no postoji uređen i definiran proces kako kratkoročnog tako i dugoročnog zaduživanja kojim je definirano odobravanje od strane upravljačkih tijela Društva. Nadležni Sektor za financije prikuplja informacije o raspoloživim viškovima novčanih sredstava, rokovima na koje se ista mogu plasirati i kamatnim stopama te Upravi Društva predlaže donošenje odluke kojom se odobrava zaduživanje kod ovisnih društava, ukoliko se radi o kratkoročnom zaduživanju. Nakon odluke Uprave, podnosi se zahtjev ovisnom društvu za odobravanje pozajmice. Ovisno Društvo doznajuje sredstva na žiroračun Društva. Pozajmicama se nadalje upravlja u okviru Sektora za financije (obračuni kamata, plaćanja kamata i povrati pozajmicama u rokovima dospijeća i drugo) te se kroz redovna tromjesečna izvješća informira NO o stanju obveza prema primljenim zajmovima.

5. Javna nabava

5.1. Društvo je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Grad i Društvo zaključili su u siječnju 2021., veljači 2022. te veljači 2023. Sporazum o reguliranju međusobnih prava i obveza u postupcima javne nabave, prema kojima postupke javne nabave provodi Grad kao Središnje tijelo za nabavu te nakon provedenih postupaka s odabranim ponuditeljima zaključuje okvirne sporazume i ugovore o javnoj nabavi, vodi i objavljuje Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, pohranjuje dokumentaciju o svakom provedenom postupku javne nabave i drugo. Također, navedeno je da u odnosu na plaćanja i kontrolu izvršenja okvirnih sporazuma i ugovora o javnoj nabavi Društvo zadržava položaj i ovlasti naručitelja u smislu odredbi Zakona o javnoj nabavi te je obvezno kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom.

Služba za nabavu Društva samostalno provodi postupke jednostavne nabave u skladu s odredbama Pravilnika o postupku provođenja jednostavne nabave u Zagrebačkom holdingu d.o.o. iz travnja 2019. i prosinca 2022. Planom nabave za 2021. te Izmjenama i dopunama Plana nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.225.230.256,00 kn. Tijekom 2021. na temelju okvirnih sporazuma zaključenih u razdoblju od 2017. do 2020. zaključena su 242 ugovora za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 811.469.875,00 kn te je zaključeno deset okvirnih sporazuma za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 74.040.000,00 kn. Nadalje, za 434 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 22.590.521,00 kn zaključeni su ugovori i ispostavljene narudžbenice, a za 211 predmeta nabave roba, usluga i radova u vrijednosti do 20.000,00 kn zaključeni su ugovori i ispostavljene narudžbenice u vrijednosti od 473.261,00 kn. Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2021., ukupna vrijednost jednostavne nabave iznosila je 22.841.097,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu robe odnosi 9.601.262,00 kn, usluga 9.859.745,00 kn i radova 3.380.090,00 kn. Također, zaključena su 924 ugovora na temelju okvirnih sporazuma ukupne vrijednosti nabave 567.529.123,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu usluga odnosilo 265.794.095,00 kn, roba 220.561.603,00 kn i radova 81.173.425,00 kn.

Planom nabave za 2022. te Izmjenama i dopunama Plana nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.491.136.363,00 kn. Tijekom 2022. na temelju okvirnih sporazuma zaključenih u razdoblju od 2018. do 2021. zaključena su 164 ugovora za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 194.830.348,00 kn, 918 ugovor-narudžbenica u vrijednosti od 40.024.379,00 kn te je zaključeno 210 okvirnih sporazuma za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.054.957.630,00 kn. Nadalje, za 412 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 35.194.150,00 kn zaključeni su ugovori i ispostavljene narudžbenice, a za 57 predmeta nabave roba, usluga i radova u vrijednosti do 20.000,00 kn zaključeni su ugovori i ispostavljene narudžbenice u vrijednosti od 424.961,00 kn.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2022., ukupna vrijednost jednostavne nabave iznosila je 33.642.677,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu robe odnosi 19.531.899,00 kn, usluga 11.685.294,00 kn i radova 2.425.484,00 kn. Također, zaključeno je 578 ugovora na temelju okvirnih sporazuma ukupne vrijednosti nabave 435.978.232,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu roba odnosi 218.370.292,00 kn, usluga 172.884.924,00 kn i radova 44.723.016,00 kn.

Planom nabave za 2023. te Izmjenama i dopunama Plana nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 223.720.821,72 eura (1.685.624.531,00 kn).

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za planove nabave i ulaganja u dugotrajnu imovinu, opravdanost korištenja vanjskih usluga, najam vozila te provedbu postupaka jednostavne nabave.

– Planovi nabave i ulaganja u dugotrajnu imovinu

Plan nabave roba, radova i usluga za 2021. donijela je Uprava koncem svibnja 2021. procijenjene vrijednosti od 1.218.992.204,00 kn. Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2021. donesenim koncem prosinca 2021. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.225.230.256,00 kn. Prema Izvješću o radu Službe za nabavu iz travnja 2022. nabava roba, radova i usluga za 2021. ostvarena je u vrijednosti od 525.997.205,00 kn ili 57,1 % manje u odnosu na plan.

Plan nabave roba, radova i usluga za 2022. donijela je Uprava koncem veljače 2022. procijenjene vrijednosti od 1.121.832.952,00 kn. Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2022. donesenim koncem prosinca 2022. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.491.136.363,00 kn. Prema Izvješću o radu Službe za nabavu iz travnja 2023. nabava roba, radova i usluga za 2022. ostvarena je u vrijednosti od 638.441.878,00 kn ili 57,2 % manje u odnosu na plan. Vrijednost provedenih postupaka nabave za 2021. i 2022., u odnosu na planiranu je manja jer je Društvo u Planu nabave za 2021. planiralo 93,5 %, a za 2022. je planiralo 85,4 % postupaka nabave u cilju zaključenja okvirnog sporazuma, odnosno za postupke nabave procijenjena vrijednost nabave iskazana je za razdoblje dulje od jedne godine. Plan nabave roba, radova i usluga za 2023. donijela je Uprava sredinom svibnja 2023. procijenjene vrijednosti od 150.662.926,81 euro (1.135.169.822,00 kn).

Planovi nabave roba, radova i usluga za 2021., 2022. i 2023. nisu doneseni pravodobno. Odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi propisano je da je naručitelj obavezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati prema potrebi. Također, odredbom članka 3. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi određeno je da plan nabave donosi čelnik naručitelja za proračunsku ili poslovnu godinu najkasnije u roku od 30 dana od dana njegovog donošenja proračuna ili financijskog plana.

Ulaganja u dugotrajnu imovinu za 2021. planirana su u vrijednosti od 284.066.080,00 kn, a ostvarena su u vrijednosti od 90.481.634,00 kn, što je 193.584.446,00 kn ili 68,1 % manje u odnosu na plan. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Društva iz lipnja 2022., ulaganja u dugotrajnu imovinu ostvarena su manje od planiranih jer su tijekom 2021. bile tri promjene Uprave, što je dovelo do usporavanja svih poslovnih procesa, kao i procesa javne nabave. Ulaganja u dugotrajnu imovinu za 2022. planirana su u vrijednosti od 411.769.000,00 kn, a ostvarena su u vrijednosti od 148.485.000,00 kn, što je 263.284.000,00 kn ili 63,9 % manje u odnosu na plan. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Društva iz prosinca 2023., ulaganja u dugotrajnu imovinu ostvarena su manje od planiranih jer se od pojedinih ulaganja odustalo zbog izmijenjenih tržišnih i gospodarskih okolnosti, rasta cijena sirovina, građevinskog materijala i građevinskih usluga, neplaniranih dodatnih troškova zbog dodatno potrebnih radova; značajne organizacijske promjene unutar Društva te izmjene u redoslijed ulaganja u infrastrukturu. Ulaganja u dugotrajnu imovinu za 2023. planirana su u vrijednosti od 99.019.544,00 eura (746.062.754,00 kn), a prema polugodišnjem Izvješću Društva za 2023. ostvarena su u vrijednosti od 4.529.000,00 eura (34.123.751,00 kn), što je 94.490.544,00 eura (711.939.004,00 kn), odnosno 95,4 % manje u odnosu na plan.

S obzirom na ostvarenje plana ulaganja u dugotrajnu imovinu proizlazi da ulaganja u dugotrajnu imovinu nisu planirana na temelju stvarnih potreba.

Državni ured za reviziju nalaže donositi plan nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi. Preporučuje planirati ulaganja u dugotrajnu imovinu prema stvarnim potrebama.

– Opravdanost korištenja vanjskih usluga

Od lipnja 2018. do ožujka 2019. proveden je otvoreni postupak javne nabave za uslugu malčiranja (usitnjavanja) samoniklog grmlja i drveća, rušenje drveća te frezanje panjeva i korijenja procijenjene vrijednosti nabave u iznosu od 3.000.000,00 kn s planiranim trajanjem ugovora četiri godine.

Okvirni sporazum zaključen je u ožujku 2019. s tri ponuditelja (dostavljene ponude u iznosima od 1.175.000,00 kn, 1.395.000,00 kn i 1.700.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost) u iznosu od 398.168,00 kn na razdoblje od četiri godine. Nakon provedenog nadmetanja između odabranih ponuditelja, zaključena su tri ugovora za uslugu malčiranja u ukupnom iznosu od 164.750,00 kn, što čini 41,4 % vrijednosti okvirnog ugovora te je Društvo pribavilo usluge u iznosu od 120.354,00 kn, što čini 30,2 % ugovorenog iznosa. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe iz lipnja 2022. uslugu malčiranja obavili su zaposlenici Podružnice Zrinjevac.

Društvo je u 2023. provelo postupak javne nabave u cilju zaključenja okvirnog sporazuma s pet gospodarskih subjekata na razdoblje od dvije godine za usluge malčiranja samoniklog grmlja i drveća, rušenja drveća i rezanja panjeva i korijenja procijenjene vrijednosti nabave u iznosu od 150.000,00 eura (1.130.175,00 kn). Okvirni sporazum za usluge malčiranja zaključen je u studenome 2023. s pet ponuditelja u ukupnom iznosu od 553.250,00 eura (4.168.462,00 kn) bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno u ukupnom iznosu od 691.563,00 eura (5.210.581,00 kn) s porezom na dodanu vrijednost na temelju kojeg je u studenome 2023. nakon provedenog nadmetanja između odabranih ponuditelja zaključen ugovor o nabavi usluga u iznosu od 30.000,00 eura (226.035,00 kn), što čini 20,0 % vrijednosti okvirnog ugovora.

Podružnica Zrinjevac zaključila je s Gradom Ugovor o održavanju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske na području grada Zagreba u srpnju 2022. i Ugovor o hortikulturnom uređenju građevinskog zemljišta u vlasništvu Grada u lipnju 2023. Spomenutim ugovorima Podružnica Zrinjevac preuzela je obvezu izvođenja radova malčiranja. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Društva količine navedene u troškovniku iz Zahtjeva za pokretanje postupka nabave iz svibnja 2023. određene su prema potrošnji iz prethodnog okvirnog sporazuma. Podružnica Zrinjevac u svome portfelju strojeva posjeduje tri stroja za vađenje sadnica drveća.

Služba za nabavu Društva je za Podružnicu Zagrebačke ceste provela postupak jednostavne nabave radova za postavljanje gumenih uspornika prometa procijenjene vrijednosti nabave u iznosu od 400.000,00 kn. Ugovor o izvođenju radova s odabranim ponuditeljem zaključen je sredinom siječnja 2021. u vrijednosti od 388.891,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe iz lipnja 2022. radove su obavili zaposlenici navedene Podružnice.

Državni ured za reviziju preporučuje prije pokretanja postupaka nabave ocijeniti opravdanost korištenja vanjskih usluga, odnosno preispitati mogu li podružnice pojedine usluge i radove obavljati samostalno.

– Najam vozila

Rashodi za najam vozila u 2021. iznosili su 5.878.384,00 kn, u 2022. iznosili su 5.200.031,00 kn, a koncem rujna 2023. iznose 545.999,26 eura (4.113.831,00 kn).

Društvo je u siječnju 2017. donijelo Pravilnik o načinu i uvjetima korištenja službenih osobnih automobila te korištenju privatnih osobnih automobila u službene svrhe i izmjene navedenog Pravilnika u listopadu 2020. Koncem prosinca 2021. Društvo je imalo 365 vozila, od čega 183 u najmu, a 182 u vlasništvu. Koncem prosinca 2022. Društvo je imalo 189 vozila, od čega 151 u najmu, a 38 u vlasništvu. Koncem rujna 2023. Društvo je imalo 191 vozilo, od čega 157 u najmu, a 34 u vlasništvu.

Nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave u razdoblju od konca rujna 2016. do konca siječnja 2017. za najam vozila putem operativnog najma i zaključenog ugovora s odabranim ponuditeljem u siječnju 2017. u najam je uzeto 95 dostavnih vozila na razdoblje od 48 mjeseci u iznosu od 13.911.127,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Dokumentacijom o nabavi i zaključenim ugovorom propisano je da ukoliko u razdoblju korištenja najma dođe do prekoračenja predviđene kilometraže po pojedinom objektu najma, više prijeđeni kilometri se neće dodatno zaračunavati ukoliko ukupna prijeđena kilometraža svih objekata najma u jednoj klasi vozila ne prekorači ukupno predviđenu kilometražu za tu klasu. Nadalje, ukoliko za vrijeme trajanja pojedinačnog ugovora bude prekoračena ukupno predviđena kilometraža za klasu, odabrani ponuditelj ima pravo obračunati naručitelju ugovornu kaznu za kilometražu veću od ugovorene. Društvo nije dostavilo podatak je li po navedenom ugovoru bilo više prijeđenih kilometara za istu klasu vozila te je li obračunana ugovorna kazna za kilometražu veću od ugovorene. Nadalje, Društvo je provelo otvoreni postupak javne nabave u razdoblju od sredine rujna do sredine prosinca 2020. za najam osobnih vozila prema modelu *rent-a-car* na razdoblje od jedne godine. Odabrane su ponude dva ponuditelja u iznosu od 8.783.725,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i u iznosu od 9.371.503,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te je sredinom prosinca 2020. zaključen okvirni sporazum.

Dokumentacijom za nadmetanje određeno je da se ugovori na temelju zaključenog okvirnog sporazuma dodjeljuju ponovnom provedbom nadmetanja između odabranih ponuditelja. Ponovnom provedbom nadmetanja između dva odabrana ponuditelja zaključeno je pet ugovora za 245 vozila za 89 425 dana korištenja vozila u ukupnom iznosu od 7.575.662,00 kn.

Društvo je u ožujku 2022. provelo otvoreni postupak javne nabave, s namjerom zaključenja Okvirnog sporazuma na dvije godine (730 dana), za usluge operativnog najma 218 osobnih i dostavnih vozila koji su podijeljeni u 15 grupa vozila. Pristigle su ponude tri ponuditelja za 13 grupa (201 vozila) s kojima su u lipnju zaključeni Okvirni sporazumi. Za dvije grupe (17 vozila) nisu pristigle ponude te je poništen otvoreni postupak. Na temelju zaključenog okvirnog sporazuma ponovnom provedbom nadmetanja između odabranih ponuditelja od srpnja do konca prosinca 2022. zaključeni su ugovori po pojedinim grupama vozila. Ugovori su zaključeni prema danima korištenja vozila po cijenama dnevnog najma u skladu s Okvirnim sporazumom.

Društvo nije na temelju stvarnih potreba sastavilo analizu opravdanosti najma vozila putem operativnog najma prema modelu *rent-a-car* u odnosu na kupnju vozila, odnosno nije prije nabave vozila ocijenilo troškove kako bi izabralo najpovoljniji način nabave.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati opravdanost najma vozila u odnosu na kupnju vozila. Također, preporučuje kod uzimanja vozila u operativni najam voditi evidenciju prijeđenih kilometara po pojedinom vozilu iste klase kako bi se utvrdilo je li prekoračena ukupna ugovorom predviđena kilometraža u cilju izbjegavanja plaćanja dodatnih troškova.

- 5.2. *Društvo smatra neutemeljenim i predlaže brisanje te adekvatnu izmjenu navoda o donošenju plana nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi te preporuku vezanu za planiranje ulaganja u dugotrajnu imovinu prema stvarnim potrebama. Društvo obrazlaže da donosi Plan nabave u roku predviđenom Zakonom o javnoj nabavi i Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta odnosno najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja Plana poslovanja. Navodi da je Plan poslovanja Društva za 2021. Skupština Društva donijela Odlukom od 30. travnja 2021., a Uprava Društva Plan nabave Društva za 2021. Odlukom 31. svibnja 2021. Plan poslovanja za 2022. Skupština Društva donijela je Odlukom od 28. siječnja 2022., a Uprava Društva Plan nabave za 2022. Odlukom od 28. veljače 2022. Plan poslovanja za 2023. Skupština Društva je donijela Odlukom od 20. travnja 2023., a Uprava Društva Plan nabave za 2023. Odlukom od 18. svibnja 2023.*

Društvo smatra neutemeljenom preporuku da se prije pokretanja postupaka nabave ocijeni opravdanost korištenja vanjskih usluga, odnosno preispita mogu li podružnice pojedine usluge i radove obavljati samostalno i predlaže njeno brisanje. Društvo obrazlaže da kontinuirano preispituje samostalnost u obavljanju pojedinih usluga i radova te analizira opravdanost korištenja vanjskih usluga u uvjetima nedostatnosti internih resursa. Upravo zato u pravilu pokreće postupke za sklapanjem neobvezujućih okvirnih sporazuma te na takav način osigurava dostupnost roba, radova i usluga upravo kada se pokaže povećana potreba za istima (backup ugovori) kada Društvo nema dostatne kapacitete.

Nadalje, navodi da Društvo ne može unaprijed znati hoće li postojati potreba koja premašuje postojeće kapacitete (izvanredni radovi, novougovoreni radovi, hitne situacije, nevrijeme i slično). Društvo obrazlaže da može planirati vlastite kapacitete samo za predvidive ugovorene radove, odnosno kada unaprijed zna da nema slobodne kapacitete i tada se pokreću obvezujući postupci. S obzirom na dugotrajnost postupka ugovaranja, preispitivanje prije pokretanja postupka bi bilo bespredmetno jer se i u međuvremenu može promijeniti potreba (novi zahtjevi korisnika, izvanredne situacije). Prema obrazloženju Društva postupanje na ovakav način je u najboljem interesu Društva jer se kod svakog korištenja neobvezujućeg okvirnog sporazuma, kada nastane potreba, kroz izdavanje narudžbenice potpisivanje ugovora po okvirnom sporazumu, provjerava može li Društvo samostalno izvršiti predmetnu uslugu. Ukoliko ne može, Društvo tada koristi okvirni sporazum unaprijed potpisan za tu namjenu.

Nadalje, Društvo prihvaća preporuke da se analizira opravdanost najma vozila u odnosu na kupnju vozila te da se kod uzimanja vozila u operativni najam vodi evidencija prijeđenih kilometara po pojedinom vozilu iste klase kako bi se utvrdilo je li prekoračena ukupna ugovorom predviđena kilometraža s ciljem izbjegavanja plaćanja dodatnih troškova. Navodi da u 2024. planira pokrenuti postupak nabave vozila putem operativnog leasinga i da je u tijeku analiza tržišta. Također, Društvo navodi da je predviđena i nabava softverskog rješenja za praćenje svih podataka voznog parka.

- 5.3. Državni ured za reviziju ostaje pri navodu vezano za donošenje Plana nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi te preporuku vezanu za planiranje ulaganja u dugotrajnu imovinu prema stvarnim potrebama s obzirom na to da je odredbama navedenog Zakona i Pravilnika određeno da se planovi nabave donose za proračunsku ili poslovnu godinu. S obzirom na to da su planovi nabave za 2021., 2022. i 2023. doneseni u svibnju 2021., koncem veljače 2022. te sredinom svibnja 2023. proizlazi da nabava roba, radova i usluga u navedenom razdoblju nije provedena na temelju planiranih potreba jer planovi nabave nisu doneseni pravodobno. Tako je primjerice Planom nabave za 2021. i 2022. planirano provođenje postupaka nabave, između ostalog i u prvom kvartalu 2021. i 2022. prije donošenja plana nabave zbog čega planirana dinamika provođenja postupka nabave nije u skladu s planom nabave.

Državni ured za reviziju ostaje pri navodu o potrebi prethodnog analiziranja potreba zaključivanja ugovora s vanjskim pružateljem usluga jer iz dostavljene dokumentacije u postupku obavljanja revizije nije vidljivo da su takve analize obavljene, a isto tako u reviziji je utvrđeno da su određene usluge za koje je bio zaključen ugovor s vanjskim pružateljem usluga obavili zaposlenici Društva. Državni ured za reviziju ostaje pri danom navodu i zbog toga kako bi se temeljem provedenih analiza moglo nedvojbeno zaključiti da su vanjske usluge neophodne te da su rashodi za spomenute usluge opravdani, a sve u cilju racionalnog trošenja sredstava.

Društvo je dostavilo očitovanje na navode, naloge i preporuke iznesene u Izvješću o obavljenoj reviziji usklađenosti Zagrebačkog holdinga d.o.o. (dalje: Izvješće) čiji su predmet bile usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija koje se odnose na naplatu potraživanja te nastanka i podmirenja obveza sa zakonima, propisima i unutarnjim aktima koji uređuju poslovanje Zagrebačkog holdinga (dalje: Društvo), kao i postupaka nabave sa Zakonom o javnoj nabavi i drugim propisima.

Obrazlaže da je iz poglavlja IV. „Članovi Nadzornog Odbora i Uprave” predmetnog Izvješća razvidna promjena Uprave i članova Nadzornog odbora Društva od 14. lipnja 2021. te su u nastavku željeli opisati kontekst zatečenog stanja Društva kako u financijskom tako i u operativnom poslovanju.

Društvo navodi da je od 2018. do 2021. mijenjalo strukturu kreditnih obveza na način da su se povećavale kratkoročne kreditne obveze s 10 % udjela u ukupnim kreditnim obvezama na 31. prosinca 2017. (isključujući obveznice) na 52 % udjela na 31. prosinca 2021. Promjena strukture u navedenom razdoblju rezultat je: (i) neadekvatne razine zarade prije kamata, poreza i amortizacija iz kojeg bi Društvo bilo u mogućnosti financirati svoje operativne i investicijske potrebe; (ii) realizirane investicije, primarno u infrastrukturne objekte za potrebe korištenja od strane Grada Zagreba, u navedenom razdoblju su bile na značajno visim razinama od kapaciteta vanjskih izvora financiranja.

Tijekom razdoblja od zadnjeg financijskog refinanciranja (prosinac 2017.) do lipnja 2021. Društvo nije provodilo strukturne mjere operativnog restrukturiranja kako bi iznašlo modalitet izmirenja povećanih kratkoročnih kreditnih obveza prema bankama ili dodatnu promjenu strukture kreditnih obveza prema istima, minimiziralo visoku razinu nelikvidnosti te izloženost značajnom riziku insolventnosti. Dodatno, od ožujka 2020. navedena promjena strukture je bila pod negativnim utjecajem pandemije COVID-19 te prvi problemi likvidnosti počinju biti značajnije vidljiviji koncem trećeg kvartala 2020.

Na dan 30. lipnja 2021. kratkoročno zaduženje Društva iznosilo je 932 milijuna kuna, s dospijećima (i) 572 milijuna kuna u razdoblju od srpnja do prosinca 2021. (ii) 360 milijuna kuna u razdoblju od siječnja do veljače 2022.

Financijska situacija Grupe na 30. lipnja 2021. bila je takva da je Društvo bilo u mogućnosti servisirati samo glavnica i kamatu po dugoročnim kreditima, kamatu po kratkoročnim kreditima te dobavljače s kašnjenjem od prosječno 90 dana od dana dospijeća, s obzirom na to da su svi pokazatelji likvidnosti bili ispod optimalnih vrijednosti. Slijedno, Društvo nije imalo financijskog potencijala vratiti glavnice kratkoročnih kredita po prethodno navedenim dospijećima tijekom 2021. i 2022. Navedena situacija kod kreditnih institucija posljedično je svrstavala Društvo u kategoriju rizičnog dužnika, dok troškovi kratkoročnih kredita rastu sa svakim prolongatom.

Od rujna 2021. Grupa provodi niz mjera operativnog restrukturiranja s ciljem postavljanja osnove novih modela poslovanja članica Grupe i generiranja adekvatnih razina zarade prije kamate, poreza i amortizacije za održivost u serviranju kreditnih obveza.

Kao jedna od značajnih mjera operativnog restrukturiranja je centralizacija Korporativnih servisa, koju je Društvo završilo tijekom 2022. Centralizacijom korporativnih funkcija stvorene su pretpostavke za uvođenje ujednačenih poslovnih praksi, uvođenje standardiziranih i efikasnih procesa te za kreiranje zajedničkog sustava vrijednosti i korporativne kulture na razini Društva.

Centralizacija korporativnih funkcija kao i analiza troškova i broja izvršitelja na administrativnim poslovima dovela je i do potrebe za provedbom programa zbrinjavanja viška radnika te je ukupan broj radnika koji su obavljali poslove administrativnog karaktera na razini Društva smanjen za 473, a ostvarena ušteda na troškovima rada na godišnjoj razini iznosi 88,1 mil. kuna. Društvo je također prestalo koristiti usluge privremenog zapošljavanja za obavljanje administrativnih poslova u cijelosti, što je dovelo do smanjenja za dodatne 33 pozicije u administraciji. Slijedom svega prethodno navedenog, ukupan broj izvršitelja na administrativnim poslovima na razini Društva smanjen je za 506 izvršitelja.

U dijelu informacijskih sustava Društva je sa svojih 12 podružnica bilo značajno fragmetnirano gdje je svaka podružnica imala svoj zaseban informacijski sustav, potpuno neintegriran kroz centralnu funkciju Korporativnih servisa. Društvo je 19. listopada 2023. donijelo Odluku o odabiru novog centralnog informacijskog sustava SAP koji će u sljedećem dvogodišnjem razdoblju zamijeniti sve individualne ERP sustave pojedinačnih podružnica. Također, Društvo je u fazi definiranja javnog natječaja za potencijalna rješenja centralizacije sustava fakturiranja (eng. billing) kojim će se također centralizirati i značajno tehnološki unaprijediti postojeća pojedinačna rješenja.

Navedeni proces operativnog restrukturiranja je također bila osnova za dobivanje podrške kreditnih institucija, za definiranje optimalne kreditne strukture i provođenje financijskog restrukturiranja, čime će se u narednim razdobljima omogućiti jačanje osnove za samoodrživost poslovanja, početak novog investicijskog ciklusa i stvaranja novih vrijednosti te posljedično smanjenje kreditnog zaduženja prema financijskim institucijama u narednim razdobljima.

Kako je navedeno, Društvo se u prethodne tri godine suočilo sa značajnim negativnim utjecajem zatečenog stanja – likvidnosno-financijskim poteškoćama, stanjem informacijske tehnologije te neadekvatnom organizacijskom strukturom Društva. Društvo je zateklo i situaciju da nalozi i preporuke Državnog ureda za reviziju (dalje: DUR), iz ranijih revizija u većoj mjeri nisu provedeni. Ova Uprava je tijekom 2022. i 2023. pristupila provedbi tih preporuka od kojih je veći dio implementiran, dok je manji dio u tijeku provedbe. Kao što je vidljivo iz izvješća DUR-a, značajan dio i novih preporuka već je prepoznat od strane Uprave, predložena su brojna rješenja za unapređenje te su i pokrenute aktivnosti na primjeni tih rješenja u redovnom poslovanju.

Prema mišljenju DUR-a poslovanje Društva u vezi s predmetom revizije za 2021., 2022. i 2023. (a revidirana su područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, naplata potraživanja, nastanak i podmirenje obveza, javna nabava te provjera provedbe naloga i preporuka iz prošlih revizija) u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021., 2022. i 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku „Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja”.

Vežano za uvodni dio Očitavanja na Izvješće o obavljenoj reviziji usklađenosti Zagrebačkog holdinga d.o.o. te dijelove u kojima se naglašava naslijeđeno stanje odnosno kontekst zatečenog stanja u financijskom i operativnom poslovanju određenih nepravilnosti, napominjemo da je Državni ured za reviziju obavio reviziju za 2021., 2022. i do rujna 2023., neovisno o promjeni Uprave i članova Nadzornog odbora od 14. lipnja 2021.

Predmet revizije je usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija koje se odnose na naplatu potraživanja te nastanka i podmirenja obveza sa zakonima, propisima i unutarnjim aktima koji uređuju poslovanje Društva, kao i postupaka nabave sa Zakonom o javnoj nabavi i drugim propisima.

Vezano za očitovanje Društva koje se odnosi na opisane činjenice u izvješću o obavljenoj reviziji, a kojim Društvo traži preoblikovanje teksta, napominje se da je revizija usklađenosti poslovanja Društva obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20), Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Predloženo preoblikovanje teksta nije u vezi s pogrešno utvrđenim i opisanim činjenicama koje bi utjecale na drukčiji činjenični opis zbog čega prijedlozi Društva nisu opravdani.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Društva za 2011., o čemu je sastavljeno Izvešće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021., 2022. i 2023. provjereno je je li Društvo postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navode se preporuke čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 8

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2011.	Donijeti akte (sporazume, ugovore, upute) kako bi se detaljno odredili međusobni odnosi i suradnja, uspostavila podjela ključnih zadaća te definirale nadležnosti i odgovornosti između Grada i Društva, pojedinih podružnica te podružnica i Direkcije.	-	provedeno
2.		2011.	U skladu s pravnim propisima te profesionalnim standardima i zahtjevima Društva donijeti pravilnike, naputke, upute, smjernice i druge akte koji detaljnije uređuju proces izrade planova, računovodstveno i financijsko poslovanje, proces nabave, upravljanje imovinom i druge postupke i procese koji se trebaju uspostaviti za odgovarajuću kontrolu rizika te praćenja učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja.	-	djelomično provedeno
3.		2011.	Aktima o financijskom poslovanju potrebno je definirati način i redoslijed podmirenja obveza prema dobavljačima.	-	nije primjenjivo
4.		2011.	Opisati poslovne procese te propisati obvezu svake podružnice da ih pravodobno ažurira te kontrolira usklađenost sa stvarnim stanjem.	-	nije provedeno
5.		2011.	U cilju sveobuhvatne kontrole poslovnih procesa te praćenja učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja potrebno je uz opis utvrditi rizike kojima je proces izložen te identificirati kontrolne mehanizme za suzbijanje negativnih efekata rizika.	-	provedeno
6.	Planiranje	2011.	Donijeti srednjoročni i dugoročni plan razvoja.	-	provedeno
7.		2011.	S obzirom na značaj djelatnosti, visok iznos zaduženosti, gubitke u poslovanju, angažirana sredstva u imovini koja ne donose prinose, a čiji troškovi opterećuju osnovne djelatnosti te nedostatna ulaganja u osnovnu djelatnost, potrebno je donijeti dugoročne mjere i aktivnosti, kako bi se stvorili preduvjeti za razvoj i stabilno poslovanje.	-	djelomično provedeno
8.		2011.	Provoditi detaljnu analizu postupaka planiranja s ciljem unaprjeđenja, odnosno kako bi planovi bili realni i u funkciji donošenja poslovnih odluka.	-	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
9.		2011.	Osnovati odbor za izradu plana u koji bi se imenovale odgovorne osobe za pojedine planirane aktivnosti.	-	provedeno
10.		2011.	Kod izrade investicijskih planova, potrebno je posebnu pozornost posvetiti pripremljenosti projekata i analizi njihove poslovne i društvene isplativosti te planiranim izvorima financiranja, uzimajući u obzir činjenicu da Društvo nema dostatna vlastita sredstva ni za podmirenje tekućih obveza.	-	provedeno
11.		2011.	Poduzeti aktivnosti na izradi projekata koje će kandidirati za financiranje iz fondova Europske unije, s obzirom na nedostatna sredstva i značajne potrebe za ulaganjima u osnovne djelatnosti.	-	provedeno
12.		2011.	Utvrđiti namjenu nekretnina s Gradom Zagrebom, jer su ulaganja obavljena na temelju odluka Grada, a troškovi kamata i održavanja terete osnovne djelatnosti Društva.	-	provedeno
13.		2011.	Obavljati ulaganja u nekretnine, posebice koje nisu vezane uz osnovnu djelatnost, na temelju detaljne i sveobuhvatne analize isplativosti i poslovne opravdanosti.	-	provedeno
14.	Imovina	2011.	Donijeti strategiju upravljanja zalihama.	-	nije primjenjivo
15.		2011.	Poduzimati mjere za smanjivanje zaliha, odnosno popisati i izdvojiti zalihe koje nisu potrebne Društvu te utvrditi njihovu namjenu (prodaja, rashod).	-	nije primjenjivo
16.		2011.	Ugovarati radove po prethodno osiguranim preduvjetima za njihovu realizaciju, odnosno pribavljenoj potrebnoj dokumentaciji, projektima i dozvolama te osiguranim sredstvima.	-	provedeno
17.	Obveze	2011.	Zaključivati ugovore o kreditu za projekte za koje su osigurani preduvjeti za njihovu realizaciju.	-	provedeno
18.		2011.	Izraditi procedure kojima bi se utvrdile obveze i ovlasti osoba koje sudjeluju u pripremi i provođenju nabave.	-	provedeno
19.		2011.	Uključiti u procedure obvezu izrade analize isplativosti i poslovne opravdanosti za sve projekte veće vrijednosti te vođenje evidencije o svim koracima u pripremi i provedbi postupaka.	-	provedeno
20.	Javna nabava	2011.	Pratiti ispunjenje ugovora/narudžbenica po vrsti nabave, odnosno predmetima nabave, kao i povezivanje nabave s aplikacijom za praćenje skladišnog poslovanja.	-	provedeno
21.		2011.	Posvetiti više pozornosti planiranju nabave te nabavu planirati na temelju stvarnih potreba, istraživanja tržišta i provedenih analiza.	-	nije provedeno
22.		2011.	Obaviti pripreme radnje i dokumentaciju za nadmetanje izraditi na način kojim će se omogućiti sudjelovanje što većeg broja ponuditelja, kako bi se postigla najpovoljnija cijena.	-	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
23.		2011.	Potrebno je obaviti detaljnu analizu ponude kako bi postojalo razumno objašnjenje za odabir dobavljača na temelju samo jedne ponude u slučajevima u kojima nije moguće prikupiti više ponuda, a za ugovore veće vrijednosti.	-	provedeno
24.		2011.	Obavljati nabavu informatičke opreme na temelju detaljno utvrđenih potreba te analize isplativosti i poslovne opravdanosti za nabave veće vrijednosti, kako bi se nabavila oprema po najnižoj cijeni, a čije karakteristike i kapaciteti zadovoljavaju potrebe.	-	provedeno
25.		2011.	Posvetiti posebnu pozornost ugovaranju održavanja informatičke opreme, odnosno potrebno je detaljno utvrditi sve komponente ugovora (vrstu usluga, količinu, jediničnu cijenu, rokove i drugo) te plaćanja obavljati na temelju računa ispostavljenih u skladu s ugovorom.	-	provedeno
26.		2011.	Obavljati nabavu robe, radova i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	djelomično provedeno

*Društvo nije bilo obvezno dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2011.

Obrazloženje danih preporuka i naloga koji su djelomično provedeni ili nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- U vezi s preporukom da je potrebno u skladu s pravnim propisima te profesionalnim standardima i zahtjevima Društva donijeti pravilnike, napatke, upute, smjernice i druge akte koji detaljnije uređuju proces izrade planova, računovodstveno i financijsko poslovanje, proces nabave, upravljanje imovinom i druge postupke i procese koji se trebaju uspostaviti za odgovarajuću kontrolu rizika te praćenja učinkovitosti i djelotvornosti poslovanja, nije utvrđeno vrijednosno ograničenje iznosa zaduživanja iznad kojega je obvezno pribaviti suglasnost Nadzornog odbora. Za odobravanje i pribavljanje pozajmica nisu doneseni unutarnji akti o načinu, uvjetima, namjenama i rokovima povrata te odobravanja pozajmica, kao i pribavljanju instrumenata osiguranja povrata danih pozajmica. Također, Uputom za izradu Plana poslovanja nije utvrđen rok za izradu konačnog plana poslovanja. Nadalje, nije donesen dokument kojim se uređuje naplata potraživanja s Gradom u skladu s odredbama Pravilnika o naplati potraživanja kojim je određeno da će se odnosi s Gradom urediti posebnim dokumentom.
- U vezi s preporukom da je aktima o financijskom poslovanju potrebno definirati način i redoslijed podmirenja obveza prema dobavljačima preporuka nije primjenjiva jer je odredbama članka 171. Zakona o obveznim odnosima propisano da se uračunavanje vrši onim redom koji odredi dužnik najkasnije prilikom ispunjenja, a ako nema dužnikove izjave o uračunavanju, obveze se namiruju onim redom kako je koja dospjela za ispunjenje.

Nadalje, propisano je, ako je više obveza istovremeno dospjelo prvo se namiruju one koje su najmanje osigurane, a ako su podjednako osigurane, prvo se namiruju one koja su dužniku najtegotnije te ako su u svemu naprijed rečenom obveze jednake, namiruju se redom kako su nastale, a ako su istodobno nastale, ono što je dano na ime ispunjenja raspoređuje se na sve obveze razmjerno njihovim iznosima. Nadalje, odredbom članka 172. propisano je, ako dužnik pored glavnice duuguje i kamate i troškove, prvo se namiruju troškovi, zatim kamate i napokon glavnica.

- U vezi s preporukom da je potrebno donijeti strategiju upravljanja zalihama, preporuka nije primjenjiva jer se odnosi na društva Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. i Zagrebački električni tramvaj d.o.o. koja nisu sastavnice Društva od konca 2013., odnosno konca 2017.
- U vezi s preporukom o poduzimanju mjera za smanjivanje zaliha, odnosno popisivanju i izdvajanju zaliha koje nisu potrebne Društvu te utvrđivanju njihove namjene (prodaja, rashod), preporuka nije primjenjiva jer se odnosi na društva Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. te Zagrebački električni tramvaj d.o.o. koja nisu sastavnice Društva od konca 2013., odnosno konca 2017.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Društvo se ne slaže sa statusom da nije provedena preporuka da se poslovni procesi opišu i da se propiše obveza svake podružnice da ih pravodobno ažurira te kontrolira usklađenost sa stvarnim stanjem i predlaže izmijeniti status u djelomično provedeno. Društvo obrazlaže da je, kao što je i konstatirano ovim izvješćem u Nalozima za 2021., 2022. i do konca rujna 2023. uz Registar rizika tijekom 2019. Društvo izradilo Mapu procesa koja sadrži opisane poslovne procese za Korporativne servise, no uslijed redefinicije procesa i nadležnosti organizacijskih jedinica isti je potrebno ažurirati, kao što Državni ured za reviziju i navodi u danoj preporuci.*

Društvo se ne slaže sa statusom da nije proveden nalog/preporuka da je, s obzirom na značaj djelatnosti, visok iznos zaduženosti, gubitke u poslovanju, angažirana sredstva u imovini koja ne donose prinose, a čiji troškovi opterećuju osnovne djelatnosti te nedostatna ulaganja u osnovnu djelatnost, potrebno donijeti dugoročne mjere i aktivnosti, kako bi se stvorili preduvjeti za razvoj i stabilno poslovanje te predlaže izmijeniti status u nije primjenjivo. Nadalje, u vezi s nalogom pod rednim brojem 7. Društvo se ne slaže s navedenim statusom te predlaže izmijeniti status u provedeno. Društvo obrazlaže da je pokrenulo niz aktivnosti s ciljem smanjenja zaduženosti. Koncem 2022. Društvo je refinanciralo kratkoročne pozajmice u dugoročni dug i tako uspostavilo dostatnu razinu likvidnosti za upravljanje obrtnim kapitalom. U srpnju 2023. Društvo je uspješno refinanciralo obveznice sa značajnim interesom investitora čija je potražnja skoro dvostruko nadmašila ponuđeni iznos od 305 milijuna eura. Društvo je pri tome sve troškove izdanja kao i razliku do otkupne vrijednosti obveznica pokrila iz vlastitih sredstava. O akumuliranoj likvidnosti Grupe Zagrebački holding govori i činjenica da je na izvještajni datum za prvu polovinu 2023. iskazano u FI na poziciji novca i novčanih ekvivalenata oko 100 milijuna eura. Nadalje, Društvo je poduzelo niz aktivnosti oko prodaje neoperativne imovine s ciljem razduženja Društva. Tako je u 2023. angažiran savjetnik za monetizaciju nekretnina koji je izradio analizu i akcijski plan prodaje nekretnina. Efekti istog očekuju se u prvoj polovini 2024.

Društvo se ne slaže sa statusom da nije proveden nalog da se posveti više pozornosti planiranju nabave te nabava planira na temelju stvarnih potreba, istraživanja tržišta i provedenih analiza te predlaže izmijeniti status u djelomično provedeno. Društvo obrazlaže da se planiranje provodi sukladno Zakonu o javnoj nabavi i Pravilniku o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta, na temelju stvarnih potreba, istraživanja tržišta i provedbi analiza.

- 1.3. Državni ured za reviziju ostaje pri danom statusu provedbe preporuka vezano za opisivanje poslovnih procesa te propisivanje obveza svake podružnice da ih pravodobno ažurira te kontrolira usklađenost sa stvarnim stanjem. S obzirom na to da je važeći Pravilnik o organizaciji Zagrebačkog holdinga d.o.o. na snazi od kolovoza 2021. s izmjenama i dopunama iz svibnja 2022., a Mapa poslovnih procesa sastavljena u 2019., potrebno je Mapu poslovnih procesa ažurirati i uskladiti s novim Pravilnikom o organizaciji Društva.

Preporuka vezana za visok iznos zaduženosti, gubitke u poslovanju, angažirana sredstva u imovini koja ne donose prinose, a čiji troškovi opterećuju osnovne djelatnosti te nedostatna ulaganja u osnovnu djelatnost i donošenje dugoročnih mjera i aktivnosti, kako bi se stvorili preduvjeti za razvoj i stabilno poslovanje je djelomično provedena s obzirom na to da su ukupne obveze Društva koncem rujna 2023. iznosile 723.420.109,14 eura (5.450.608.812,00 kn), od čega su dugoročne obveze u iznosu od 631.478.777,15 eura (4.757.876.846,00 kn) te kratkoročne obveze u iznosu od 91.941.331,99 eura (692.731.966,00 kn).

Koeficijent zaduženosti pokazuje koliko je ukupne imovine financirano iz tuđih izvora, a optimalno je da to bude do 50,0 %. Koeficijent zaduženosti Društva za 2021. i 2022. iznosi 0,6, što ukazuje da je 60,0 % ukupne imovine financirano iz tuđih izvora. Koeficijent zaduženosti Društva za devet mjeseci 2023. iznosi 0,5, što ukazuje da je 50,0 % ukupne imovine financirano iz tuđih izvora.

Koeficijent tekuće likvidnosti odražava mogućnost ostvarenja solventnosti. Standardna veličina ovog pokazatelja je 2. Koeficijent tekuće likvidnosti Društva za 2021. i 2022. iznosio je 0,4, a za devet mjeseci 2023. iznosi 1,7, što ukazuje da je Društvo poboljšalo koeficijent likvidnosti u odnosu na 2021. i 2022., ali i nadalje koeficijent tekuće likvidnosti nije zadovoljavajući.

Društvo je poduzelo mjere u cilju poboljšanja likvidnosti, ali i nadalje likvidnost nije zadovoljavajuća.

Državni ured za reviziju ostaje pri navodu vezano za donošenje Plana nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi te preporuku vezanu za planiranje ulaganja u dugotrajnu imovinu prema stvarnim potrebama s obzirom na to da je odredbama navedenog Zakona i Pravilnika određeno da se planovi nabave donose za proračunsku ili poslovnu godinu. S obzirom na to da su planovi nabave za 2021., 2022. i 2023. doneseni u svibnju 2021., koncem veljače 2022. te sredinom svibnja 2023. proizlazi da nabava roba, radova i usluga u navedenom razdoblju nije provedena na temelju planiranih potreba jer planovi nabave nisu doneseni pravodobno. Tako je, primjerice, Planom nabave za 2021. i 2022. planirano provođenje postupaka nabave, između ostalog i u prvom kvartalu 2021. i 2022. prije donošenja plana nabave zbog čega planirana dinamika provođenja postupka nabave nije u skladu s planom nabave.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Ljubo Jurčić	član od 21. rujna 2017., predsjednik od 27. rujna 2017. do 14. lipnja 2021.
Gojko Bežovan	član od 21. rujna 2017. do 14. lipnja 2021.
Andrea Šulentić	članica od 5. lipnja 2019. do 14. lipnja 2021.
Nikola Mijatović	član od 8. kolovoza 2020., zamjenik predsjednika od 29. rujna 2020. do 14. lipnja 2021.
Mario Župan	član od 8. kolovoza 2020. do 14. lipnja 2021.
Josip Budimir	član od 21. rujna 2017. do 14. lipnja 2021.
Mihaela Grubišić Šeba	članica od 21. rujna 2017. do 14. lipnja 2021.
Dražen Hrkač	član od 2. svibnja 2018. do 14. lipnja 2021.
Ilija Ćorić	član od 11. veljače 2021. do 14. lipnja 2021.
Suzana Brenko	predsjednica od 14. lipnja 2021.
Ratko Bajakić	zamjenik predsjednice od 14. lipnja 2021. do 13. veljače 2023.
Damir Topić	član od 14. lipnja 2021. do 2. ožujka 2023., zamjenik od 3. ožujka 2023.
Kristijan Starčević	član od 13. veljače 2023.

2. Uprava:

Ana Stojić Deban	predsjednica od 16. lipnja 2019. do 14. lipnja 2021.
Daniela Franić	članica od 6. ožujka 2019. do 14. lipnja 2021.
Bernard Mršo	član od 8. kolovoza 2020. do 14. lipnja 2021.
Marica Dusper	članica od 2. siječnja 2019. do 14. lipnja 2021.
Nikola Vuković	predsjednik od 14. lipnja 2021. do 4. listopada 2021.
Ante Samodol	član od 14. lipnja 2021. do 4. listopada 2021.
Ivan Novaković	član od 3. rujna 2021., predsjednik od 4. listopada 2021.
Boris Sesar	član od 3. rujna 2021. do 31. ožujka 2023.
Matija Subašić – Maras	članica od 15. rujna 2021.
Dubravko Karačić	član od 13. prosinca 2021.
Damir Novinić	član od 1. kolovoza 2023.

Na Izvješće o obavljenoj reviziji, KLASA: 041-01/22-18/2, URBROJ: 613-01-05-2-24-26, od 12. ožujka 2024., zakonski predstavnik je dostavio prigovor. Prigovor nije prihvaćen, te je ovo Izvješće konačno.